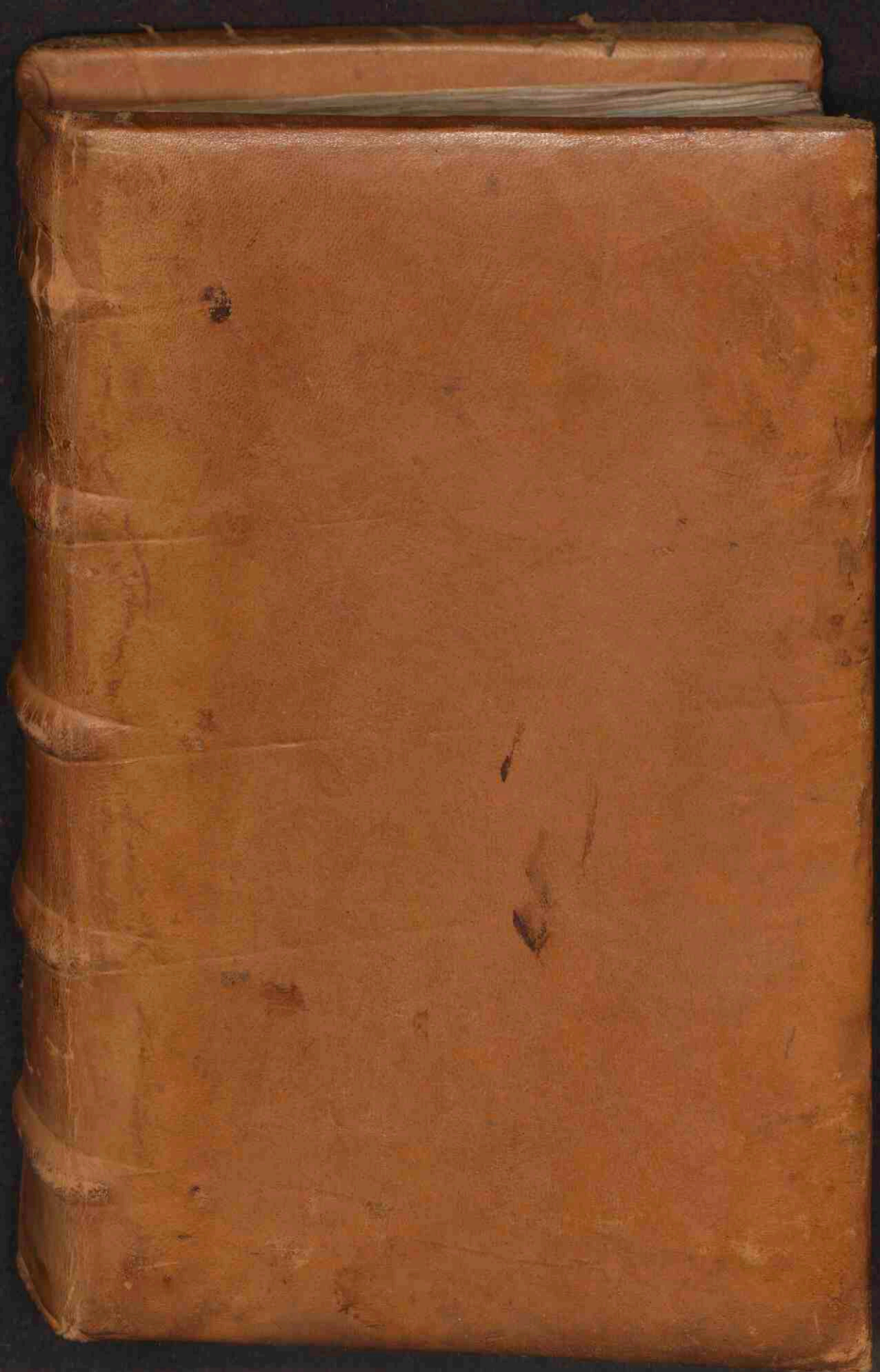

Regula pastoralis

<https://hdl.handle.net/1874/337366>

41

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.

Nº. 44

K 7008

N. 13

93 (*Eccl. 421.*) *Membr. 4º. 76 ff. Init. saec. XV.*

Gregorius Magnus Papa, *Regula Pastoralis.*

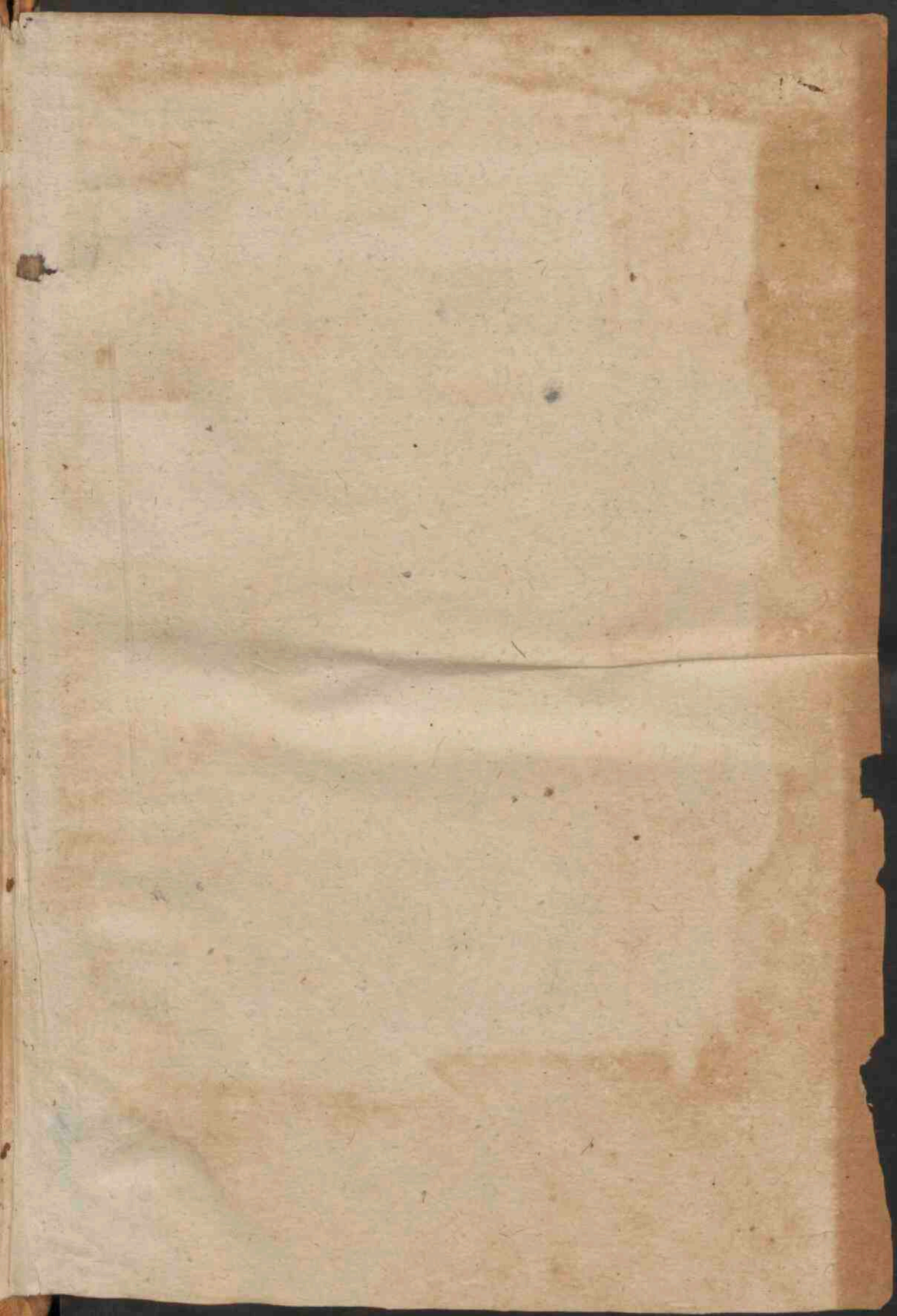
Fol. 1a. Ex libro vite beati gregorii pape, cet.... Incipiunt capitula libri primi.

Fol. 76a. Explicit pastorale beati Gregorij pape urbis rome. Deo gracias.

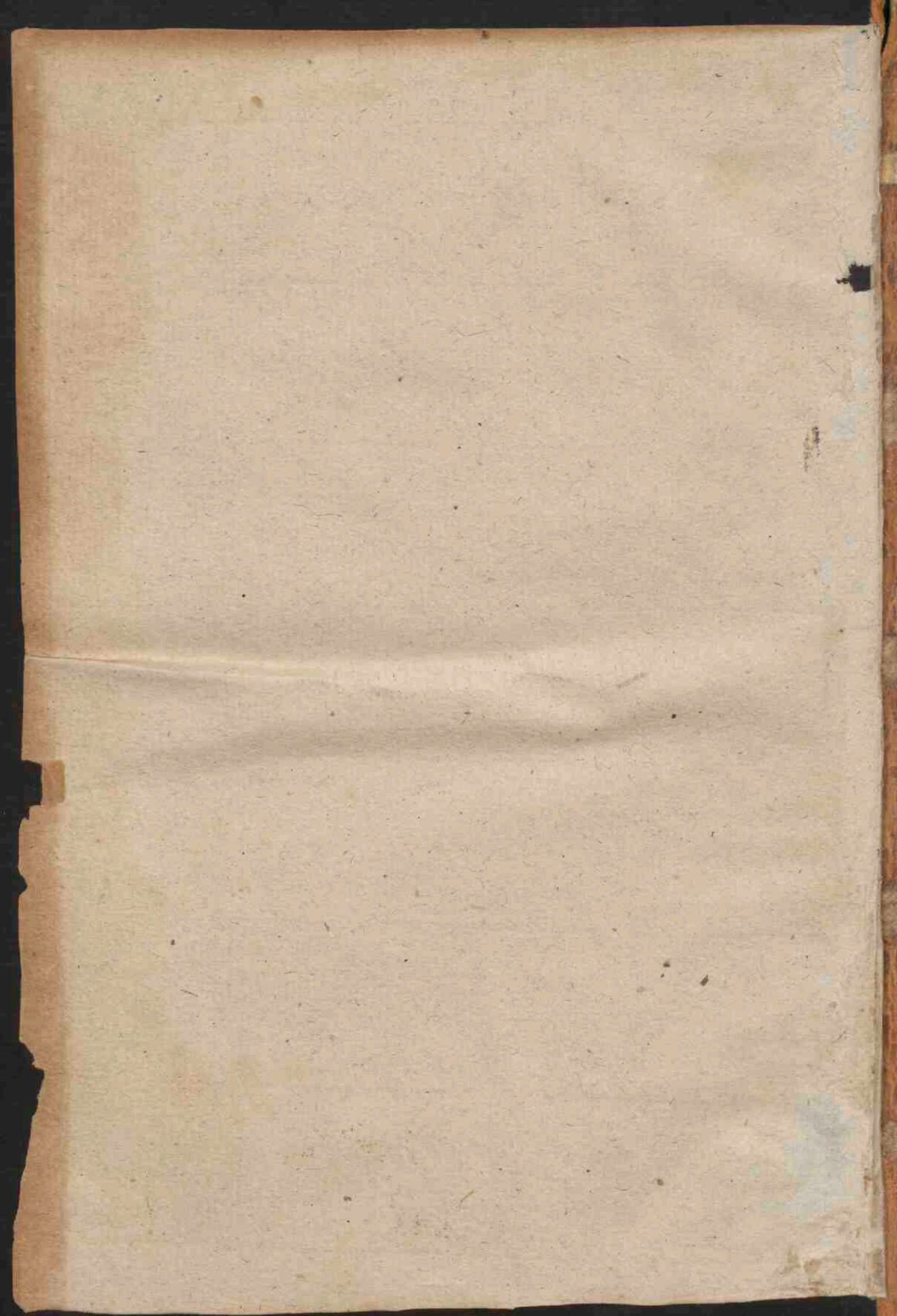
Fuit Capituli S. Mariae Trajecti ad Rhenum.

Hs.
5 E 13

De libro vite bñ gregori pape ubi
dicebat qñ per uim claus est ad
pōtificatus officū qñ ipē fugebat

Cūq; ad huc futūis anachtes fuge
lacibla iparet capic trahit et ad bñ petri ba
silicā duat Inq; pōtificialis grē officū cōsegra
tus p̄ urbis effiat Quo in qre dū a iohē rauē
natis uebis epō rēphēlus fuisse cur a pastora
li officio delectendo se subduce uir tā ydone
us uoluiss. Hac occōne cōpulsus uolumē eg
gū qd pastorale appellat cōposuit Inq; mani
festa luce patefeat qualis ad ecclē regimē ac
sum Qualit ipi rōres uiuē. Qua disarccōne
singlas qsq; audicū p̄onas instruere. Qu
ta cōsideracōne p̄iam cotidie debeāt fragili
tatē pensare. Quātū augustino fulges tu pp
pona ingro. tāti roma p̄sule gregorio

Incipiunt capitula libri primi.

De uenire imperia ad magistrū audiat
e locū regimīs subeant q̄ uiuēdo
nō p̄cūit que meditādo didicerūt .ij.

De pōdere regimīs et q̄ aduūsa q̄q; despicen
da s̄ p̄sya formidāda .iii.

Quod plerūq; occupatio regimīs soliditatē
dissipet mentis .iiii.

DOMEN-ARCHIEF
UTRECHT.

De his qui in regimīs admīe p̄deat exem-
plo uirtutū possūt s̄ quietē p̄pam sectādo refu-
giunt **v.**

Quod huiusmodi p̄odus regimīs p̄ hūilitatē refu-
giūt tūc uē s̄ hūiles cum ex diuinis iudicia
is non resistunt **vi.**

Quod nōnūq̄ p̄dicatōnis officium nōnnulli lau-
dabūt appetūt Et ad h̄ nōnnulli laudabili-
tati p̄chūt **vii.**

De his q̄ p̄esse cōcupiscūt et ad usū sue li-
bidinis instrumētū ap̄lia sermōis ampiūt **viii.**

Quod mēs p̄e uolētū plerūq̄ sibi p̄ acta bo-
norū opm̄ p̄missione blādūt **ix.**

Qualis q̄sq̄ ad regimē uenire debeat **x.**

Qualis q̄sq̄ ad regimē uenie nō deat **xi.**

Is qui ad regimē ordinatē puenit q̄le se in
uō regimē debz exhibere **xii.**

Ut rector cogitatōne sit mūdus **xiii.**

Ut rōr sit sēper opacōne p̄pauus **xiiii.**

Ut rōr sit discretus in silēcio ualē i ūbo **xv.**

Ut rōr sit singulis cōpassione p̄simus p̄
cūctis cōtēplacōne suspētus **xvi.**

Ut rōr sit bene agētib' p̄ hūilitatē locus cō-
tra delictuū uicia p̄selū iusticie erectus **xvii.**

Ut sit rōr internorū curā in extior occupā

atione nō minuens exteriorē puidēciā mēior
sollitudine nō relinquēs . *xxviii.*

Que placē rōr suo studio hoībus appetat s
tamē qd placere dēant intendat . *xxv*

Qd scire sollitate rōr dēat qd plerūq; uiaa
uicēs se cē mēciūt . *xx.*

Que eē debet et rōri discrecio cor rāonis
et dissimulacōis feruoris et māsuētudis

Quātū rōr sacre legis meditacōnibus
eē debeat intencus . *xxi.* *Sophicant*

*capla prima libri. et incipit liber primus. sic
uenit iperita ad magistrū audent. Sophicant*

Divina autē me pōda fugē
delectēdo uoluisse benigna
fī kme atq; humillima tēcōe
rephendis **Q**ue ne qui qbuscū
leua eē uideant pntas libri

Dalo expmo de eorū gūedine omē qd pēno
ut ecbet q uacat in caute nō expectat **E**t q
incaute expectat ad epai se cē pta mēscat **D**
dreyca autē disputaōne liber iste distigui
fē ut ad lectoris sui aīm ordinatis alligacō
nibus qsi qbuscūā passibus gradiat. *l'icē dē*
Nā tū rerū nōitas expocat pēsadū ualde ē
ad cūmē qsq; regimis qsi ueniat atq; ad b

ritate pueniens quæ uiuat. Et bene uiuēs quæ uer
doceat. Et ut docēs infirmitatē suā quæta cō
sideratione cognoscat. Ne aut hūilitas acce
tū fugiat a pueniōni uita cōdicat a uita doc
trina destituat a doctrinā p̄sūpō et collat.
Pus ergo appetitū amor tēper. Post a magis
terū qd a nō q̄rente suscipit uita cōmedet.
Ac dem nōtē est ut pastoris bonū qd uiuēdo
ostēdit. Etā loquēdo p̄aget. Ad extremū uō
sup est ut p̄cā q̄q; opa cōsideratio ip̄e infir
mitatis deprimat ne hec añ occia arbitri oclō
tumor elacionis extinguat. **S;** q̄ it̄ pleriq; in
imperito siles q̄ dū metiri se nesciūt que nō
didicert. docē cōcipiscūt qui p̄odus magistri
tāto leuius estimāt quāto uī magnitudinis
illius ignorāt. Ab ip̄o libri hui⁹ rep̄hēdāt ex
ordio ut q̄a indocti ac p̄cipites doct̄ne artē
tenere appetūt a p̄cipitationis sue ausibus
i ysa loquacionis n̄e ianua repellantur.

Nulla ars doceri p̄sumat n̄ pus itenta
meditatione discat. Ab imperitis ergo
pastorale magisteriū q̄ temeritate suscipiunt
quā ars est arciū regimē aīarū. Quis autē
cogitationū uulnera occuliora esse nesciat uul
neribus uiscerū. Et tamē sepe qui neququam

8
spiritualia p̄cepta cognouerūt. Cordis se medi-
cos nō metuerūt p̄ficere. Sū q̄ pugnetōr uim
nesciūt. uideri media carnis erubescūt. Et q̄
actore deo ad religionis reuēciā om̄e iam
p̄ntis sc̄li culmē inclinat. Sūt nōnulli q̄ it̄
sc̄am etiā p̄ sp̄m regim̄is gl̄iam affectāt
honoris. uideri doctores appetūt. tūcēdē ce-
teros cōcupiscūt. atq̄ attestātē uitate. P̄mas
saluaciones in foro p̄mos in cenis reuolūt.
P̄mas in cōuētib⁹ cathedras q̄rūt q̄ susceptū
aure pastoralis officii mūstrat cōmagis
neq̄ūt q̄nto ad hūilitatis magistratū ex sola
elacione p̄uenerūt. p̄a quoq̄ lingua in ma-
gisterio cōfūdit q̄ aliud dicit et aliud doce-
tur. Quos cont̄ dñs p̄ p̄ham dicens. p̄i regna q̄rūt
uerūt et nō ex me. P̄ncipes extiterūt et ego
ignorauī. Ex se nāq̄ et nō ex arbitrio sūmū
rōnis regnāt q̄ nullis sūta uirtutibus nequa-
qm̄ diuitis uocati s̄ sua cupidine accēsi aut
mē regim̄is rapiūt p̄cūs qm̄ assequūtur.
Quos tamē internus iudex et p̄uehit i nec-
at q̄ q̄s p̄muctēdo tollerāt p̄cō p̄ iudiciū re-
p̄bacionis ignorat. P̄n̄ ad se q̄bucdā et post
miraciā ueniētib⁹ dicit. Recedite a me opari
iniquitatis nescio qui estis. Pastorū impericia

uocē ueritatis in corpore. Cū p̄ p̄ham dicitur
p̄p̄i pastores ignorauerūt intelligētiā. Quos
rursū dñs delectat dicit. Et tenētes legē nesci-
erūt me. Et nesciri ergo se ab eis quā uitas
Et nescire se p̄ncipali nesciētiā p̄tendit quia
p̄fō hui qui ea q̄ dñi s̄ nesciūt a dño nesciūt.
Paulo attestāte q̄ ait. Quis autē ignorat ig-
norabit. Que nimirū pastorū sepe impericia
me cōgruit subiectōz qui quous lumē scē suā
cura exigēte nō habeat districto tamē iudi-
cio agit ut p̄ eorū ignorāciā hui etiā qui se-
quūt offendat. Hinc nāq; in euāgelio p̄ ce-
metym̄ ueritas dicit. Si cecus ceco ducatur
p̄beat alio in foueā cadit. Hinc psalmista nō
op̄tatis alio s̄ p̄phetanis m̄stero denūciat di-
cens. Obscurent̄ ocl̄i eorū ne uideant et dorsū
eorū sēp̄ incurua. Oculi q̄ ip̄ s̄ qui in ip̄a bō-
nis s̄m̄i facie positi p̄uidēdi itineris officium
suscipiūt quib; hui nimirū qui subsequētes
inherēt dorsa nōinant. Obscuratis ergo ocl̄is
dorsū electit̄ qz dū lumē scē p̄dūt q̄ p̄erant
p̄fō ad portādū p̄dōrū onera curuāt q̄ sequūt.
*Ne locū regimini subeant qui uiuendo non
perficiunt que meditando didicerūt. 11.*
Et sunt nōnulli qui solliciti cura sp̄ia

ha p̄cepta p̄cauat̄ sed q̄ intelligēdo penetr-
 ant uiuēdo cōculcāt **S**epente docēt que nō
 ope s̄ medicinaone didicerūt **E**t qđ uerbis
 p̄dicat moribus impugnat̄. **N**ō sic ut cū pul-
 tor p̄ abrupta gradit̄ ad p̄cipitūq̄ se q̄tur
Hinc nāq̄ p̄ p̄pham dñs cōtra cōtempnibem
 pastorē sc̄am̄ q̄rit̄ dicens **C**ū ip̄i limpidissimā
 mā aqm̄ biberatis reliqm̄ pedib⁹ uīris turba-
 batis et oues mee q̄ cōculcata pedib⁹ uīris
 euānt pascebāt et q̄ pedes uīri t̄bauer̄ hec
 bibeāt. **A**qm̄ q̄ppe limpidissimā pastores
 bibūt cū fluēta ueritatis rā intelligētes
 hauriūt **S**ed eandē aqm̄ p̄turbare pedibus
 est cō medicinaonis studia male uiuēdo cor-
 rūpe aqm̄ salicet eoz turbata pedibus oues
 bibēt cū cōiecti quiq̄ nō sectant̄ ūba q̄ audi-
 ūt s̄ ea q̄ sola cōspiciūt exempla p̄uitatis
 mutāt̄ qui cū dcā sicut̄ q̄ p̄ opa p̄tūt̄tur q̄
 corruptis f̄cibus in potibus lucū sumūt. **H**inc
 rurū p̄ p̄pham dñs dicit **C**ausa rume p̄li sa-
 cerdotes mali. **H**inc rurū de sacerdotibus
 dñs p̄ p̄pham dicit **F**āst̄ dñi usit̄ in ostēdiciu-
 lū iniquitatis **N**emo q̄ppe in eccl̄a āplius no-
 tet̄ qm̄ q̄ puerle agēs nomē uel ordinē sacra-
 tis habet delinquēt̄ nāq̄ hinc redarguere

nullus p̄sumit et in exemplū culpa uehemē-
ter extendit̄ q̄n̄ p̄uēntia ordinis p̄cōr̄ hōra
aut Indigni autē quicq̄ tāta reatus pōda fu-
gerit si uitaas suam sollicita cordis aui-
p̄saret. querat. **Qui scādalarauit unū de**
p̄uillis istis qui ī me credūt melius erat ei
ut ligaret̄ mola azinaria collo eius et p̄icer̄
in p̄fūdū maris. p̄ mola q̄ipe azinaria secu-
laris uite ciuitus ac labor exp̄nit̄ Et per
p̄fūdū maris extrema dāpnatio designat̄
Qui ergo ad scātatis sp̄m deductus uel ūbo
uel exemplo cecōs destruit melius p̄fō siat
ut hūc ad mortē sub excōri habitū terrena ac
ta cōstr̄gerit q̄m sacro officio in culpa cecōs
mutabilem demōstraret̄ q̄a nimirū si solus
cadet̄ utriq̄q̄ tollerabilior hūc it̄rni pena
auariet̄. De pondere regiminis et q̄ adū
sa quies despicienda s̄ et pros̄pa foem̄dica. iii.

Hec itaq̄ breuiter diximus ut q̄ncū sit
pōdus regiminis mōstrarem̄. Ne te-
nie sacra regimīa q̄c̄q̄ h̄is impar ē ad eat
et p̄ cōcupiscēciā culm̄is ducati suscipiat p̄
dicōnis. H̄mc enī p̄re iacobus p̄hibet dices
Nolite p̄les mḡri fieri fr̄s mei. H̄mc ip̄e dei
hōimq̄ mediator regnū p̄ape uitauit ī tem̄is

5
qui sup̄nori quoq; spiritui sc̄am sc̄uq; c̄ntē
dens ante sc̄la regnat in celis. **S**piritu q̄ppe est ve
nerūt ut raperēt eū et cōstituerēt sibi regem.
Quo cognito ihs fugit. Quis enī p̄ncipari hōi
bus cā sine culpa potuisset q̄n̄ hīs qui hos ni
mirū regēt q̄s ip̄e creauerat. **S**ed q̄ idō i car
ne uenerat ut nō solū nos per passionē redi
meret uerū etiā p̄ cōsolationē doceret. **E**xemplū
se sequētib; p̄bens rex fieri noluit ad crucis
patibulū sp̄ōcē cōuenit. **O**blatā gl̄iam culmū
nis fugit penā probose mortis appetit. ut m̄
bra eius uidelicet discerēt fauores mūdi fu
gere terrores nūme terere. **P**ro ueritate adūsa
diligē. p̄p̄a formidādo declinare q̄ et ista se
pe p̄ timorē cor inq̄nat et illa p̄ dolorē pur
gant. **I**n istis se aīmus eugit. **I**n illis autē ea
am si q̄ se exererat sternit. **I**n istis se homo
obliuiscit. **I**n illis uō ad sui memoriā nolēs ea
ā coactus q̄ reuocat. **I**n istis sepe et ante acta
bona p̄eunt. **I**n illis autē lōgi quoq; quis admū
ca tergūtur. **N**ā plerq; adūlitatis magistio
sub disciplina cor p̄mit qd̄ si ad regim̄is cul
men erūper in elacionē p̄tinus usu gl̄ie p̄mu
taret. **S**ic saul qui indignū se p̄us cōsiderās
fugerat mor̄ ut regni gubernac̄la suscepit

reumuit. Honorari namque curam populo cupiens dum
responderi publice noluit ipsum qui in regno se
uixerat cadit. Sic dauid qui auctoris iudicio
pene in cunctis actibus placens mori ut possit
pode caruit in timore uulnens erupit fess
que est in morte uini crudelit rigidus que in ap
petitu ferre enormiter fluxerat et qui malis an
nouerat pie peccata in bonorum quoque necesse post
didicit sine obstaculo retractationis abelare
Hus quippe ferre desubensu persecutione noluit
et post cum dampno desudans excruciat eam
deuotum militem extiterit. Que peccata ab elorum
nullo culpa longius rapet nisi hunc ad ue
niam flagella reuocassent. *Quod plerumque omni
paxo regiminis soliditate dissipet mentis. m.*

Sepe suscepta regiminis cura cor per
diuersa diuiderat et impar quicquid inueni
tur ad singula dum confusa mente diuidit ad li
gula multa. Unde quod sapiens prouide prohibet
dicens. Fili ne in multis sint actus tui. quia
uidebit nequam plene munusculumque opis
ro colligit. Dum mens per diuisa patitur. Cumque foras
per insolentem curam trahit a timoris in manu
soliditate uacuat. Sicque in exteriorum dispo
sitione et cui solutio ignara lat multa co

gicare se nesciens. **N**ā cū plus qm nōrē ē se exi-
 oribus implicat q̄ occupata in iūne obliuiscat
 quo cēdebat ita ut a studio sue māgificōnis ali-
 ena ne ip̄a qdē q̄ patit̄ dāpna cōsider et p̄ qm̄
 ta delinq̄r̄ ignoret. **N**e q̄ peccat̄ em̄ se exchi-
 as credidit cū uēientibus ad se alienigenis cel-
 las atomatū oñdit s̄ in dāpnacōne plus se-
 cutur ex eo uā iudias ptulit qd̄ se facere li-
 center estimauit. **S**epe dū multa suppetūt dū
 q̄ agi potēt q̄ subiecti q̄a acta s̄ amūrē in
 cogitacōne se aīmus eleuat et plene in se uā
 iudias puocat qm̄uis y mīq̄ foras oya nō
 erūpat. **I**ntus est q̄ppe qui iudicat intus quod
 dē iudicat. **E**ū ergo in corde delinq̄mus lat̄
 hōies qd̄ apud nos agimus s̄ tā ip̄o iudice
 teste peccamus. **U**nde rex babilonie successū
 sue p̄ācis eleuatus dū magna se fecisse gau-
 detet cūctis in cogitacōne se p̄ferens apud
 se tacatus dixit. **N**ōne hec est babilon magna
 qm̄ ego edificauī in domū regni et in robore
 fortitudis mee et in glīam mei decoris. **Q**uā
 tamē tacate elacionis uocē occultus iudex nō
 tacatus audiuit q̄ panus ferēdo rep̄bedit. **I**n
 uōnāle quippe hūc aīal̄ ūt̄ ab hūana soae-
 tate se pauit. **A**gi uelutis mutata mēte cōiūr

ut ut districto uidelicet iudicio iustorum homo esse
perdet qui magnam se uel homines estimasset. hec
itaque presentes non peccate reprehendimus sed ab appe-
titi illius cordis infirmitate munimus

*De his qui in regiminis culmine prodelle
exemplo uirtutum possunt. sed quietem propria*

lectando refugunt. Caplin. v.

NE impetu quoque culmine arripe regiminis
audeat et qui in planis stans tibi in
capio pede ponat. Nam si nonnulli qui eximia u-
tutium dona percipiunt et peritacione ceterorum mag-
nis munibus exaltant qui studio castitatis mu-
di abstinentie robore ualidi. doctrine dapibus re-
ferri pacencie logarithmitate humiles. Auctis for-
titudie erecti pietatis gratie benigni. iusticie seue-
ritate districti sunt. Qui nimirum culmine regiminum
si uocati suscipe renouit ipsa sibi plerumque dona
admittit que non pro se tantum sed etiam pro aliis accepe-
runt. Cuius sua et non aliorum luara cogitant ipsis se
que puata hinc appetunt bonis puant. Hinc namque
ad discipulos ueritas dicit. Nemo accedit lucer-
nam et ponit eam sub modio sed super candelabrum
ut luceat omnibus qui in domo sunt. hinc petro ait
petre amas me qui cum se amare petrus respondit
audiuit. Si diligis me pasce oues meas. Si g^o

7
dilatōnis est testimoniū cura pastoralis quāq̄ uir-
tutibus pollens gregē dei rēnuūt pacē pastorem
cūmū cōiunat nō amare **H**inc paulus dicit si
xp̄s p̄ oībus mortuus est ḡ oīs mortui s̄ et p̄
omībus mortuus est super est ut q̄ uiuūt iam
sibi nō uiuāt sed ei qui p̄ p̄c̄is mortuus est et
suerit **H**inc moyses ait ut uxorē fr̄is sine fi-
lius defuncti sup̄stes fr̄at accipiat atq̄ ad nomē
fr̄is filios gignat qm̄ si acipe forte rēnuerit
huic in facie mulier exspuat. **U**nūq̄ ei pedem
ppinquus discalacet eius q̄ habitacim domū
discalaaan uocet. **F**rat̄ quippe ille defunctus est q̄
post resurrectionis apparens gl̄iam dixit **I**te di-
cite fr̄at̄ibus meis qui q̄c̄ sine filio obit q̄
ad huc el̄arū suorū numerū nō impieuit. **U**i-
t̄ uxorē sup̄stes fr̄at̄ sortiri p̄cipit q̄a dignū
p̄f̄d̄ est ut cura sc̄e eccl̄ie ei q̄ h̄ac bene regē p̄ua-
let imponat̄ **C**ui nolentia mulier exspuit in fa-
cie q̄a quāq̄ ex muneribus q̄ p̄cipit p̄deat̄ aliis
nō curat bonis quoq̄ eius sc̄a eccl̄ia exprobr̄as
ei q̄c̄ caluā in facie iactat **C**ui ex uno pede
calcaamētū tollit̄ ut discalaaan domus uocet̄
Scp̄tū quippe est calcaaa pedes in p̄p̄cōne eu-
uāgelii pacis **S**i ergo ut nr̄am sic curā p̄mi-
gerimus utroq̄ pedē p̄ calcaamētū munimus

Qui uero suā cogitās utilitatē primor negligit
q̄si un⁹ pedis callidamētū cū dedecore amittit
Et itaq̄ nōnulli q̄ magnis ut diximus mu-
neribus ditati dū solius cōtēplacionis studiis
īardescūt parere utilitati primor in p̄dicacōe
refugiūt secretū quietis diligūt secretū specu-
lacionis appetūt De quo si districte iudicētur
ex tātis p̄adubio rei s̄ q̄nto uenientes ad
publicū p̄desse potuerūt **Q**ua enī mēte is qui
primus p̄fuiturus emitescēt utilitati primorū
secretū p̄ponit suū q̄n ip̄e p̄s s̄cū unigētiar
ut multas p̄desset de sinu p̄is egressus ē ad
publicū nr̄m. **Q**ui pondus regiminis
*p̄ humilitatem refugunt tunc v̄ s̄ hūiles
q̄n diuinis iudicis non resistunt. vi⁹*

Et s̄ nōnulli qui ex sola hūilitate resu-
gūt ne eis quibus se impares estimāt
p̄ferāt quorū p̄cō hūilitas si cōis quoq̄ ūtu-
tibus t̄ngit. tūc ante dei oculos uera est tū ad
respuendū hoc q̄d utilit̄ s̄bue p̄cipit p̄max n̄
est neq̄ enī uere est hūilis q̄ sup̄ni nutus ar-
bitriū ut debeat p̄cē intelligit et tamē p̄cē
cōtēpmit **S**ed diuinis displicōnibus subditus
atq̄ a uia obstinacōnis alienus cū sibi re-
gim̄is cūlmen impat̄ si iam donis p̄uētus ē

quibus et aliis p[ro]fic et ex corde debet fugere et
inuitus obedire *Et nonnulli p[re]dicacionis officiu[m]
nonnulli laudabili appetunt et ad hoc nonnulli
laudabiliter coacti pertrahuntur. vij.*

Quamuis non nunquam p[re]dicacionis officiu[m]
et nonnulli laudabiliter appetunt et hoc ad
nonnulli laudabiliter coacti pertrahuntur q[uo]d liquide
cognoscimus si duorum p[ro]phetarum scilicet p[er]salamus q[ui]
unus ut ad p[re]dicandu[m] micti debuisset sp[irit]u se p[ro]bu
it quo tamen alter p[ro]p[ter] cu[m] pauore recusauit. y
sayas q[ui]pe d[omi]no q[ue]renti que[m] mitteret ultro se
optulit dicens Ecce ego mitte me Jeremias
autem micti id est tamen ne micti debeat h[um]ili
reluctat dices a a a d[omi]ne d[omi]s ecce nescio loqui
quia puer ego su[m] et ab utroq[ue] erubescit diuisa
uox p[ro]dit licet non adu[er]so fonte dilectionis ema
nauit Duo q[ui]pe s[un]t p[re]cepta caritatis. Dei uide
licet amor et p[ro]ximi Per actam igitur uitam
p[ro]desse p[ro]ximis cupiens ysayas officiu[m] p[re]dicaco
nis appetit. Per contem[pl]atiua[m] uo[] ieremias amo
ri conditoris sedule inhiere desiderans ne micti
ad p[re]dicandu[m] debeat contem[pl]at. Quod ergo lau
dabiliter appetit hoc laudabiliter aliter expauit
Ite ne tacite contem[pl]acionis lucra loquendo p[er]deret
Ite ne dampna studiosi tacendo sentiret Sed h[ic]

ep[iscop]us

in utriusque est subaliter intueñdū q̄ et his qui
recusauit plene nō restat et is qui nutti uo-
luit ante p̄ altaris calicū purgatū se uidit
ne autē nō p̄gatus adire. q̄sq; mīsterna sacra
audiat aut quē sup̄na gr̄a elegit sub hūilita-
tis spē sup̄be conēdicat. Quia igit̄ ualde diffi-
cile est purgatū se q̄libet posse cognoscē p̄dica-
tionis officū tūcius declinat̄ nec tamē decli-
nari ut diximus p̄naat̄ debz̄ cum ad suscipi-
endū hoc sup̄na uolūtas cognoscat̄. Quod
moyses utriusq; miro ope cō expleuit qui p̄esse
tante multitudini et noluit et obediuit. **S**up̄-
bus fortasse cēt̄ si ducātū in merore plebis
sine trepidacōne suscipet̄. **E**t rursus sup̄bus ex-
istēt̄ si auctoris impio obedire recusaret̄. vno
biq; ergo hūilis. utrobiz; subiectus et p̄cē p̄lis
semetip̄m metiendo noluit et tamē de inye-
rantis uiribus p̄sumēdo cōcensit̄. **H**inc ergo
quiq; p̄cipites colligāt̄ cū q̄nta culpa ex appe-
titi p̄o cētis p̄ferri non metuūt si sc̄a uiri ple-
biū ducātū suscipere deo eadē iubente amuerūt̄.
Moyses suadētē dñō trepidauit et infirmus
quisq; ut hōris onus p̄cipiat̄ anhelat̄ et qui
ad calū ualde uiget̄ ex p̄pis humeris libēt̄er
opp̄medus p̄oderibus submittit̄ alienis. **Que**

2
egre terre non ualet et auget quod portat. *De
hinc q̄ p̄esse cōcupiscunt et ad usū sue libidinis
instam aplia sermons arripunt. viii.*

Derūq; uō qui p̄esse cōcupiscunt ad usū
sue libidinis instrumētū aplia sermo
nis arripunt quo ait. *Si q̄s episcopatū deside
rat bonū opus desiderat qui tamē laudās
desiderū in pauorē uertit p̄tinus qd̄ laudat
cum rep̄ete subiūgit oportet autē episcopū
ēē irreph̄ēlibilē ēē cūq; uirtutū n̄tia subsequē
ter enūat que sit irreph̄ēlibilitas ista manifel
tat et fauet ergo desiderio et tenet ex p̄cepto
ac si aperte dicat laudo qd̄ queritis sed prius
dicat qd̄ queritis ne dū uos meap̄os meam neg
ligias tāto fedior uīa irreph̄ēlibilitas appareat.
q̄no et a cūctis cōsp̄ia in honoris arte festinat
Magnus enī regendi artifex fauoribus ipellit
terroribus rethit ut auditores suos et des̄cripto
irreph̄ēlibilitatis culm̄ie restigat a sup̄bia
et officū laudādo qd̄ querit cōponat ad uicā
Dimius nōndū qd̄ illo tpe dicit quo q̄s ple
bibus p̄erat. p̄mus ad martiri torm̄ n̄tia
ducebat. Tūc ergo laudabile fuit episc̄o patū
querere q̄n̄ per hūc quēq; dubiū non erat
ad supplicia grauiora puenire unde ip̄m*

quorū episcopatus officium boni operis expressione
diffinitū cū dicitur **S**iquis episcopatum desiderat bonum
opus desiderat ipse ergo sibi testis est quia
episcopatum non appetit qui non per hunc boni operis
ministrium sed honoris gloriam querit sciam quippe
officium non solum non diligit omnino sed nescit
qui ad culmen regniis anhelans in occultis
meditatione cogitationis ceterorum subiec-
tione patitur. **L**audis propria letat ad honorem cor
elevator rex habundantia affluentium exultat
mundi ergo lucrum querit sub eius honoris
specie quo mundi lucra destrui debuerunt. **C**um
quod mens humilitatis culmen arripe ad elationem
cogitat quod foris appetit intus imutat
**Quod mens posse volentium plerumque sibi per acta
bonorum operum promissione blanditur. ix.**

Sed plerumque huiusmodi quibuslibet magistrum pal-
lorale cupiunt nonnullaque opera bona
animam ponunt et quibus hoc elationis intercedere
appetunt operaturos tamen se magna parac-
tant. sicut ut aliud in minus intercedo sub-
mittit aliud tractat animam superbia cogita-
tionis ostendat nam sepe de se mens ipsa
meat et fingit se de bono opere amare
quod non amat. **D**e mundi autem gloria non

amare qd amat q pnapari appetes sic ad
 hoc panda du quent audax cu puenit
 tendes em ne no pueniat trepidat Sed
 repente puenies iure sibi hoc deditu ad qd
 puenit pucat Cuiq pcepta pnapatus offi
 cio pfirm secularit cepit libet obliuiscat
 qq religiose cogitauit Vn nate est ut cu
 cogitacio est usu duat pnuis metis oau
 lus ad opa tntacta reuocet ac penset qc
 q quid subiectus egerit et repente cognol
 at Si placus bona age q pposuerat pos
 sit q neqq ualet in culmie hūilitatem
 discē q in mis positus nō desinit super
 bire Nescit laudē cū superat fuge qui ad
 hanc didicit cū deest ~~ambulare~~ abelare
 Neqqm uicē auariā potest qn ad milto
 nū sustentacionē tendit is cui suffice pna
 nec sibi potuerit Ex anteacta ergo se uita
 uiuiscq inueniat ne in appetitu se cul
 mis ymago cogitacionis illudat quis ple
 riq in occupatione regimū ipse quoq bo
 ni opis usus pdit qui in tñquillitate te
 nebatur qā quieto mari nē nauē et ip
 ritus dirigit turbato autē tēpestati flucti
 bus etiā peritus se nauta cōfundit Quid

namq; est p̄cās cūlm̄s nisi cēpeltas men
tis **I**n qua cogitacionū semp̄ pellis nauis
cordis quatit **H**uc illuc q; incessat̄ pelli
tur **U**t p̄ repētinos excessus oris et op̄is
q̄i p̄ obinācia saxa frāgat̄ **I**nt̄ hec itaq;
qd̄ sequēdū est qd̄ tenēdū nisi uirtutib;
pollēs coactus ad regimē ueniat uirtutib;
uacius nec coactus accedat **N**e si oīno
renitit̄ caueat ne acceptā pecuniā in lu
dariū ligās de eius occultacione iudicet̄
Pecuniā q̄ppe in sudario ligare est p̄cepta
dona s̄b̄ oīo lēti corp̄is abscondē. **A**c cont̄
iste cū regimē appetit̄ accēdat ne p̄ exem
plū p̄u op̄is p̄barreor̄ more. ad ingressū
regni tēdentibus obstac̄lm̄ fiat qui iuxta
maḡi uocē nec ip̄i m̄tāt nec alios m̄tre
p̄munt̄ **E**ui cōsiderādū quoq; est qz cū cū
p̄p̄i et cū p̄p̄i suscipit q̄i ad egrū medicū
accedit **S**i ergo adhuc eius in ope passio
nes uiuūt q̄ p̄sūp̄acione p̄cullū mederi p̄pe
rat qui in facie uulnus portat. **Qualis quisq; ad regimē uēire debeat. x.**
Ne igit̄ modis oīmbus debet ad exemplū
uiuēdi p̄trahi qui cūctis carnis passionib;
moriens iā sp̄ualiter uiuit qui p̄p̄a m̄i

11
di postponit qui nulla aduersa p[ro]metat
qui sola interna desiderat cuius int[er]com
bene cōgruēs nec oīno p[ro] imbecillitatē corp[or]is
nec ualde p[ro] cōcunctiā repugnat q[ui] ad ali
ena capiēda nō deducit sed p[ro]p[ri]a largit
qui p[ro] pietatis uiscera citius ad ignoscēd[um]
electur s[ed] nūq[ui]d plus q[uam] decet ignoscēs ab
arte rōtundis inclinatur qui nulla illiata
petrat s[ed] p[ro]p[ri]a ab aliis ut p[ro]p[ri]a deplorat
ex affcū cordis aliene infirmitatē cōp[ar]at
Sic q[ui] in bonis p[re]mi sicut in suis p[re]sibus
letat Qui ita se imitabilem ceteris in cunctis
que agit insinuat ut int[er] eos nō habeat q[ui]
saltem de transactis erubescat Qui sic studet
uivē ut p[re]mior corda arena a doctrine ua
leat fluentia irigare Qui orōnis usu et ex
pimento iā didicit q[uo]d obtine a d[omi]no que p[ro]
postulat possit cui p[ro] effectus uocē q[ui] iā specialit[er]
d[icit] Adhuc loq[ui]te tē dicā Ecce affcū Si enim
fortasse q[ui]s ueniat ut p[ro]pter se ad int[er]cedēd[um]
nos apud quēpiā uirū q[ui] sibi iratus nobis
uero cog[no]scit[ur] incognitus est. Ducat p[re]muis resp[on]s[us]
demus. ad int[er]cedēd[um] uenire nō possumus
q[ui] familiaritatis eius noticiā non habem[us]
Si ergo hō apud hōem de quo m[un]ime p[re]sumit

fieri intercessor erubescat qua mente apud de-
um intercessionis locū p pld arripiat qui fa-
miliare se eius grē cē p iute merita nescit Aut
ab eo quomō alius ueniā postulat qui utrū
sibi sit placatus ignorat Quia in re est adhuc
aliud sollicitius formidādū ne qui placare
irā posse credit hanc ipē ex ppo reatu mere-
atur Cūcto enī liqdo nouim' qz cū hīs qui
diligēt ad intercedēdū mittit uia animus
ad deteriora puocat Qui ergo ad huc deli-
deris terrenis astringit caueat ne districti
irā iudias gūuis accēdēs de loco delatatur
glie fiat subditis auctor uine Colleter g'
se unūsqz ergo meciat ne locū regimīs ac-
sumē audeat si in se ad huc uiciū regnat
ne is quē animē depuat pū intercessor fieri
appetat pro culpis aliorum.

Qualis quisqz ad regimē venire nō debeat.

Hinc etenī supra uoce ad moysen dicit
loqre ad aaron Hō de temē tuo p fa-
milias qui habuerit maculā nō offerat
panes dno suo nec accedat ad ministeriū
eius. Unde et repente subiūgit Si cecus
fuit uel claudus sine uel puo uel gndi et
torco naso. si fracto pede si manu si gibbus

uel lupus si albuginē habens in oculo si uir-
 gem scabiem. si impetiginem in corpe uel
 pōderosus. **Cecus** quippe est qui sup̄ne lumē
 cōtēplacōnis ignorat qui p̄ncipis uite tene-
 bris p̄ctus dū uētūrā lucē neq̄quā diligen-
 do conspiciat quo gressus opis porrigat nel-
 cat **Hinc** etenim p̄phetate aīa dī **Pedes** scōz
 suoz seruabit et inimi in tenebris cōtacelet
 . **Claudus** uo est qui q̄dē quo p̄ge debeat ac-
 piat **Sed** p̄ infirmitatē mētis uite uiam
 p̄ctē nō uult tene quā uidz q̄a adiutis stu-
 tū dū fluxa cōsuetudo nō erigit quo deside-
 riū innitit̄ illuc gressus opis efficaciter nō
 sequit̄ **Hinc** em̄ paulus dicit **Remittas** ma-
 nus et dissolutas erigite et uos gressus fac-
 te pedibus uis ut non claudicas erret in g-
 autē sanet̄. **Quo** autē naso est q̄ ad tene-
 dā mēsurā discretiōnis p̄doneus nō est **Naso**
 quippe odores flores q̄ ducimur **Hic** ergo p̄
 nāsū discretiō exprimit̄ p̄ quā uirtutes eligi-
 mus delicta reprobamus. **Vnde** et in laude
 sp̄ole dī **Nasus** tuus sicut turris q̄ est in
 libano q̄ nimirū sc̄a eccl̄ia que ex causis
 singulis tēptamenta p̄deant per discretiōne
 conspiciat et uētura uiciorū bella ex alto de-

prehendit. Sed et nonnulli qui dum estimari hebe-
tes nolunt sepe se in quibusdam exquisitiōibus pl^u
q̄ nocē est exerceutes ex nimia subtilitate
fallūt. Vñ hic quoq; subdit. vel gñdi et cor-
to naso. **S**aculus enim gñdis et tortus est dil-
axationis subtilitas imoderata que dum plus
q̄ decet exaruerit accidit sine iactantia ipsa
nō cōfūdūt. **F**racto autē pede uel manu est
q̄ uia dñi p̄ge oimodo nō ualet atq; a uois
actibus fūdūtis exors uacat q̄tenus hec nō
ut claudus saltū cū infirmitate teneat sed
ab huius oīno alienus existat. **S**ibbus uero
est quē terrene sollicitudis pondus depmit
ne unq̄ ad sup̄na respiciat s; solis huius que
in firmis calcant̄ intendat. **Q**ui et si qñ ali-
quid ex bono p̄te celestis audierit. **A**d hoc ni-
mirū p̄te cōsuetudis **uicio** ————— p̄graua-
tus cordis faciē nō attollit q; cogitationis sta-
tū erige nō ualet quē terrene usus sollicitu-
dinis curuū tenet. **E**x horū q̄ppe sp̄e psalmista
dicit. **I**nauatus sū et hūiliatus sū usq; q̄q;
quorū culpā quoq; p̄semetip̄am ueritas rep̄bās
ait. **S**emē autē qd̄ in sp̄inis cecidit. **H**u ille qui
audiūt uerbū et a sollicitudinibus et diuiciis
et uoluptatibus uite eūtes suffocāt̄ et nō refe-

runt fructū **L**ippus uō est cuius quidē īgeniū
 ad cognitiōnē ueritatis emicat & tamē hoc car-
 nalia opa obīcurāt **I**n lippis q̄ppe oculis pu-
 pille sane s̄t & hōre defluena infirmate palpe-
 bre ḡuālescūt quoz̄ q̄a infusione cerebri actē-
 rit̄ et iā acies pupille uacāt **E**t s̄t nōnulli q̄
 r̄ū sensū carnalis uite opaco saucia q̄ uidē
 r̄calūbit̄ p̄ īgeniū poterāt & usu p̄uorū
 actū caligāt **L**ippus itaq̄ est cuius sensū nā
 exacuit & cōūfaciōnis p̄uitas cōfūdīt **E**ui be-
 ne p̄ angelū dī **C**ollurio unge oculos tuos ut
 uideas **C**ollurio q̄ppe oculos ut uideam? ūgim?
 cū ad cognoscēdā ueri lūis claritatē intellēs
 nū aciem medicamē bone opacois adiu-
 uamus. albuginē uō habet in oculo q̄ ueri-
 tatis lumē uidere nō sinit̄ qui arrogācia sa-
 piēcie seu iusticie cecat̄ **P**upilla nāq̄ oculi
 nigra uidet albuginē tollerās nichil uidet
 q̄a uidelicet hūane sensus cogitacōis si stū-
 tū se p̄dōre q̄ intelligit cognitiōnē intīme
 claritatis apphendit **S**i autē cādōre sibi
 iusticie siue sapiē. tribuit a luce se sup̄ne
 claritatis excludit **E**t eo claritatē ueri lūis
 neq̄q̄m penetrat quo se apud se p̄ arrogā-
 cia exaltat. sicut de q̄busdā dī **S**icentes ei

se esse sapientes stulti facti sunt. **I**ugē uō habet
scabiem cui carnis peccata in cessatione
dñat. **I**n scabie etenim uiscerū ad cutē tñtur
per qm rō luxuria designatur qz si cordis tēp
tatio usq; ad opacionē p̄silit nimirū feruor
incitatus usq; ad cutis scabiē pruripit et fons
iam corpus s̄ciat qz dum i cogitacione uo
luptas nō remittit etiā in actione dñat. **Q**ui
em cutis pruriginē curabat absterge cum
diceb̄t. **T**ēptatio uos nō apprehendat nisi hūa
na. ac si dicitur ap̄te. **H**ūanū qdē est tēptatō
in corde peccati. **S**emōiacū uō est tēptacionis
certamen et in opacione superari. **I**mpetiginē
quoq; habet in corpe q̄q; auaricia uallat
in mente que si in uis nō cōpescit nimirū
sine mēsurā dilatat. **I**mpetigo q̄q; sine
doloze corpus occupat et absq; occupati
dolo excretes mēbroz decorē sedat. qz et auaricia
capiti anī dū q̄q; delectat exulcerat
dū adipiscēda cogitacioni queq; obiac ad
inimicias ascēdit et doloze in uulnē nō
facit q̄a est uanā aīo ex culpa habūdāā
p̄mittit. **S**ed decor mēbroz p̄dit qz aliarū
quoq; uirtutū p̄ hanc p̄uicritudo dep̄ua
tur et q̄ totū corpus exasperat qz p̄ unū

A feruor

A paulus

ca uicia a m̄i subplantat paulo attestāte
 qui ait **R**adix om̄i maloy est cupiditas **P**o
 derosus uo est q̄ turpitudinē nō exercet ope
 s̄ tñ ab hac cogitacione cōtinua sine mode
 ramē ḡuat in mēte qui neq̄qm̄ usq̄ ad op̄
 q̄dē nephariū rapit s̄ eius animus uoluptate
 luxurie sine ullo repugnacionis stimulo de
 lectat. **V**iciū q̄ppe est ponderis cū humor uis
 cerū ad uires labit q̄ p̄fō tamē molestia de
 decoris incumescit. **P**oderosus ē q̄ totis cogi
 tacionibus ad lasciuā defluēs p̄odus tur
 pitudis gestat in corde et q̄uis nō exercet
 praua ope ab his tñ nō euellit mēte nec
 ad usū boni opis in apto uat amigē quia
 ḡuat hūc in abdītis pondus turpe **Q**uisq̄s
 ergo quok̄ horū uicio subiat **A**l' subigit **P**a
 nes dñs offerre p̄hibet ne p̄fō diluere alie
 na delicta nō ualeat is q̄ adhuc p̄a deual
 tant **Q**uia igit̄ paucas ad magistrū pacto
 rale dignus q̄l̄t ueniat atq̄ hoc indignus
 qualit̄ p̄metcat ostēdimus **N**ūc is q̄ ad
 illud digne puenit in eo q̄l̄t debeat uiuere
 demonstremus.

Is qui in regimine ordinare peruenierit.
 qualem se i ipso regimine debet exhibere. xv.

Unicui debet actione ipsi actio transcendē
psulis quā dūtare solet a grege in
ta pastoris. Oportet nāq; ut metari solliate
studeat quā tenēde rātidis nūcitate cōstingi
tur sub cui' estimacione ppls grex uocat. **E**it
ergo nāc cogitacione mūdus actione pāpu
us disartus in silēcio. **V**alis in uerbo singu
lis cōpassione primus pāictis cōtēplacione
suspensus. **B**ene agētib; p hūilitatē locus
cōt delinquētiū uicia p zelū iustiae erectus
Interiorū curā exteriorū occupacione nō minu
ens. **E**xteriorū puidēciā interiorū sollicitudine
nō relinquit. **S**ed hec que breuē enūando
perstrinximus paulo lauius replicādo disti
milamus. *Ut rector cogitacione sit.*

Rector semp cogitacione *mūdus. xiiij.*
sic mūdus quatenus nulla hūc immū
dicia polluat qui hoc susceptū officium ut i
alienis quoq; cordibus maculas tergat quā
nāc est ut eē mūda studeat manus que
diluere sordes curat ne tacta quoq; detius
inquet si cordida insequēs lutū tenet.
Hinc nāq; p pphā dicit mūdānū q fertas
uasa dñi. **E**t enī uasa dñi ferūt qui prior
aiās ad eterna sacra pducendas in sue cō

usacionis fide suscipiunt Apud semetipos q
 qntu debeant mudiari conspiciat q ad eterni
 tatis templu uasa unicia in manu ppe spon
 sionis portat **H**inc diuina uoce pcpitur
Ut in aaro pectore ronale iudiciu iustis li
 ganabus impnat qtenus sacerdotale cor
 neqim cogitaciones elure possideat s ratio
 sola cōstingat nec indiscrui qd uel mutale co
 gitet q ad exemplū alius cōstitutus ex giu
 tate uite sp debet ostēde qntū debet i pec
 tore rōne portat **I**n quo ead rōnali uigilā
 ter aduigat ut duodecim noia p̄iarchaz
 describāt ascriptos etenim p̄es sp in pectore
 ferre est anaquoz uitā sine inēmissione co
 gitare **N**ā tē sacerdos urep̄bētiblr gradiaur
 tū exempla p̄m̄ p̄cedenāū indelinerter
 intuet cū scōz uestigia sū cōstacōne cōside
 rat et cogitaciones illicitas dep̄mit ne ex
 ordis limite opis pedē tendat **Q**d bene ead
 rōnale iudiciu tendat fert qz debet rōr sub
 tū sp examīe bona mala qz disc̄ne et que
 uel quibus qn uel qualit̄ cōgruat studiose
 cogitare nichū qz p̄u queit̄ s̄ sua cōmoda
 p̄m̄quoz bona deputare **U**n̄ illic sc̄ptū est
Pones autē i rōnale iudiciu doctnam et

ueritate que erant in pectore aaron quoniam in
greditur coram domino et gestabit iudicium filiorum
israel in pectore suo in conspectu domini semper. Sacerdoti
quippe iudicium filiorum israel in pectore coram domino
conspectu gestare est subditorum casus pro sola incertum
iudicis intentione disautem ut nichil se ei humani
tatis admisceat ut hoc quod diuina potestas ui
ce dispensat nec conuulsis studia priuatus do
lor exaspant. Etiam contra aliena uicia emulatio
ostenditur sic que sua se exequatur ne tranquillam
tem iudicij aut latens inuidia maculet aut
preceps ira perturbet. sed dum consistat terror eius qui
super omnia preuidet uidelicet iudicis intum
non sine magno regunt timore subiecti qui ni
mirum timor dum mentem cordis humiliat purgat
ne hanc aut presumptio spiritus leuet aut car
nis delectatio inquinet aut perterrenarum
reum cupiditate impietas pollute cogita
tionis obscurer que tamen non pulsare cordis
animum nequeunt. Sed festina nota est ut re
pugnacione uincant ne uicium quod per suggesti
one temptat mollicie dilectionis subigat. Cum
que hec ab animo tarde repellitur inuacione con
sensus occidit. *Ut rector sit opina
one precipuis. Capitulum. xiiii.*

Sic rōre opacōe p̄cipuus ut uite uiam
 subditus uiuendo denūciat. **U**t grex
 qui pastoris uocē mores q̄ sequit̄ p̄ exempla
 melius q̄ per uerba gradiat̄. **Q**ui enī loci
 sui nōtate erigit̄ sūma dicit̄. **H**ac eadē nōtate
 cōpellit̄ sūma p̄ uitā mōstrē. **N**āq̄ uox li
 benaus auditoroy cor penetrat q̄m dicentis
 uita cōmēdat q̄ qd̄ loquēdo imperat osten
 dendo adiuuat ut fiat. **H**inc etenī p̄ p̄phā
 diat̄. **S**up̄ mōtē excelsū ascende tu qui eu
 uāgelicās syon. ut uidelicet q̄ celesti p̄dica
 tione uat̄. yma iā terrenoy opm̄ deserēs in
 rex̄ culnūc stare uideat̄. tācoq̄ facilius sub
 ditos ad meliora p̄bat̄ q̄nto uite meritum
 de sup̄nis clamat. **H**inc diuina lege ar
 mū sacerdos et dexte in sacrificiū accipit̄
 et sepatū ut nō solū sit eius opacō ualis
 s̄ etiā singularis. nec inter malos t̄mmodo
 q̄ uā s̄ faciat s̄ bene quoq̄ opantes subdi
 tos sicut honore ep̄is sup̄at. **I**ta etiā moy
 uirtute t̄nscendat. **C**ū in elu quoq̄ pectus
 culū tribuit̄ ut qd̄ de sacrificio p̄cipit̄ sumie
Hoc de semetip̄o auctori dicat immolare.
Et nō solū pectore que itā s̄ cogitet sed sp̄
 ectatores suos ad sublimia armo opis iūtet̄.

Ordinus

nulla p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]as uice appetat nulla aduer
sa p[ro]p[ri]ascat bl[an]dimenta eni[m] m[un]di respecto
intimo terrore despiciat **T**errores aut[em] c[on]fida
to in fine dulcedinis bl[an]dim[en]to c[on]t[em]pnet. **U**nde
sup[er]ne quoq[ue] uocis imp[er]io utroq[ue] humero sacer
dos uelam[en]te sup[er]humeralis attingit[ur] ut c[on]t[em]p ad
u[er]sa ac p[ro]p[ri]a uirtutu[m] q[ui]p[er] ornamento mimatur
quaten[us] uir uoce pauli p[er] arma iusticie a dex
tris sinistris q[ue] gradie[n]s **C**u[m] ad sola q[ui]a n[on]o
ra d[omi]n[us] n[on]at[ur] in nullo delicia[n]tis d[omi]n[us] late
flectat[ur] **N**e huic p[ro]p[ri]a leu[er]e n[on] adu[er]sa p[ro]p[ri]ascat
n[on] bl[an]da usq[ue] ad uoluptate[m] demulceat. non
al[ia] ad dep[re]ssione[m] p[ro]p[ri]ascat. ut de nullis passi
onibus in t[em]p[or]e m[en]tis humiliat q[ui]nta in uoc
q[ue] humero sup[er]humeralis pulchritudine te
gatur ostendit **Q**u[od] u[er]o est sup[er]humeralis ex au
ro iacincto purpura b[er]tincto cocto & t[em]p[or]a
sicut uillo p[ro]p[ri]ascat ut q[ui]nta sacerdos clarescere
uirtutu[m] diu[er]sitate debeat dem[on]strat[ur] **I**n sacer
dotis q[ui]p[er] habitu an[te] om[n]ia aurum fulget ut i
eo intell[ec]tus sapie[n]t[ie] p[ro]p[ri]ascat emicet **C**ui iacinct[us]
qui aereo colore resplendet adiungit[ur] ut q[ui]d p[er]
om[n]e q[ui]d intelligendo penetrat n[on] ad fauores i
fimos s[ed] ad amore[m] celestium surgit ne d[omi]n[us] in can
tus suis laudibus capit[ur] ip[s]o etia[m] ueritatis

luc[em] uacuet[ur]

lue uacuet **A**uro quoq; et iacinto purpura p
 mulcet ut uidelicet sacerdotale cor cu summa
 que p dicit sperat in semetipso eam uiaoy sug
 gestiones repmat eisq; uelud ex regia pte cot
 dicat qtenus nobilitate sy mane regnacionis
 semp aspiciat et celestis regni sibi hiciu moribus
 defendat **D**e hac qppe nobilitate sps p peccu dicit
 uos aute genus elam regale sacerdotu **D**abit ea
 a pte q uicia subigimus iohis uoce roboratur
 qui ait **Q**uot aute receperit eu dedit eis pfa
 te filios di fieri **H**anc dignitate firmitudis p sal
 multa **u**t cōsiderat dices **M**ichi aute nimis bono
 rati st amia tu d's nimis confortatus e pncipatus
 eoy q nimiru scōy mēs pncipali in sumis erigit
 ai etius ppeti abiecta cernit **A**uro an iacinto ac
 purpura **S**ed uiliticus coctus aduigie ut an mter
 ni iudicis oclōs om̄n uicium bona ex caritate deco
 rent et cicta q corā hoibus rutilat hec modspā
 occulta arbitri flāma mami amoris accendat
Que sal; caritas qā dīn sū ac primū diligit qī
 ex duplici tictua fulgetat qui ergo sic ad aucto
 ris spem abelat ut primoy curā negligat uel sic
 primoy curā exequitur ut a dīno amore compescat
 q q unū boy qd; negligit insup humialis orna
 mēto hie coctū bu tictū nescit **S**ed cum mēs ad
 pcepta tendit restat pau dubio ut p abstineciam
 cau mactet **D**n et uilitico cocto corā uilitus ad
 uigie **D**e terra etenim uilitus mēta spē orit et qd per

billū n̄ candēs decore mūdīcāe corpālīs castitatis
designat̄ que uidet̄; tanta pulchritudini sup̄hu-
merālīs innectit̄ q̄a c̄ castimonia ad p̄ctm̄ mū-
dicāe decore duat̄ tū p̄ abstīnēciā caro fatigatur
Eūq; iter utitur certis eadē afflicte carnis mūtū
p̄fugret q̄i in diuīca sup̄humālīs sp̄e billus tan-
ta candelat̄. *Ut rector sit discretus in si-
lencio et utilis in verbo. v. xv. v.*

S It rōr discretus in silēcio. utilis in uō-
ne aut tacenda p̄ferat. a p̄ferēda retinet̄
cat. nā sicut in diuīca locutio in errore p̄trahit in-
indulgentiū silēciū hos qui eruditi poterāt in er-
rore delinqt̄. *Ser* nāq; rōres impudi huāni
amittē grām firmidātes loqui libere rōa p̄met
cūt et uir̄ ueritatis uocē neq; qm̄ iā gregis custo-
die pastor studio s; meretriciarior uice deseruūt
q; ueniente lupo fugiūt dū se sub silēcio absco-
dūt. *Hinc* nāq; eos p̄phā dñs incipat dices
Canes muti nō ualentes latrare *Hinc* rursum
querit̄ dices Nō ascenditis ex adūso nec oppositi-
tis murū p̄ domo isrl̄ ut staretis in p̄lio in die
dñi *Ex* adūso q̄ppe ascendē est p̄ defensione gre-
gis uoce libera huius mūdi p̄tātib; cōnūe *Et*
in die dñi in p̄lio stare est p̄ius decertātib; ex
iustīcāe amorē resistere *Pastor* enī rōa amittē
dicit qd̄ est aliud qm̄ tacendo cetera p̄būcāe *Qui*
minimū si p̄o grege se obiat murū p̄ domo isrl̄
hostibus opponit *Hinc* rursum delinq̄tia p̄lio de

phete tui uideat tibi falsa et stulta nec agnoscant
 iniquitate tua ut te ad penitentiam puocauerit **P**hete
 quippe in sacro eloquio nunquam doctores uocantur quia
 dum fugitiua esse principia indicant que sunt uentura mali
 testantur eos diuinus sermo falsa uide redarguit
 quod dum corripit culpas metuit in casum delinquentibus
 primaria securitate inuadunt que iniquitate peccatorum neque
 quam apertis quibus maxime uoce contumeliantur **C**lauius
 quippe apostolus sermo correptionis est quod maxime
 culpa detegit quam sepe nescit ipse etiam qui peccauit
 hinc paulus ait ut potes sit exhortari in doctrina
 sua et eos qui contumeliantur redargueret **H**inc per malachi
 am dicitur Labia sacerdotis custodiunt scientiam et legem reque
 runt ex ore eius quia angelus domini creatus est **H**inc
 per ysaiam dominus ammonet dicens **C**lamma ne cesses quia
 tuba exalta uocem tuam **P**reconis quippe officium susci
 piunt quos ad sacerdotium accedit ut ante aduentum
 iudicis qui terribili sequitur ipse salubriter clamando gra
 diat **S**acerdos ergo si predicacionis est nescius quod
 clamoris uocem daturus est pro multis **H**inc est
 etiam quod super pastores primos in lingua spiritus
 sancti incedit quod nimirum quos repleuit de se primus lo
 quentes fuerunt **H**inc moysi dicitur ut tabernaculum sacerdos
 ingredies tinnabulis abiat ut uidelicet uoces
 predicacionis habeat ne superbi spectatoris iudicium ex
 silencio ostendat **S**piritu quippe est audiatur sonitus
 quando ingreditur et egreditur tabernaculum in conspectum domini et
 non morietur **S**acerdos namque ingredies uel egredies

monitū si de eo sonitus nō audiat q̄a uā occulta iudicis contē se erigit si sine sono p̄dicatōnis icēdit ap̄te aū t̄tinabula uestimētis illius descēdit uisita uestimēta etenim sacerdotis qd̄ aliud qm̄ r̄a opa debe' acipe p̄p̄ia attestatē q̄ ait **Sacerdotes induāt uitticia uestimēns itaq; illi' t̄tinabula inhēnt ut uite uā cū lingue sonitu p̄a quoq; bō opa clamēt sacerdotis** Sed cū r̄or ad loq̄ndū se p̄pat sub q̄nto c̄ctele studio eloq̄ attestat ne si inordinate ad loq̄ndū rapit̄ erroris uulnē audiētia um corda feriāt **Et cū f̄rcasse sapiēs uideri desiderat unitatis cōpagem insipienter abscadat** Hinc nāq; ueritas dicit̄ habete sal in uobis et pacē habete inter nos **Per sal** q̄ppe uerbi sapientia designat̄ **Qui igit̄ loq̄ sapientē nitit̄ magnope metuat ne eius eloq̄o audiētiaū unitas cōfidat̄** Hinc paul' ait **Nō plus s̄ape q̄ oportet s̄ape s̄; s̄ape ad sobrietatē** Hinc in sacerdotis ueste uir̄ diuinā uocem t̄tinabulis mala p̄uicia cōiūgūt̄ **Quid enī per mala p̄uicia n̄ unitas fidei designat̄ nā sicut i malo p̄uicio una ext̄us cortice multa indus ḡua inuuiūt̄** Sic innumeros sc̄e ecclie p̄lbs unitas fidei cōtegit̄ q̄s incus diuilitas meritor̄ tenet ne igit̄ uir̄ incantus ad loq̄ndū priuat̄ **Hoc qd̄ iā p̄misi' p̄ semetip̄am uitas discipulis clamat̄** **Habete sal in uobis et pacē habete int̄ uos ac si figurate p̄ habitū sacerdotis dicat̄ mala p̄uicia t̄tinabulis uigite ut p̄ omē qd̄ dicatis unitatē fidei cōta**

obseruatione teneatis. Prudēdū quoq; est sollicita
 incēatione rōribus ut ab eis nō solū praua nullo
 mō s; ne rā quidē nimie et inordinate pferātur
 q; sepe dōy uirtus pdit cū apud corda audici
 ū loq;atīs incauta importunitate leuigat et auc
 torē suū bec eadē loq;atīs inqnat q; seruire au
 ditōribus ad usū pfcūs ignorat. Vñ bene p moy
 sen dr iur q fluxū semē patit inuidus erit. In
 mēte q;pe audienā semē secutiur cogitāōnis
 est q;litās audire locutiōnis q; dū p auctē sūo
 cōcipit cogitāō in mēte generat. Vñdē et ab
 huius mūdi sapiētibus p̄dicator egregius semē
 uerbi est uocatus. **Q** ergo fluxū semē patitur
 inuidus adterit q; mīliloq;o subditus ex eo se iqui
 nat q; ū ordinate p̄meret. **P**rolē rā cogitāōnis
 edere in audiciā cordē potuiderit dūq; incans p̄
 loq;atē defluit nō ad usū grūs sed ad inuidiciā
 semē fūdīt. Vñ et paulus cū discipulm de itāca p̄
 dicitōnis amonet dicit. **F**estificor corā deo et
 xpō ihu q; iudicaturus est uiuos et mortuos et ad
 uerū ip̄ius et regnū eius. **P**̄dica uerū. **I**nsta oport
 tūne ip̄tūne q; s; apud audicores mēte ip̄a sua
 debitāte se destruit si hūc ip̄tūnitās oportūnitā
 tē nescit. **U**t rōr sit **l**ingulis cōpatione p̄ori
 mus p̄re auctis cōtēplacione suspensus. **xvi.**

Sic rōr lingulis cōpatione p̄rimus p̄auctis
 cōtēplacione suspensus ut p̄ pietatis uictā
 in se infirmitatē ceterōy tūlterat et p̄ speculacōis

dicturus oportune p̄miser oportune

alacritudine semetipsum quoque inuisibilia appetendo aut
cedat ne ad alta petens primorum infirma despicatur
ad infirmis primorum cognoscens appetere alta dereli-
quit. **H**inc est namque quod paulus in paradisi duarum celum
terram searta rimatur. **E**t tamen illa inuisibilia contem-
platione suspensus ad civile carnalium acie men-
tis reuocat atque in occultis suis quibus debet conuer-
sari dispescat dicens. **P**ropter fornicationem autem unius
quisque suam uxorem habeat et unaquodque suum uirum habe-
at. **V**ixori uir debitum reddat. **E**st autem et uxor ui-
ro. **E**t paulo post nolite fraudare inuicem ne ex con-
sensu forte ad tempus ut uacatis ordinem et iam re-
uertimini in idipsum. **E**cce iam celestibus secretis inseri-
t. **E**t tamen per concupiscentiam uiscerum carnalium cubile
pescat et que subleuatus ad inuisibilia erigit.
Hinc miseratus ad searta infirmatum oculum cor-
dis flectit. **C**elum contemplatione transcendit nec tamen
stratum carnalium sollicitudine deseruit quod copage-
arum sumis sicut et infirmis uictus et semetipsum
uita ipsa ad alta ualentem rapit et pietate alius
equum infirmat hinc etenim dicit. **Q**uis infirma-
tur et ego non infirmor. **Q**ui scandalizat et ego non
uix hinc rursus ait. **F**aciis sicut iudeis tanquam iudeis
quod iudei exheredent non amittedo fide sed exherededo pie-
tate ut in se per contra infidelium transfigurans ex semet-
ipso dilatat quibus alius misereri debuit. **Q**atenus hoc il-
lis impenderet quod sibi ipsi si ita esset impedi uere uo-
luntas. **H**inc itam dicit. **S**ine me tre excedim? deo si

ue sobrii sumus uobis qz et semetipm nouerat
 cōtēplādo tūcēdē et eūde se auditoribus cōdescēde
 to tpare. **H**inc iacob dño desup inuente et uncto
 deorsū lapide descēdētes angelos ac ascēdētes uidit
 qz scilz pōicatoris rā nō solū surtū scān caput eāte
 uidelz dñm cōtēplādo appetūt s; deorsū quoq; ad
 mēbra illius miserādo descēdūt. **H**inc moyses ar
 tū tabernacīm intrat et exit. **E**t q̄ incus in cōtēpla
 aone rapit foris infirmācū negocis urget. **I**ncus
 dei archana cōsiderat foris onā carnaliū portat
 qui de rebus quoq; dubiis sep ad tabernacīm recur
 rit corā testamēti archa dñm cōsultat. **E**xemplum
 paldubio rōribus p̄bēs ut cū foris ābigūt quid
 disponāt ad mētē q̄i ad tabernacīm redeant. **E**t ue
 lut corā testamēti archa dñm cōsultat si de his in
 quibus dubitāt apud semetipos incus sacri eloqui
 paginas requat. **H**inc ipa ueritas p susceptōne nob
 mē hūanitatis ostēsa in mētē orōni m̄het miracū
 in uerbis exercet mutacōnis uidelz uia bonis rō
 ribus sternēs ut si iā sūma cōtēplādo appetūt nō
 abus tamē infirmācū cōpaciendo multat qz tūc
 ad alta cantatis mirabili surgit cū ad yma p̄ior
 misericordie attrahit et tamē benigna descēdit ad i
 firma ualēt recurrit ad sūma. **T**ales autē se se qui
 p̄lūt exhibeāt quid subiecti occulta quoq; sua p
 dex nō erubescāt ut aūm rēp̄racōnū fluctus p
 uuii colleat ad pastoris mētē q̄i ad matris sinū re
 curat et hoc qd se m̄gnari p̄lātis culpe sordibus

p̄uidet̄ exhortationis eius solacio ac lacrimis orō
 nis lauet̄. **V**n̄ et ante fores templi ad abluendas
 ingredienciū manus manū eueñ id est lucere du
 odecim boues portāt qui q̄d̄ facie et̄ius eminet̄
 s̄ ex posterioribus latet̄. **Q**uid nāq; duodecā bobus
 nisi uniuersis pastoz̄ ordo significat̄ de quibus pa
 uilo difference lex dicit̄. **N**ō obturabis os boni tri
 curati. **Q**uoz̄ quidē nos apta oya c̄uenus sed a
 pud districtū iudicē que illis postius **iudicet** mul
 neat̄ in occulta retribucōne nescimus. **Q**ui t̄n̄ con
 siderationis sue paciām diluendis p̄rimoz̄ cōfessi
 onibus p̄parāt uelut ante fores tēpli lucere portāt
 ut q̄sq; m̄c̄e c̄nitatis ianuā n̄c̄it̄ tēptacōnes
 suas m̄c̄a pastoz̄is iudicet et q̄ā in bouū lucere
 cogitacōnis uel opis manus lauet̄. **E**t sic p̄lex q;
 dū r̄ōris animus aliena tēptamēta cōdescēdēdo
 cognoscit̄ ab ip̄is tēptacōnibus etiā ip̄e p̄llatur
 q; et hec eadē p̄ qm̄ ip̄li multatudo diluit̄ aqua
 p̄c̄adubio luceris inq̄nat̄. **N**am dū sordes diluen
 cū suscipit̄ q̄i sue m̄udiciē serenitatē p̄dit̄. s̄ hec
 inq̄namēta neq; qm̄ pastoz̄i amēda s̄ q; deo s̄ba
 liter cūcta p̄sante tanto facilius a sua eripit̄
 q̄nto misericordius ex aliena tēptacōne fatigatus
Ut r̄ōr sit b̄n̄ agentibus per humilitatē
 locus et cōtra delinquenciū uicia per zelū
Sic r̄ōr b̄n̄ agentibus iusticie erectus. **xvii.**
 per humilitatē locus cōt̄ delinquenciū uiciā
 per zelū iusticie erectus ut et bonis in nullo se

pferat et cū p̄uor culpa erigit p̄cāte p̄tinus sui
 poratus agnoscat q̄tenus et honore sup̄p̄do eq̄le
 se subditis bene uiuētibus deputer et erga pu
 los uera fortitudinis exerce nō formidet. **Nā** sicut
 in libris moralibus dixit me mentē liquet q̄
 om̄s hoēs nā eq̄les genuit s̄ uariāte m̄tor or
 dine alios alius culpa postponit ip̄a autē diuī
 tas que accessit ex uao diuino iudicō dispēlat
 ut q̄a om̄s hō eq̄ stare nō ual; aliter regat ab al
 cō vñ aucti q̄ p̄cūt nō in se p̄cāte debēt ordīs sed e
 qualitate p̄cāte cōdicōnis nec p̄cē hoibus gaude
 ant s̄ p̄dēte. **Anciq̄** enī p̄res nū nō reges hoīm s̄
 pastores pecorū fuisse memorāt. **Et** cū noe dñs
 filius q̄ eius dicit. **Excitate** et multiplicamini et reple
 te terrā p̄tinus aduēit. **Et** terror ur̄ ac tremor sit
 sup̄ aīalia terre quoy uidet; terror ac tremor
 q̄ eē sup̄ aīalia terre p̄cipit p̄cō eē sup̄ hoies ph̄re
 hō q̄p̄e bruias animalibus nō autē hoibus certis
 nā placus est. **Et** idcō ei d̄. ut aīalibus et non
 ab hoībus timeat q̄ cōn nām sup̄bux est ab
 eq̄libus uelle timeri et tū nōte est ut rōres a
 subditis timeat q̄n ab eis dīm mīme timeri de
 pbendat ut hūana salā formidine p̄cāte metu
 ant q̄ diuina iudicia nō formidat. **Neq̄qm̄** nāq̄
 p̄pōlū ex hoc q̄suo timore sup̄buit in quo suam nō
 gloriā sed subditoy iusticiā querit. **In** eo enī q̄ me
 tū sibi a p̄ule uiuēabus exigat q̄ nō hoibus sed
 aīalibus onānt q̄ uidet; ex q̄ p̄te bestiales sunt

subditi ex ea debent etiā formidū iacē substricti.
S̄ plerūq; rōe eo ip̄o quo cecis p̄minet elacōne
cogitacionis intumescat. ⁊ dū ad usū cūcta s̄bia
cēt. **Dū** ad uocū uelocit̄ iusta cōplectur. **Dū** om̄s s̄bi
diti siqua bene gesta s̄t suis laudibus ceter̄ ma
legentis auicē nulla auctoritate cōtradiant̄ dum
plerūq; etiā q̄ rep̄bare debuer̄ seductus ab aliis
que infra sup̄petit̄ sup̄ se aīmus tollit̄. **Et d̄** foris
in mēso fauore arcūdat̄. **Intus** uarietate uacuat̄
atq; oblitus sui in uoces se sp̄git̄ alienas talēq; se
credit̄ q̄le se foris audit̄ nō qualē intus discernē de
buit̄. **Subiectos** despiciat̄ eosq; eq̄les nē sibi ordine
agnoscat̄ id est quos forte p̄fatis excellere tūcē
dicte se etiā uice meritis credit̄. **Cūctis** se estimat̄
āplius scire quibus se uidet̄ āplius posse. **In** quodā
q̄ppe se cōstituit̄ cūm̄ apud semetip̄m et quia e
qualis cecis nē cōdicōne cōstingit̄ ex equo respicē
cecos dedignat̄. **Sic** q; ad eius similitudinē duatur
De quo sc̄ptū est. **Om̄e** sibi simile uidet̄ et ip̄e ē rex
sup̄ uniuersos filios sup̄bie. **Qui** singulari cūm̄
appetens et locale āglōy uitā despiciēs ait. **ponā**
sedē meā ad āglonē et ero sibi altissimo. **huo** q;
iudicio intus foueā deiectionis inuenit̄ dū foris se
in cūm̄ p̄fatis extollit̄. **Apostate** q̄ppe angelo si
milis efficit̄ dū hō hōibus sibi esse dedignat̄. **Sic**
saūl post hūilitatis mītū ī timorē sup̄bie cūm̄
p̄fatis excreuit̄. **Per** hūilitatē q̄ppe placus est per
sup̄biā rep̄batus. **Dnō** attestat̄ qui ait. **Nōne** cū

esses puulus in oculis tuis cepit te cōstitui in
 tribubus isrl̄. **P**eruitū se in suis oculis uiderat h̄
 fultus quali potētia iā se puulū nō uidebat. **E**
 tōrū nāmq; cōpacione se preferēs q; plus cūctis
 poterat magnū se pre omnibus estimab̄. **N**ūp
 autē mō cū apud se puulus apparuit apud d̄m
 magnus apparuit. **C**ū uō apud se magnus ap-
 paruit apud d̄m puulus fuit. **P**lerūq; ergo d̄m
 ex subiectoy affluēcia animus inflatur influrū
 sup̄bie ip̄m potēcia fastigio lenocināte corrupit̄.
D̄m uidet; potēcia bene regit qui et tenere illam
 bene nouit et impugnare. **B**ene hanc regit qui
 scit p̄ illā sup̄ culpas erigi. **S**cit cū illa cētis eq̄li-
 tate cōpōm hūana eceni mens plerūq; extollit̄.
 etiā cū nulla p̄tate cūctat q̄ntomagis in altū se
 erigit tū se ei etiā p̄tās adiūgit quā tū p̄tatem
 rē dispensat q̄ sollicitate nouit et astutie ex ma-
 qd̄ adiuuat et expugnare qd̄ tēptat et equalē se
 cū illa cētis tenere et tū se peccātibus zelo ulao-
 nis antefere. **S** hanc discaracionē plenus agnos-
 cimus si pastoris p̄mi exempla cernamus. **P**e-
 trus nāq; auctore dō scē ecclē p̄ncipatū tenens
 a bene agēte arnelio et sese hūilit̄ ei p̄sternēte
 immoderaciū venerari recusauit seq; illi silēm
 recognouit dicens. **S**urge ne feceris et ip̄e ego
 hō sū. **S** cū ananie et saphyre culpā repperit
 mox q̄nta p̄tate sup̄ cētis errauisset ostendit
Deruo nāq; eoy uitam p̄tulit qm̄ spū despēdēte

placuit dephēdit et sūmū se cōt p̄cā int̄ ec
clēsiā recoluit q̄ hōre sibi uehemēt impēto corā
bene agētibz s̄tibz nō agnouit **M**ic cōtionem
equalitatis meruit **S**āctas actionis hic zelus ul
āonis uis aperuit p̄cāis **P**aulus bene agētibz
placū se ēē nesciebat cū dicit **N**ō q̄ dñamur fidei
uīe s̄ adiutores sūmus gaudē uīi atq̄ illico
adiūxit fidei stāis **A**c si id qd̄ paulerat apuer̄ di
cens **I**dō nō dñamur fidei uīe q̄ fidei stāis **E**q̄les
enī uobis sūmus in quo uos stāre cognoscimus
quasi placū se s̄tibz ēē nesciebat cū dicit **F**acti
sūmus sicut puuli in medio ur̄m et cursū **A**os
autē seruos uīos p̄ xp̄m s̄ cū culpā que corrigi **T**e
buit̄ inuenit **M**icō ingim̄ se ēē recoluit dicens **N**ō
uultis inūga ueniā ad uos **S**ūmus itaq̄ locus
bñ regē cū is qui p̄est uicis potius q̄ s̄tibz dñat̄
sed cū delinquentes subditos sp̄cā corrigūt **R**elī
nāq̄ est ut tolliat̄ actēdāt quatenus per discipli
ne **m**eritū debitū culpas qd̄e uīe p̄cāis feriat̄
s̄ per hūilitatis custodiā equales se s̄tibz ip̄is q̄
corrigūt agnoscat̄ **P**lerūq̄ etiā dignū ē ut eos
quos corrigimus tāta nobis cogitacione p̄fer̄
Mlor nāq̄ p̄ nos uīa discipline uigore ferūt̄ **I**n
hīs uō que ip̄i comittimus nec ubi qd̄e ab aliquo
injectione lacramur tāto ergo apud dñm obligā
tores sūmus q̄nto apud hōēs inūlte peccauimus
Disciplīna autē n̄ra subditos diuino iudicio tāto
liberiores reddit̄ q̄nto hic eoz culpas sine iudicta

nō deserit **B**eruada itaq; ē et in corde huilitas et
 in ope disciplina **I**taq; inter hec solleter inuēdū ē
 ne dū imoderatus custodit uirtus huilitatis sol
 uat uia regis et dū placus q̄sq; plus se qm̄ decz
 deiat subditoy uita stringe sub discipline uindcō n̄
 possit **T**eneant ergo uires extius qd̄ p̄ alioy utili
 tate suscipiūt seruet̄ intus. qd̄ sua estimacione
 p̄mescūt. sed tamē q̄busdā signis decēter erūpē
 tibus eos apud se eē huiles eāā subiecti dephēdat̄
 q̄tenus et in auctoritate eoy qd̄ firmidet̄ uideat̄
 et de huilitate qd̄ ymūcē agnoscat̄ **E**tudeat̄ igit̄
 sine intumescēte qui p̄sūt ut eoy potēcia q̄nto
 magna extius cernit̄ tāto apud eos intus dep̄
 mat̄ ne cogitacionē uincat̄ ne indelcācōnē sui
 animi rapiat̄ ne iam sub se mens eā regē non
 possit̄ cui se libidine dñandi supponit̄ **N**e enī p̄
 sidentis animus ad elacōnē p̄tatis sue delcācōe
 rapiat̄ **S**c̄e p̄ quēdā sapientē dī **D**ucē te cōstare
 rūt noli extollī s̄ exto in illis q̄ unus ex illis **H**inc
 eāā petrus ait **N**on dñantes in deo s̄ forme eā
 gregi **H**inc p̄lemetip̄am ueritas ad aliaora nos u
 tūtā merita puocās dicit **B**atis q̄a p̄ncipes gen
 cū dñantē eoy et qui maiores s̄ p̄tate exercēt
 in eos nō ita erit̄ inter uos **S**ed. q̄cūq; uoluit̄
 inter uos maior s̄ fiat sicut mīster **E**t q̄ uoluit̄
 inter uos p̄mus s̄ erit̄ uester seruus sicut
 filius hōis nō uenit̄ mīstrari s̄ mīstrare **H**inc est
 qd̄ seruū ex suscepto regie elatū q̄ post supplicia

maneat indicat dicens **Q**uod si dixerit malus il-
le seruus in corde suo **M**ora fac dñs meus uenire
et cepit pauce seruos suos mādūcet autē et bibit
cū ebrus. ueniet dñs serui illius in die q̄ nō spe-
rat et hora q̄ ignorat et diuidet eū p̄tēq̄ eius p̄-
net cū ypocritas **I**nter ypocritas enī iure deputat̄
qui ex dilacione discipline multū regimīs uerac̄ i-
ulū dñacionis et tamē nōnūqm̄ ḡuuis delinq̄t̄
si int̄ puerfos plus eq̄litas qm̄ disciplina cultō
dit̄ **Q**uia enī falsa pietate supatus ferre hely et
liquētes filios noluit ap̄d districtū iudicē cū fū-
crudeli dāpnacione percussit **H**inc nāq̄ dīna uo-
ce ei de **H**ōrasti filios tuos magis qm̄ me hinc pal-
cois p̄ p̄phā inaxpat dicens **Q**uod fractū ē non
alligatis et qd̄ abiectū nō reduxistis **A**biectus enī
reducit̄ cū q̄sq̄ i culpa lapsus ad statū iusticie ex
uigore pastoralis sollicitudis reuocat̄ **F**racturā uo-
ligamē alligat̄ cū culpā disciplina depmit̄ ne pla-
ga usq̄ ad mātū defluat̄ **H**ac dilacionis seueri-
tas nō coartat̄ s̄ sepe decius frāgīē cū fractura i-
cāte colligat̄ ita ut ḡuuis sicūm̄ tēciat̄ si hanc
imodācius ligamēta cōctingāt̄ **V**n̄ nāt̄ est uo-
p̄cā uulnus in subditis corrigēdo restingit̄ magna
se sollicitudīe etiā dilacō ip̄a moderatur. q̄ten-
sic iura discipline cōt̄ delinquētes exerceat̄ ut pi-
etatis uiscera nō amittat̄ **C**urād̄ q̄ppe est ut rō-
re subditis et m̄m̄ pietas et p̄m̄ exerceat̄ disci-
plina **A**cp̄ int̄ hec sollicita circūsp̄ctione p̄uicēdo

ne aut districtio rigida aut pietas sit remissa. **Nā**
 sicut in libris moralibus iam diximus disciplina ul'
 mia multa destruit. **Si** una sine altera teneatur
Sed erga subditos suos mee rationibus debet et iuste
 conciliēs mia et pie seruens disciplina. **Hinc** nāq;
 est q' docere uitate p' samaritanū studiū semiuuui'
 in stabulū ducit et uinū acq; oleū eius uulnē
 bus adhibet ut p' uinū salz mordeat uulnā. **P'**
 oleū foueat. **Ac**te q'ppe est ut q'sq; sanādis uulnū
 bus p'est. **In** uino morsū doloris adhibeat. **In** oleo
 molliat pietatis q'tenus p' uinū mūdēt putrida
 p' oleū sanāda foueat. **Miscēda** g' est leuitas
 cū seueritate. sciendū q'ddā t'pamētū ex utroq;
 ut neq; multa acuitate exultetē subditi. **Neq;**
 nimia benignitate soluantur. **Ad** bñ illa taber
 naci archa sigt. **In** q' cū tablis uirga sal' et mā
 na est q' cū sc'ptē sacre sc'ia. **In** boni rōris pectore
 si est uirga districtiōnis sic et māna dulcedis. **Hic**
 dauid ait. **Virga** tua et baculus tuus ipā me cōso
 lata sūt. **Virga** pauim' baculo sustētam'. **Si** ergo
 est districtio uirge q' feriat sic et cōsolatō baculi q'
 sustentet. **Sit** itaq; amor s; nō emolliens sit rigor
 s; nō exaspans. **Sit** zelus s; nō imodare seruens. **Sic**
 pietas s; nō plus q' expediat. **pacēs** ut dū se in arte
 regis iusticia clemēciaq; p'mulceat. **is** q' p'est cor
 da subditorū et tenēdo demulceat et tamē ad ter
 roris reuēnciā demulcendo constringat.

ut sit rector internorū curam in exteriorū

occupacione nō minuēs exteriorū prudētia i interiorū sollicitudinē

Sicut itē interiorū curā in exteriorū nō relinquitur. *occupacione nō minuēs exteriorū prudētia; in interiorū sollicitudinē nō relinquitur ne a' exteriorū deditus ab interiorū corruat aut solis interioribus occupatus que foris debet perimus nō impedat.* Sepe nāq; nōnulla uelud obliuī q' sibi uis aīā cā plāta s' toto cordis aduolu secliaribus curis inserviūt. Has cum accūt se agē exultāt. Ad has etiā cū delimit diebus ac noctibus cogitānis turbide estibus ābelāt. Cū ab hīs cessāte fatigant opūitate quēta s' ipā dētus sua qēte fatigātur. Voluptate nāq; cessēt si actionibus depmūt labore deputāt si interuenis negocis nō laborāt. Sic q' sit ut dū iugem se mūdānis tū multibus gaudēt. interiora q' doce alios debuerāt ignorāt. Vñ si uictorū pādubio uita corpelet q' cū p'fice appetit in exemplo eius q' platus est q' in obstaculo uincis offēdit lāguēte enī capite in cactu mēbra uigēt et in exploracōne hostiū frustra excruciat uelocit' sequit' si ab ipō duce uincis erāt. Nulla subditōy mētes exhortatō subleuat eoyq; culpas marpatō nulla castigat q' dū p' aiāri p'sulē terreni exercēt officii iudicis a gregis custodia uacat cura pastoris et s' iecti uenantis lumen apphēdere nequūt q' dū pastorū sensus terrena studa occupāt uēto tēptacionis impulsus ecclie oculos p'uis cecat. Quo

cōt' itē hūani gnis

cont' rē hūmānis gnīs redemptor cū nos a uētris uora
 citate cōpescēt ait **A**ctēdite ut nō gūēt corda uā
 in crapula et ebrietate illico aduērit **A** in curis
 huius uite pñtis pauore quoz intente pñtus ad
 uacens ne forte supueniat repētina dies illa cuius
 aduētus eadē qualitatē enūciat dicēs **T**āqm la
 queus enī supuēiet in omīs qui sedēt **N** habitāt
 sup facie orbis terre **H**inc itē ait **N**emo potest
 duobus dñis seruire **H**inc paulus religiosorum
 mētes a mūdi cōlorāo cōtestādo ac potius cōue
 niendo suspēdit dicēs **N**emo militās deo implicā
 se negotiis sctāibus ut ei placeat cui se pbauit.
Hinc ecclie rōribus et uacādi studia spāpit et cō
 sulēdi remedia ostēdit dicēs **S**claria igit iudicia
 si habueritis cōceptābiles q̄ sē in ecclia illos cōstitui
 te ad iudicādi ut ipi uidelz dispēlacōnibus terre
 nis interuāt quos dona q̄ritualia nō exornāt
 ac si apcius dicat q̄ penetre intima nequāt salū
 nctā foris opent **H**inc moyses q̄ cū dō loq̄batur
 iethro alienigene rēphēsiōne iudicat qd terrenis
 pplōrū negotiis stulto labore deseruiat cui et cōsi
 liū mor p̄bebat ut p̄ se alios ad iurgā dimēda cō
 stituat et ipē liberius ad erudiendos pplōs spūrita
 liū archana dona cognoscat **A** cōditis ergo īseru
 dia gerenda sē a rōribus sūma cogitāda ut salū
 oclm qui p̄uidēdis gressibus p̄eminet. cura pulue
 ris nō oblauret **C**aput nāq̄ subiectoz sē cūcti qui
 p̄liūt et ut itā ualeat pedes itinera curpe. **H**ec

pauidubio caput debet quippe ex alto puidē ne a p-
fectus sui itine pedes corpeat Cū curuata rāti-
dine corpus caput sese ad terrā declinat **Qua** autē
mēte aīaz pīa hōre pastōi merer ceteros uītur si
in terrena negocia que respēde in aliis debuit
ipē usat q̄s uidels ex ira iuste retribuōnis p p̄bat
dñs minas dices **Et** erit sicut p̄llus sic sacerdos
Sacerdos quippe est ut p̄llus **Qñ** ea agit quis qui
spirituali officio fugit que illi nimirū faciūt qui
adhuc de studiis carnalibus iudicat **Qd** cū nō
no dolore scilicet caritatis **Jeremias** p̄ba cōspiciens
q̄ sub destructione tabernaculi deplorat dices **Quo**
obscuratū est aurū mutatus est color optimus
Dysp̄si et lapides scāari in capite om̄i plateaz
Qd nāq̄ aurū qd metallis p̄minet nisi ex cellē-
tia scāritatis cōpatur **Quid** colore optimo nisi
cūctis amabilis reuēcia religionis exprimitur
Quid p̄scāari lapides nisi scōz ~~in~~ ordinū
p̄sone ~~signat~~ **Quid** plateaz noīe nisi p̄ntis u-
te laticudo figurat **Quia** enī greco eloquio pla-
tos laticudo d̄ **Et** p̄scō a laticudie platee et uo-
cate **Per** semetip̄m ueritas dicit **Lata** et spacio-
sa uia est que ducit ad p̄dicōne **Iur** ergo ob-
scurat cū terrenis actibus scāritatis uita polluit
Color optimus cōmutat cū quorū dā qui agere
religiose debātur estimacō antea tracta minuitur
Nā cūq̄s post scāritatis habitū terrenis se actib⁹
inserit q̄ colore p̄mutato an̄ hūanos oculos

eius reuētia despecta palletat **S**ciāri quoq
lapides in plateas dispōit cū cāz scāriū foras
lata itinera expectat hū q ad ornāmētū ecclē icūus
nūctūs qī in secretis tabernaculis uacare debuerit
Ad hoc qīpe scāriū lapides fiebāt ut int scā scāz
in uestimēto sūmū sacerdotis appret **C**ū uō mīstū
religionis a subditis honorē respectūs sui ex mīto
uice nō exigt **S**ciāriū lapides in ornamento pōt
fias nō sūt **Q**ui tūmū scāriū lapides dispōi per
plateas iacet **C**ū plone factor ordinū uoluptatū
suar laetudini dedite reuēnis negōis inherēt
Et nōnd q nō hos dispōs in plateis s; in capite
plateaz diat q et cū terna agt sūmū uidu appe
tūt et ut lata itinera **appret** teneat ex uolūtate
delicōis et tamē in plateaz sine capite ex hōre
scāriū **S**clāria itaq; negōia aliqū ex cōpactiōe
tollerāda sūt nūqm uō ex amore reqūēda **A**c cū
mētē diligētis aggruāt **H**anc suo uictā pondere
ad yma de celestibus mergāt **A**c cōt s; nōnulli q
gregis qdē curā suscipiūt **S**ed sic libimē uacare
ad spūalia appetūt ut rebus exterioribus nullate
nus occupētur qui cū curare corpalia fūdioris neg
ligūt scōdicoz nōtātibus cōcurrunt **Q**uoz nūmū
pōtātō plerq; despicit **Q**uia dū deliqūcū scā cor
rupiūt s; tū eis nōtā uite pntis nō tribuūt nequa
qm libenter audiūtur **E**gentis etenī mētē sermo
doctrine nō penetrat s; hūc apud eius aīm ma
nus mīe nō cōmedat **T**ūc autē uerbi semen

facile germinat quoniam hoc inaudientis pectore pi-
etas predicantis agat. **U**n deinde notandum est ut iniora
possit insidere cogitatione innoxia etiam exteriora
pude. **S**ic itaque pastores erga iniora studia
subditorum suorum ferueat quatenus in eis exterioris
quoque uite prudentiam non relinquat. **N**am quasi iure
ut diximus a papueta predicatione gregis animus
fragitur. **S**i cura exterioris subsidii a pastore negli-
gatur. **U**n et primus pastor sollicitate ammonet dicens
Venores qui in uobis se obsecro consemor et terram
epi passionum. **P**asce qui in uobis est gregem dei. **Q**
hoc in loco utriusque passionem cordis ac corporis suadet
apuit cum peritus aduicit. **P**udentes non coacte sed
spontanee secundum deum neque turpis lucri gratia sed uolun-
tarie. **Q**uibus profecto uerbis pastoribus pie precaue-
tur ne dum subditorum inopia faciat se inuacione a-
biominis occidat ne cum per eos carnis subsidium re-
ficiunt primi ipsi remaneant a iusticie pane ie-
iunii. **H**inc pastorem sollicitudinem paulus exat
dicens. **Q**ui suorum et maxime domesticorum curam non
habet fide negauit et est infideli detior. **I**nter hec
itaque metuendum est et uigilanter intueendum ne dum
cura ab eis exterior agitur ab interna intentione mer-
gantur. **P**lerumque enim ut diximus corda uorum dum gra-
ui sollicitudine incaute deserunt ab intimo a-
more refrigerant et foras fusa obliuiscunt non me-
tuunt quia suorum regna susceperunt. **S**ollicitudo ergo
que subditis et exterior impedit sub certa nota est

meliora teneat. **V**n̄ bñ ad ezechielē d̄ **S**acerdote
 caput suū nō cadet neq; comā nutriente s; totētes
 attōdāt capita sua **S**acerdotes nāq; uire uocati
 s; q; ut sacoz ducatu p̄beat fidelibus p̄sunt **C**apilli
 uero in capite extiores s; cogitacōnes in mēte **Q**ui
 dū sup cerebri miserabili oriūt̄ curas p̄nas uite ex
 p̄mūt̄ **A**d designat̄ **Q**ui ex seū negligētā q; in op
 tate aliqñ p̄deat q̄i nobis nō secentibus p̄cedūt
 q; igit̄ aucti qui p̄sūt h̄c quidē sollicitudines exti
 ores debēt nec tamē uehemēter eis incubere **S**a
 cerdotes itē caput p̄hibētur radere et comā nut̄
 re ut cogitacōnes cordis de uita subditorū nec a se
 fūditiis āputet̄ nec rursus ad arcedū nimis relax
 ent **U**bi et bene dicit̄ **T**otētes totāt capita sua
 ut uideat̄ curā sp̄alis sollicitudines et q̄ntū nātē ē
 p̄deat et tamē resecant̄ acius ne imoderacius ex
 arscat̄ **U**n̄ igit̄ et p̄ amūstiatā extiorē p̄uidecām
 corpm uita p̄tegitur et rursus p̄ imodatā cordis
 intecōne nō impedit̄ **C**apilli in capite sacerdotis
 et seruāt̄ ut cutē copiant et resecāt̄ ne oculos
 claudāt̄

Ne placere rectoz studio suo hoib; appetat s;
 in alijs qd placere debeat intendat. **xxx.**

Alter hec nate est ut toti collerter iungit; ne huc
 cupido placendi hoibus pualet ne cu studiose itiora
 penetrat cu p̄uide extiora submūstrat et se magis
 a subditis diligi qm ueritate q̄rat ne cu bonis ac
 abus fultus a mūdo uideat̄ alienus hūc auctori id

dat extraneū amor suus **H**ostis nāq; redemptoris
est q̄ p̄ iū opa q̄ fac̄ eius uice ab eā amari
cōcupiscit q̄ adulterine cogitacōnis est reus si
place puer spōle oculis appetit p̄ quē spōsus tona
tūmūlit q̄ nimirū amor p̄ius cū rōnis mētē
Acepit **N**ū hāc inordinate ad molliaciē **A**lū uō
ad aspiciat̄ rapit **E**x amore etenim suo mēs rōnis
in molliaciē uertit q̄ cū peccātes subditos respiciat̄
ne erga hūc cor dilectio corpeat corripere nō p̄sū
mit **N**ōnūqm̄ uō exata subditoy q̄ inarepare
buerat adulacōne demulcet **V**ñ bñ p̄phāz d̄
De hīs q̄ cōsūit̄ puluillos sup̄ suos sub om̄i
cūbitu manus et faciūt̄ cervicalia sub capite uni
ūse etatis ad capiendas aiās **P**uluillos q̄q; cū
om̄i cūbitu manus pone est cadentes a sua rātu
dine aiās atq; in huiusmōdi se dilectōe **A**l̄ delacō
ne redinātes **B**landa delacōne refouere q̄ est
puluillo cūbitū uel cervicalibus caput iacentis
erapit̄ cū correpcōnis diuicia peccāta lib̄it̄ ei q̄
molliaciēs fauoris adhibet̄ ut in errore molliter in
ceat q̄ nulla aspicias cōtēdōnis pulsar̄ **S**ed hec rō
res q̄ semetipōs diligūt̄ **H**īs pauldubio exhibent̄
a q̄bus se noceri posse in studio gl̄ie sp̄alis timēt̄
Nam q̄s nūl̄ cōtra se ualē cōspiciūt̄ **H**os nimirū
aspiciat̄ rigide sepe inuēctōnis p̄mūt̄ **N**ūqm̄ cle
menter amonēt̄ **S**z pastōlis māuetudis obliuī in
re dn̄acōnis terret̄ **Q**uos rō p̄phāz diuina uoc̄
inarepat dicens **V**os autē cū auiditate sp̄abit̄s

eis et cū potētia **P**lus se suo auctore diligētes iactā
 ter se erga subditos erigūt nec qđ agē debeat sed qđ
 ualent attendūt **N**ū de subsequēti iudicio mecum
 Imple de spali pface glānt. libet ut licēt et illicita
 faciat et subditoy nemo cōdicat **H**ui ergo et pua
 studet agē et tū ad hoc uult ceteros tacē ipe sinimet
 rectis est qz plus se iūitate appetit diligi qm cōtra
 se nō uult defendi **N**emo quippe est qui ita uiuat
 ut aliq̄tenus non delinq̄t **I**lle ergo seipm̄ ap̄ius ue-
 ritate nō desiderat amari q̄ sibi a nullo uult cōt ue-
 ritate parā **H**inc etenim petrus in corpacionē pauli
 libenter accepit **H**inc dauid in corpacionē subditi libe-
 ter audiuit qz uoces boni dū puato amore dilige se
 nesciūt libere puritatis uerbū a subditis obsequium
 hūilitatis credūt **S**z inter hec nōc est ut regis tām
 modānis arte ~~modū~~ q̄retur **Q**uatenus subdito
 rū mens cū quēd rē sentire possūt sic in uocas lib-
 tatem p̄deat ut tū libertas in supbiā nō eripat ne
 dū fortasse immoderatus lingue eis libertas cōce-
 ditur uice ab his hūilitas amittat **S**ciendū quoq̄
 est qz oporteat ut uoces boni placē hoībus appetāt
Sz ut sue estīacionis dulcedie primos in affcū
 ueritatis trahant **N**ō ut se amari desiderēt s̄ ut
 dilectōne suā q̄si quidā uia tīant **P** quā cordi au-
 diencū ad amorē cōdicoris introducat **I**usticia
 le q̄pe est ut q̄libz rā denūciās p̄dicator q̄ nō
 diligit libeter audiat **S**z ergo q̄ p̄cet et stude
 se diligi quatenus possit audiri et tamē amo-

re suū p̄ semetip̄ nō q̄rere ne inueniat̄ ei au ser-
uare p̄ officiu cernit̄ occulta cogitacōnis tyrannit̄
resultare qd̄ bñ paulus insinuat̄ cū sui nobis st̄
udu occulta manifestat̄ dices Sicut et ego per
onūa placeo om̄ibus Qui tamē iustus dicit ad
galath̄ p̄mo ca¹⁰ Ego si ad huc hoib̄us placere
xpi seruis nō eem̄ placet ḡ paulus nō placet.
q̄ in eo qd̄ placē appetit nō se s̄ p̄ se hoib̄us placē
uitatē querit. ~ ~ ~ ~ ~

*Que care solhate vōr debeat q̄ p̄lexq̄ uicia
virtutes se esse menciuntur. .xx.*

Sic eia vōi detet q̄ p̄lexq̄ uicia uirtutes
se eē mēciūt̄. Nā sepe sub p̄amōnie noīe
se tenacia palliat̄ cōt̄ que se effusio sub appella-
tione largitatis occultat̄. Sepe inordinata uolū-
tas pietas credit̄ et estrenata in sp̄itibus zeli
uirtus estimat̄. Sepe p̄cipitata actio uelocitatis
efficacia atq̄ agēdi tāditas ḡuitatis cōsilū pu-
tat̄. Vñ nōtē est ut vōt̄ aīaz uirtutes ac uicia in
gūlān aīa discernat̄ ne a' eū tenacia occupet et
partū se uideri in disp̄sacōnibus exultet aut cū
effuse q̄ ydit̄ largū se q̄ miserādo gloriatur. Aut
remittendo q̄ ferire debuit ad eterna supplicia cō-
ditos p̄ibat̄ a' inaniter feriendo qd̄ deliquit̄ ipse
ḡuius delinq̄t. A' hac agi itē potuit aut ḡuiter
in mature p̄ueniens leuiget̄ aut bone actionis mi-
tū differēdo ad deiora p̄mutet. ~ ~ ~ ~ ~

Que eē debet vōri discretio correccionis et di

filacionis feruens et mansuetudinis. xxi.

Sciendū quoq; est qđ alī Cōrector uiaa pri-
 detur dissimulāda s̄. s; q; dissimilanter idicā-
 da alī et apte cognita matē tollēda. Alī uō
 subdī et occulta p̄cauāda. Alī leuē arguēda. Alī
 qñ autē uehemēt̄ marpāda. Nonnulla q̄ppe ut
 diximus prudēt̄ dissimāda s̄. s; q; durānter
 iudicāda ut cū deliquēs et dephendi se cognoscat
 et p̄ca has q̄s in se tacite tollerari cōsidat̄ auge-
 re culpas erubescat seq; se iudice puniat quē sibi
 apud se rōris p̄caia clemēt̄ excusat. **Qua salic;**
 dissimilāone bñ iudēā dñs corripit. **Cū p̄phāam d̄t**
Mēta es et mei nō es recordata neq; cogitasti i
corde tuo q; ego taces & qñ nō uidēs. Et dissimilauit
ergo culpas et inuocauit q̄ et cōtra peccatē tacuit &
hoc ipm̄ tā tacuit dixit. Nonnulla autē et apte cog-
nita mature tollerāda sūt cū uidet̄ rerū mīme-
opertunitas cōgruit ut apte corrigāt̄. Nā lecta
imācū uulna dēcius inferuēscūt et nisi cū tpe
medicāmēta cōueniāt cōstat̄ pauldubio q; medēdi
officiū amittāt. Sed cū tpe subditas ad correpcōs
quēnt̄ sub ip̄o culparū pōde p̄caēda p̄sulis exerceēt̄
Dñ bñ p̄ psalmistā d̄r. Sup̄ dorsū meū fabrica-
uerūt̄ p̄ccōres. In dorso q̄ppe onia sustinemus. Sup̄
dorsū igit̄ suū fabrica. Lepccōres q̄rūt̄. Ac si apte di-
cat. Quos corrige neq̄o qñ sup̄ impositū onus por-
ta. Nonnulla uō s̄ subdī occulta p̄cauāda. D̄t q̄
bulcā signis enūp̄tibus rōc̄ i cōditōrū mente

omne qđ clausū latet inueniat et uideente correptionis aratio ex mitnis maiora cognoscat. **Unde** ut ad ezechielē dicitur **filii hōis** fode tibi parietē **Ubi** mor uide ppha subuigil **Et** cū fodisset parietē aperuit ostiū unū **Et** dixit ad me **Ingrederē** et uide abhoiācōes pessimas q̄s isti faciūt **h** **Et** ingressus uidi **Et** ecce om̄is similitudo reptaliū et aīalū et abhoiācio et uniuersa ydola domus istius depicta erant in pariete **Per** ezechielē quippe uoluit p̄lo signatē p̄ parietē duriciā subditorū **Et** qđ ē parietē fode nisi acutis inq̄litiōnibus duriciā cordis aperire **Quē** cū fodisset aperuit ostiū **Quia** cū cordis duriciā uel studiosis p̄actaōibus uel matutinis correptionibus scindit q̄i quedā ianua ostendit ex qua om̄ia in eū q̄ corripit cogitacōnū interiora uideant **Uñ** et **uñ** illic sedē **Ingrede** et uide abhoiācōnes pessimas q̄s isti faciūt **hic** **Quasi** ingredi ut abhoiācōnes aspiciat **Qui** dicitur oculis quibusdā signis certius appareābus ita corda subditorū penetrat ut cūcta ei que illic cogitāt innotescant **Uñ** et **libdit** **Et** ingressus uidi et ecce om̄is similitudo reptaliū et aīalū **Abhoiācio** in reptalibus cogitacōnes terrene oīno signātur **In** aīalibus uō iā quidē aliquāculū a terra suspense s̄ adhuc terrene mercedis p̄mia requirunt **Nā** reptalia toto ex corpore terre inhaerent **Nā** uā autē magna p̄te corporis a terra suspēsa sūt **Appetitu** tamen guide ad terrā semp̄ inclinant

Reptalia itaq; ut in pariete qm cogitationes uol-
 uat in mente q a firmis desideriis nuqm leuatur
 aialia qm in pariete qm et si qua ia inusta si q
 honesta cogitant appetendis tm lucris spalibus hono-
 ribus q; deseruiunt et p semetipsa qm a terra susce-
 sa sunt s; ad huc phabitu qm p gule desidiu sese ad
 yma submitunt **U**n et bene subdit **E**t uniuersa y-
 dola domus isrl depicta erat in pariete **S**criptum
 qmpe est **E**t auaricia q est ydolor seruicis **E**cce g
 post aialia ydola describuntur q; et si honesta ac-
 cione nonnu qm a terra se erigunt Ambicione tame
 inhonesta semetipsos ad terra deponit **U**n autem
 de **D**epecta erat q; du exior rex intuscaus spes
 attrahit qm in corde tepingit **Q**uidq; fictis yma-
 gibus deliberaco cogitatur **N**ond itaq; est qa
 pus foramen in pariete **A**c deinde ostiu cernit
 et tuc demu occulta alibiaco demostat qa in-
 miru uniuersaliquy pta pus signa forinsecis
Deinde ianua apert iniquitatis ostenditur et
 tuc demu omne malu qd incus latet aperitur **N**o-
 nlla autē sunt leuic arguenda **N**ā ai nō malicia
 s; sola ignoracia uel infirmitate delinquit pfo-
 nde est ut magno moderamine ipa delicti correp-
 cio tepere **C**uicti qmpe quousq; in hac mortali car-
 ne subsistimus corruptaonis nre infirmitatibus
 subiacemus **I**n se **A**ex se g deb; uniuersiq; collige
 qm aliene huc opteat inlealitati misereri **N**e
 contra infirmitate pprimi si ad inceptacionis uoce

feruencius rapit^r oblitus sui esse uideat^r **D**ñ bñ pau-
lus amonet dicens **S**iquis preoccupatus fuit in aliquo
delicto uos qui spirituales estis instruite humiliter
in spū mansuetudis consideras tempm̄ ne et tu cepe-
ris **A**c si apte dicat **C**ū displicet ex aliena inirmi-
tate qd̄ cōspicis **P**ensa qd̄ es ut in inuicem zelo
sp̄s se ceperit dū sibi quoq; qd̄ inuicem amet **N**ō nulla
autē sūt uehement̄ inuicem ut cū culpa ab aucto-
re nō cognoscatur quā sic poteris ab inuicem ore sc̄ari
tur **E**t cū sibi qd̄ malū qd̄ petiuit leuigat hoc con-
se gūcer ex corripientis asperitate p̄metatur **D**ebitū
q̄ppe rōnis est sup̄ne priē glām per uocem p̄dicatōnis
ostendē **C**ūta in huius uite itine ceptamēta hostis
lateant ap̄ire et subditoy mala q̄ collare leuiter
non debet cū magna asperitate corrigē ne si minus cō-
tra culpas accedit̄ culparū oīm reus ip̄ teneat **V**n̄
bñ ad ezechielē d̄r **S**ume tibi laterē et pones eū cō-
ram te et describes in eo ciuitatē iherlm̄ **S**tatuq; sibi
uigilē et ordinabis aduersus eam obsidionē et edi-
ficabis munitiones et cōp̄tabis aggerē et tabis
cōn̄ eā castra et pones arietes in quo **E**iq; ad mu-
nicōem suā p̄tinus subinfertur **E**t tu sume tibi f-
ream sartagine et pones eū in uis ferreū int̄ te et
ciuitatem **E**ur̄ enī ezechiel p̄ph̄a. nisi mḡtoy sp̄em
tener̄ cū d̄r **S**ume tibi laterē et pones eā corā te et
describes in ea ciuitatē iherlm̄ **S**ic s̄a q̄ppe doctores
sibi laterē sumūt q̄ terrenū auditoꝝ cor ut doceat
app̄hendūt quē salz laterē corā se ponūt qz̄ tota

mentas illud in creacione custodiunt. **I**n quo et ciuita
 tem iherlm iulret descebe qz pdicando terrenis cordibz
 curat sumope que sit supne pacis uisio demostre sed
 qz inuallu glia pace celestis agnoscat mli et qnta
 hic irruat hostis callidi tepameta noscat. **A**pre sub
 uigit. **E**t ordinabis aduersus ea obsidione et edificabis
 municiones. **S**ca qpe pdicatores obsidione circa late
 rem in quo iherlm ciuitas scpta est ordinat qn terre
 ne mea h ia supna pacem reqreca qnta ea in huius m
 te tpe uiaoz impugnet aduersitas demostuit. **N**a ai
 unquodqz pacm quo pfiacnabus insidiet ondit qli
 obsidio a ciuitate iherlm uoce pdicatoris ordinatur
Sed qz no solu debent innotescere qli impugnet. **D**eru
 etia quo custodire nos uirtutes roborant rre subuigit
 et edificabis municiones. **M**uniciones qpe scis pdica
 tor edificat qn que uirtutes quibus resistat uicis
 demostat. **E**t qz crescente uirtute plerunqz bella tepa
 coms auget rre adhuc addit. **E**t apponabis aggere
 et dabis cont ea castra et pnes arietes in quo. **A**g
 gere naqz copert qn pdicator qsqz mole crescat rep
 tacionis enuicat et tce iherlm castra erigit qn recte
 inrecom audiencau hostis callidi circulspectas et qn
 incopelabiles insidias pdiat. **A**ncas in quo ponit
 ai tepaconu culcos in hac uita nos uduqz circula
 tes et uirtu mny pforates inotelat. **S**z ciuita hec
 licet subali rre in sinuet nisi cont delicta singloz
 emulacionis spu ferueat nulla sibi inpetuu ablo
 lucone parat. **D**ni illic adhuc rre subuigitur. **E**t tu

sume tibi sartagine ferrea et pones ea muru ferreū intē
te et inter ciuitatē p sartagine q̄ppe firmu mentis p
ferreū nō inarparionis fortitudo signat. **Q**uid uō acci
us doctoris mētē q̄ zelus dei frigit et exaudiat. **V**n
paulus hui⁹ sartaginis urebat firmu cū dicit **Q**uis
infirmat et ego nō infirmor **Q**uis scandalizat et e
go nō uxor **E**t q̄a q̄lq̄s zelo dei accedit ne dignari
ex negligēcia deat forti in p̄petuū custodia munū
utē di **P**ones ea muru ferreū inter te et inter ciuita
tē **S**artago enī ferrea murus ferreus inter p̄p̄tē
et intē ciuitatē ponit **Q**uia cū nūc forte zelū rōres
exhibēt eūde zelū postmodū intē se et auditores su
os forte municoem tenēt **N**e nūc ad uidiatā detra
ta sint si nūc fuerit dissoluta **E**t intē hec sciendū est
q̄ dū ad inarparionē se mens doctoris exalpat die
fiale ualde est ut nō aliqui et aliqd qd dice nō detet
erūpat **E**t plerūq̄ cōtingit ut dū culpa subditoy ai
magna iniectione corripit **I**ngri lingua usq̄ ad
excellus liboy parabat. **V**n nōc est ut exalpatus
rōr cū subitoy mētē plus se qm̄ debuit paullatē cō
siderat apud se sp̄ ad p̄mitēcia reaurat ut p̄ lamē
ta uiciam in cōsp̄ū ueritatis obtineat ex eo etiā qd
p̄ zelū eius iudiciū peccat qd figurate p̄cepit dñs
p̄ moysen dicens **S**i q̄s abierit cū amico suo sim
p̄lī nr siluā ad ligna sededa et lignū securis fu
gent manus **F**erriq̄ lapsū de manubrio amicum
eius paullerit et occidit **H**ic ad unā cupiditay urbi
ū fugiat et uiuat ne forte primus eius ciuis est

sus est sanguis doloris stimulo pleq̄t et apphedat eū
 et p̄ciat aīam eius ad siluā q̄ppe cū amico inuis
 quocēs ad inuenda subditoy delicta cōuicim̄ et si-
 pli ligna lucadim̄ cū deliquēcū uicia pia m̄cōe
 relectimus Sed securis manū fugit cū sese magna
 pacio plus qm̄ nōcē est in agitate p̄hūc ferrūq; de
 manibus pl̄lit cū de correpcōne sermo durior ecce-
 dit et amīcū p̄ciat et occidit q̄ auditorē suū pla-
 ta cōtumelia a spū dilectionis m̄ctiat correpcō nāq;
 mens rep̄tē ad odiū p̄ruit si hāc immoderata mar-
 pacio plus qm̄ debuit adiat **S** hīs qui mauite lig-
 na p̄ciat et primū extinguit ad tres nōcē ē uires
 fugiat ut in una eay defensus uiuat q̄ si ad p̄uē
 lamenta cōfusus in uinitate sac̄i sub spe fide et
 caritate abscondit reus peccati homicidij nō tenet
 eūq; exticti primus et cū inuenit nō occidit q̄ cū
 districtus iudex uenit q̄ se se nobis p̄ nē mē cōsor-
 cū uir̄it Ab eo p̄cū dubio culpe reatū nō expectat
 q̄ sub eius uenia fides spes et caritas abscondit.

**Quantum rector sacre legis meditationibus
 debet esse intentus. xxii**

Sed om̄e hoc rite a rōre agit si ligna formi-
 dinis et dūcōis spū afflatus studiose cotidie sac̄i
 eloq; p̄cepta meditet̄ ut in eo uī sollicitudis et er-
 ga celestē uitā p̄uide arāctationis qm̄ huāne con-
 uersacōnis usus indelinerter destruit dīne amōnī-
 cōnis uerba restaurēt et q̄ ad uerūtatē uite p̄ soa-
 etatē seculariū ducat ad amorē semp̄ spiritalis p̄-

ore cōpūctōnis aspiracōne renouet̄ ualde nāq; int̄
huāna uerba cor defluit **Cūq;** indubitan̄ cōdret qd̄
extius occupacōnū tumultibus impulsus a semetip̄o
corruat studē inaccessibil̄ debet ut p̄ erudicōnis stu
diū resurgat **Hinc** est eniq; p̄latū gregi disciplin
paulus amoner̄ dicēs **Dū** uenio accēde loci **Hic** dō
ait **Quomō** dilexi legē tuā dn̄e tota die meditacō
mea est **Hic** moyli depositāda dn̄s archa p̄cepit di
cens **Facies** q̄tuor circulos aureos quos pones p̄ qua
tuor arche angulos facies q; uectes de lignis sc̄ptis
et opies auro **Iudicēs** q; p̄ circulos qui sūt in archa
laticibus ut portet̄ in eis qd̄ p̄ archā nisi sc̄a eccl̄ia
cōfigatur **Cū** q̄tuor circuli aurei p̄ quatuor circuli
los iubētur adiūgi q; in eo qd̄ p̄ mūdi q̄tuor p̄
tes dilatata tendit̄ p̄audubio quatuor sc̄a ewā
gely libris acc̄ta p̄dicat̄ uectes q; de lignis sc̄ptis
fuit̄ q̄ eūcē ad p̄tādū circulis inserunt̄ q; fortes
p̄leuicrātes q; doctores uelut̄ imputabilia ligna q̄
rendi sūt qui instructioni sac̄or̄ uolūnū semper
inherentes sc̄e eccl̄ie unitatē denūciēt et q̄li m̄u
mici circuli archā portet̄ **Uectibus** q̄p̄ archam
portare est bonis doctrinis sc̄am eccl̄iam ad rudes
infidelū mētes p̄dicacōi deducē **Qui** auro quosq;
iubent̄ opiri ut dū sermone alius insonāt̄ ip̄s
eā uita splēdore fulgeat̄ **De** quibus apte s̄bōit̄
Qui ip̄ erūt̄ in circulis nec unq̄m extrahēt̄
ab eis q; nimirū natē est ut q̄ ad officū p̄dicacō
nis exaribāt̄ **A** sac̄e laōnis studio nō recedant̄

ad hoc nāq; uectes

ad hoc nāq; uectes esse in arcubus semp̄ inuent̄
 ut cū p̄tati archā op̄tuitas erigit de manu
 tendis uectibus p̄tadi cardias nulla generetur
 q̄ uidet̄ cū spiritale aliqd a subditis a pastore in
 quirit̄ Ignōsū ualde est si tūc q̄rat dicit̄ cū q̄sti
 onē debeat enotare. **S** arcubus uectes inheant ut
 doctores sepe in suis cordibus eloq̄a sacra medica
 tes testamēti archā sine mora eleuent q̄p̄ nāc est
 p̄tinus doceat. **V**n̄ bñ p̄mus pastor eccl̄e pastores
 cōs amonet dices. **P**arua sepe ad satisfactōnē
 om̄i p̄tati uos rōnē de ea que in uobis est. **A**cli
 ap̄te dicat. **V**t ad p̄tadā archā nulla mora spe
 diat uectes a arcubus nūq̄m recedat.

Incipit liber secundus.

Dia igit̄ qualis esse deat pastor ostendi
 mus. **N**ūc quali doceat demonstremus.
 ut enī lōge ante nos reuēde memorie
 gregorius nazārenus edocuit. **N**ō enī uia eadem
 q̄ auctis exhortatio cōgruit q̄ nec auctos per mor
 qualitas attingit sepe nāq; aliis ostendit que aliis
 plū. **Q**uia et plexq; herie que hec aialia nutūt
 aua occidit et leuis sibilus equos mitigat catu
 los instigat. **E**t medicamētū qd̄ hūc morbū imi
 nutūt alia uires uigūt. **E**t panis q̄ uitā forcū uolurat
 puuloy necat. **P** qualitate igit̄ audicū formari
 d; sermo doctor ut et ad sua singulis cōgruat et
 tamē a cōis edificatōnis arte nūq̄m recedat. **Q**d
 enī sūt intēte mētes auditoꝝ nisi ut ita dixerim

quedā in cythara cēliones strare corday quas can-
gendi arifer ut nō sibi metypī dulcē cāciā faci-
ant dulcē pullant Et idcirco corde cōsonā modu-
lacionē reddūt qz uno quidē plectro s̄ nō uno in-
pullu ferūt Vñ et doctor q̄c̄q; ut in una cūctos
uirtute caritatis edificet ex una doctrina nō una
eadē exhortacōne corda cāge audienāū debet...

Incipiunt capitula libri secundi.

- A**liē nāq; amonēdi s̄ iuui atq; aliē frē .j.
Aliē iuuenes aliē senes .ij.
Aliē mores aliē locupletes .iij.
Aliē lea aliē tristes .iiii.
Aliē subditi aliē placati .v.
Aliē serui aliē domini .vi.
Aliē hui' sc̄i sapiētes aliē hebetes .vii.
Aliē ipudētes aliē uerecūdi .viii.
Aliē p̄terui aliē pusillanimes .ix.
Aliē impaciētes aliē paciētes .x.
Aliē tenuoli aliē inuidi .xi.
Aliē simplices aliē impuri .xii.
Aliē incolumes aliē egrī .xiii.
Aliē q̄ flagella metuūt p̄p̄terea innocēti uiuūt aliē
qui sic inūqtate durauerūt ut nec p̄ flagella
rigāt. .xiiii.
Aliē n̄tius taciti aliē multiloq; uacantes .xv.
Aliē pigri aliē p̄cipites .xvi.
Aliē mālueti aliē uacūdi .xvii.
Aliē huīles aliē elati .xviii.

- A**lii panaces alii inconstantes . **xxix.**
- A**lii gulae dediti alii abstinētes . **xx.**
- A**lii qui sua misericordie attribuunt alii qui aliena rapere contendunt **xxxi.**
- A**lii qui nec aliena rapiunt nec sua largiunt alii qui & ea habent sua tribuunt et aliena rapere non desistunt **xxxii.**
- A**lii discordes alii pacati **xxxiii.**
- A**lii seinate uirgata alii pacifica **xxxiiii.**
- A**lii ammonedi sunt qui sacre legis uerba non recte intelligunt alii qui recte que intelligunt sed humiliter non loquuntur **xxxv.**
- A**lii qui predicare digne ualeant per nimiam humilitate formidant alii quos a predicacione mystatio uel etas phibet et tamen predicacione myellit **xxxvi.**
- A**lii qui in hoc quod temporaliter appetunt perspiciunt alii qui ea que mundi sunt concupiscunt sed tamen aduiscatis latorum fatigantur **xxxvii.**
- A**lii coniugis obligati alii a coniugii nexibus liberi **xxxviii.**
- A**lii coniunctione carnis experti alii ignorantes **xxxix.**
- A**lii qui peccata deplorant opim alii qui cogitacionum **xl.**
- A**lii qui commissa plangunt nec tamen deserunt alii qui deserunt nec tamen plangunt **xli.**
- A**lii qui illicita que faciunt etiam laudant alii qui accusant praua nec tamen deuitant **xlii.**
- A**lii qui reprobissima concupiscencia superant alii qui in culpa ex consilio ligantur **xliiii.**
- A**lii qui licet minima crebro tamen illicita faciunt alii qui se a peccatis custodiunt sed aliqui in quibus dimerunt **xliiiii.**
- A**lii qui bona inchoant alii qui inchoata minime consumant **xlv.**

Alii qui mala occulte agunt et bona publice Alii qui
bona que faciunt abscondunt et tamen quibusdam factis publice
de se mala opinari permittunt xxvii.

Sed quid utilitatis est quod cuncta hec collata enu-
atione tractentur? si non etiam ammonitio modis per
singula quanta possumus breuitate pacemur. Aliter

Amonendi sunt viri. et aliter ferre.
Alii ammonendi sunt viri atque Capitulum 1.
aliter ferre quod illis gratia illis uobis sunt uir-
genda leuora ut illos magna exerci-
ta istas uero leuata demulcendo conuertat. Aliter

Amonendi sunt iuuenes. alii senes. ii.
Alii iuuenes atque aliter senes quod illos ple-
rump seueritas ammonitio ad perfectum dirigit istos
uero ad meliora opera deprecatio blanda componit Scriptum
quippe est seniore ne in aetate ueris sed obsecra ut prem-
am. Alii ammonendi sunt iopes. atque alii locupletes. iii.

Alii ammonendi sunt mores atque alii locupletes
illis namque offerre consolatiois solacium contra
tribulationem istis uero inferre metum contra elationem
debemus. inopi quippe a domino per prophetam dicitur Noli timere
quod non confuderis Cui non longe post blandiens dicitur
Paula respice conuulsa Sicuti hac consolatur
dicens Pobam te in camino purpatis Ac contra paulus
discipulo de diuitibus dicit Diuitibus huius seculi si-
cuti non saluati sunt neque sperare in meritis diuitiarum
suarum Vbi nondum ualde est Quod humilitatis doctor
memoriam diuitum faciens non ait Boga sed sapere quia

si impediat est pietas infirmitati honore tamen non de-
 betur elationi quanto et in rebus tristicis alacritate
 cogitationis inanimata. **De** his in euangelio dominus dicit
De uobis diuitibus qui habetis hic consolationem ueram
 quod enim que sunt eterna gaudia nesciunt ex presentibus uice
 habitudine consolationem. **Offertur** est eis consolatio quos
 canimus paupertatis excoquit. **Atque** illis infunditur est
 timor quos consolatio glorie temporalis extollit ut et illi
 discant quod diuitias que non consistunt possident et uide
 cognoscant quod eas que consistunt nequam presentem tenere
Plerumque tamen personarum ordine permutat qualitas morum
 ut sit diues humilis pauper elatus. **Unde** morum perditionis
 lingua tamen audientis debet uita corporum ut tanto
 distractius in paupere elationem feriat quanta cum nec
 illucina paupertas inclinatur et tanto leuius humilitate
 te diuitum mulceat quanto eos nec habundantia que
 ableuat exaltat. **Non** nunquam tamen etiam superbus
 diues exhortationis blademico placidus est quod et
 plerumque dura uulnera per leuia fometa mollescit
 et furore insanorum sepe ad salutem medico blandiente
 reducat. **Cumque** eis indulgentie concedere languor ista
 mie mitigatur. **Neque** enim negligenter intueendum est quod cum
 saule spiritus aduersus inuadet apopheta deo cytharam
 eius uelania sedabat. **Quid** enim per saule nisi elationem
 potestatem. **Et** quod per david inuitur in humilis uita sanctorum
Cum ergo saul ab immundo spiritu arripitur. **Dauid** tamen
 te eius uelania tyratur quod cum sensus potestatem per elationem
 conne in furore uicium dignum est ut ad salutem mentis

quasi dulcedine carbare locutionis nre tranquillitate reuo
cet. **A**lii autem cum huius celi preces arguunt pus per
quodam similitudines uelud de alieno negotio requirendi sunt.
Et cum uiam suam quam in alio pertulerit tunc modis
congruentibus de ipso reatu ferendi ut mens tyali pote
astumida contra corripentem nequam se erigat libus
suo iudicio superbie ceruice calcat et in nulla sua dete
sione se exerceat que summa pro oris ligat. **H**inc est et
quod nathan propheta dicit arguere regem uenerat. et quasi
de causa pauperis contra diuitem iudicium querebat ut pus re
uidetur suam dicit et reatum suum postmodum audire
quatenus nequam iusticie concederet quam in seipso pertulisset.
Dixit itaque scis et patre consideras et regem mirum ordine
audaciter reum pus per confessionem ligare studuit et post
modum per iniectionem securi zelauit paruum que quasi
hanc paulatim repete que tenuit. pigrius enim formate iude
ret si ab ipso sermonis exordio apte culpa ferre no
luisse hanc similitudinem eam quam occultabit exacu
it maxime. **A**d egrum medicus uenerat secundu
manus uidebit hanc de pacia egrum dubitabit. **A**bscodit
igitur ferum medianale sub ueste quod eductum subito fit
ut in uulnere ut secante gladii sentiret eger anquam
cerneret uel si an cerneret securi recusaret.

Aliter ammonedi sunt leti. atque alii tristes. viii.

Alii ammonedi sunt leti atque alii tristes. **L**etas
uidebit infensa est tristitia que sequitur ex superbi
ao. ciuitibus uo infensa est letitia que punitur ex reg
no. **D**icitur leti ex minarum asperitate quod timeat. **A**udiat

tristes p̄mior gaudia de quibus p̄sumat. **Mis** q̄p̄e d̄:
De uobis qui rideatis n̄c q̄m̄ flebitis. **Mi** uō cōtē mḡw
 dicente audiāt. **Itē** uideō uos et gaudēbit cor ur̄m
 et gaudiū ur̄m nemo tollat a uobis. **Nōnulli** autē
 lea uel tristes nō rebus sūt s̄ cōsp̄sionibus existūt
 quibus p̄cō intinādū est q̄ q̄dā uicia quibusdā
 cōsp̄sionibus iuxta s̄. **Haec** enī lea a p̄p̄quo luxu
 riam tristes irā. **Uñ** nat̄ est ut nō sōlū q̄cōz cōsīdēt
 q̄d ex cōsp̄sione sustinet s̄ etiā q̄d ex uicāno dēus p̄
 uiget ne dū neq̄q̄m pugnat cōt̄ hoc q̄d tollerāt ei
 quoq̄ a quo se lib̄r estimat uicio succūbat.

Aliter ammonendi s̄ subditi. Atq̄ alii p̄lati. v.

Aliē amonēdi s̄ subditi atq̄ alii p̄lati illos ne
 subiectio cōterat. **Itos** ne locus superior extol
 lat. **Iti** ne mir̄ que iubent̄ impleāt. **Iti** ne plus uul
 to iubeāt q̄ nō cōpleāt. **Iti** ut humiliter subiaceant.
Iti ut t̄p̄anter p̄sint. **Nā** q̄d intelligi et agnosc̄ p̄t il
 lis d̄. **Fili** obedite p̄tibus ur̄is in d̄no. **Itis** uero p̄p̄is.
Et p̄t̄s nolite ad iracūdiā puocare filios ur̄os. **Iti**
 dilāt quō ante occūti arbitri ocl̄os sua m̄iora cō
 ponāt. **Iti** quō etiā cōmittis sibi exempla bene ui
 uēdi ext̄ius p̄beat. **Care** etiā p̄lati debet q̄ si p̄
 la unq̄m p̄ccāt tot moribus digni s̄ quot ad
 subditos suos p̄dicōnis exempla t̄m̄mittūt. **Unde**
 nat̄ est ut tanto se cauēus a culpa custodiāt q̄m
 to p̄ p̄ua que faciūt nō sōli moriūt s̄ alioz aīaz
 quas p̄uis exemplis destruyēt. **Uñ** mouēdi s̄
 illi ne districtius puniant̄ si absolua rep̄ri neq̄ēt.

salci de se **N**am ne de subditoy erroribus indicet. etiam si
se iam de se sequos inuenit **N**am ut tanto cura se sol-
licitius uiuat quanto eos aliena cura non implicat.
Nam uo ut sic alioy curas expleant q̄ten' et suas age
non desistant et sic in ipsa sollicitudine ferueat ut a comu-
loy custodia minime corpeant **N**am enim libimet uacua-
ti di **V**ade ad formicam opiger et condita uias eius et
dulce sapiam **N**am enim terribili amonet ai di **F**ili mi
si hospodens p amico tuo defuisti apud extraneum ma-
nu tuam et illaqtatus es uerbis oris tui et captus ip-
sermonibus **E**spodere namq p amico est aliena aiā
in p̄cio tue cōsolationis accipe **V**nde et apud extrane-
ū manus defigit qz apud curā sollicitudis q̄ ante
de erat mens ligat **V**erbis uo oris tui illaqtatus est
ac ipis sermonibus captus qz dū cōmullis tibi cogit
bona dice ipm p̄us nax est q̄ dixerit custodire **N**am
atur ergo uerbis oris tui **D**ū uo exigere cōtingit
ne eius uita ad aliud qm amonet relaxetur **V**nde
apud districtū iudicē cogit tāta in ore exsolue qm
tā en cōstat alius uoce p̄cepisse. ubi et bñ mox exhor-
tatio subdit ut dicat **F**ac ergo qd dico fili mi et cemet
ipm libera qz madisti in manus primi tui. discar
re festina. suscita amicu tuū ne dederis sopnū oculis
tuis nec dormitet palpebre tue **Q**uisq̄s en ad uiuē
dū alius in exempla p̄ponit nō solū ut ipē uigilet
s̄ etiam ut amicu suscitet amonet **E**i namq uigilare
bene uiuēdo nō sufficit s̄ nō et illū cui p̄est a p̄a-
torpore diluigit **D**ñ autē di **N**e dederis sopnū oculis

tuus nec dormitet palpebre tue **S**opnū quē oculis da
 re est incōsione cessante subditoꝝ aurū oīno negligē
Palpebre uero dormitāt cū cogitaciones nūe ea q̄i sub
 dias auguēta agnoscat pigredine depmēte disti
 mulāt **P**lene enī dormire est cōmūtoꝝ acta n̄ scire
 nec corrige non autē dormire s̄ dormitare est. q̄ quietē
 rēphēda s̄ cognoscē s̄ tamē p̄ter mētis rediū dignū
 ea marpa cōnibus nō emēdare **D**ormitāto uero
 oculus ad plenissimū sopnū ducit q̄ dū plerq̄ qui
 spect malū qd̄ cognoscat nō relecat **A**d hoc q̄nq̄ neg
 ligēcie sue merito puenit ut qd̄ a subiectis deliq̄t
 parcaūctionis studiū celi aiālia fieri cōtēdat **O**
 rēla quē celi aiālia in circuitu et intus oculis plena
 describūt **D**ignū quē est ut cūcti q̄plūt intus atq̄
 in circuitu oculos habeat quatin⁹ et interno iudicia i
 semeripis placē tūceat et exempla uite extius fi
 bentes ea ecā q̄ in aliis s̄ corrigēda rēphēdat **I**m
 monēdi s̄ subditi ne p̄p̄sicoꝝ suoz uitā temere iudi
 cent **S**i qd̄ eos fortasse age rēphēnsibilis uidēt ne vñ
 mala itē redarguūt **I**nde p̄ elacois impullū i p̄fū
 dura mergāt **I**mmonēdi s̄ subditi ne cū culpas
 p̄p̄sicoꝝ cōsiderāt cōt̄ eos audaciores fiat **E**t si qua
 ualde s̄ eoz p̄ua apud semerip̄s deuidiat ut tm̄
 diuino amore cōstricti ferre sub eis iugū reuēcie
 nō recuset **Q**uod melius ostendim⁹ si dd̄ sc̄m̄ ad me
 diū deducamus **S**aul quē p̄secutor cū ad purgādū
 uentrem helicā fuit ingressus illic cū uiris suis se
 rat qui iam tam longo tpe p̄secuacionis eius mala

collerabit. Et cum viri sui ad feriendam saul accederent
Fregit eos resolutionibus quod manu mutae in christum
domini non deberet. Qui tamen occulte surrexit et ora
clamidis eius abscondit. Quid enim pro saul nisi mali
mali indices. Saul igitur ueterem purgare est prius
ipsum conceptum in corde malicia usque ad opera miser
odiosus extende et cogitata apud se noxia factis exteriori
bus crequendo monstrare. Quae dauid tamen ferre me
cavit. Quia pie subditorum metes ab omni se peste obsta
tationis abstinere ipsorum uita nullo lingue gla
dio percussit. Etiam cum de impietate reprehendit. Qui et si
quod infirmitate se abstinere uix potest ut extrema qua
dam atque exteriora ipsorum mala et tamen humiliter loquatur
quasi ora clamidis silenter inaudit quod iudicet dum pla
te dignitati salute innoxie et latente derogat quasi regem
supposita ueterem fedat et tamen ad semetipsum redit
seque uehementer uel de tenuissima uel laceracone
reprehendit. Unde ubi et illic scriptum est. Post haec dedit pau
sit cor suum eo quod abscondit clamidum saul. Facta quippe ip
sorum oris gladio feriendam non sunt etiam cum reprehen
deda iudicant. Et quod uo contra eos uel in minimis lin
gua labit. Nunc est ut per afflictionem penitentiae cor imma
nissimum ad semetipsum redeat et tamen ipse peccati delinquit
eius contra se iudicium a quo sibi placata est phorescat.
Nam cum peccati delinquentis eius ordinationem quae eos nobis
prestitit obuiamus. Unde moyses quoque contra tamen se et
aaron contra populum cognouisset ait. Nos enim quod sumus
nec contra nos est murmur uerum sed contra deum.

Aliter ammonendi sunt serui atq; alii dñi. vi.

Alter ammonendi sunt serui atq; alii dñi. Serui scilicet ut in se sepep humilitate cōdicōis sue aspiciant dñi uo ut nē sue q̄ eq̄lī s̄ cōseruis cōdici mēdō am nō amittāt. Serui ammonēdi ne dñm despiciāt. Et ordinaconi illius supbiēdo cōfēdicāt. Dñi quoq; ammonēdi sūt q̄ cōt dñi de munie eius supbiūt si eos quos p cōdicōnē tenēt subditos eq̄les sibi p nē cōfōciū nō cognoscūt. Ita ammonēdi sūt ut sciant se seruos dñoz eē. Alii ammonēdi sūt ut cognoscāt se cōseruos esse seruoꝝ. Itis nāq; dī serui obedite dñis. Et rursum qui cūq; sūt subugo seruitutis dños suos omī honore dignos arbitrent. Illis autē dī. Et uos dñi eadē facite illis remittentes minas. Sciētes q̄ et illoꝝ et uester dñs est in celis. **Aliter ammonendi sunt sapientes huius scilicet atq; alii hebetes. vii.**

Alter ammonendi sunt sapientes huius scilicet atq; alii hebetes. Sapientes quippe ammonēdi sūt ut amittāt scire que sciūt. Debetes quippe ammonēdi sūt ut appetant scire que nesciūt. In illis hoc p̄mū destruendū est. ~~q̄ de supna scā cognoscāt~~ q̄ se sapiētes arbitrant. In illis iām edificandū est q̄ de supna scā cognoscāt q̄ dū mīme supbiūt q̄li ad suscipiendū edificii corda parauē. Cū illis autē labradū est ut sapiētia multa fiat. Stultā autē sapiām deserāt et sapiētē dei stulticiā discant. Itis uero p̄dicandū est ut ab ea que putat stulticiā ad uerā sapiām uianū sciant. Illis nāq; dī. Si q̄s uidet inter uos sapiens eē in

hoc scilicet stultus fiat ut sit sapiens. Istis uero dicitur non multum sapientes secundum carnem. Et rursum. Que stulta sunt mundi elegit deus ut confundat sapientes. Illos plerumque idaniam argumenta. Istos nonnumquam melius exempla conuertunt. Illis nonnumquam predest ut in suis allegacionibus uicti iaceant. Istis uero aliam sufficit ut laudabilia aliorum facta cognoscant. Unde et magister egregius sapientibus et insipientibus debitor cum hebreorum quosdam sapientes quosdam uero etiam tardiores ammoneret. Illis de complecione testamenti ueteris loquens eorum sapiam argumentum suum perauit dicens. Quod enim antiquum et senescit prope iterum est. Cum uero solis exemplis quosdam trabecos cerneret. In eadem epistola adiungit. Quia ludibria et uerba exprobrata. in super et uicta et carceres lapidati sunt lecti sunt reprobati sunt. In occasione gladii mortui sunt. Et rursum. Memore propositorum uirorum qui uobis locuti sunt uerbum dei quorum intuentes exitum conuilacionis imitamini fidem quatenus et illos uictus ratio frangat. Istos ad maiora conscende mutatio blanda suadet.

*Aliiter ammonendi sunt impudentes. atque
aliiter uerecundi. viii.*

Aliiter ammonendi sunt impudentes atque aliiter uerecundi. Illos namque ab impudencie uicio non nisi in crepacione diuina conpelcat. Istos autem plerumque ad melius exhortacione modesta componit. Illi se delinquere nesciunt non etiam a pluribus in crepacione. Istis plerumque ad conuilacionem sufficit quod eis doctor mala sua saltem leuiter ad memoria reducat. Illos melius corrigat qui in

uehendo reprehēdat. **I**ta autē maior p̄fais addu-
 cit si hoc qd̄ in eis reprehēdit̄ q̄i ex latē t̄ngit̄. **I**mpu-
 dētē q̄ppe plebē iudeor̄ ap̄te marp̄as dñs ait. **S**ivns
 mulieris mētras fr̄a est tibi noluiti erubescē. **E**t tur-
 cū uerecūdit̄ refouet̄ dices. **C**ōfutionis adolestēcie tu
 obliuiscās et obp̄brū iuduitatis tue nō recordāuis q̄a
 dñabit̄ tui qui fecit te. **I**mpudētes quoq̄ deliquētes ga-
 lathas ap̄te paulus marpar dices. **O** m̄scelan galathie
 q̄s uos festinauit̄. **E**t turcū sic stulti estis ut cū h̄m̄
 cep̄tis nē carne cōlūmamū. **C**ulpas uō uerecō-
 dancū q̄i cōpacēs reprehēdit̄ dices. **S**aulus
 cū in dño uehementē qm̄ t̄cē alī uelocuitatis pro-
 me tencare sicut et se acerbatis. **D**ocupati em̄ eratis
 ut et illoz̄ culpas marepacio detexeret et eoz̄ negli-
 gēciā sermo mollior uelocaret. **Alit̄ amonendi**

et proterui. atq̄ aliter pusillanimes. ix.
Alit̄ amonēdi et̄ proterui atq̄ alit̄ pusillani-
 mes. **I**ta em̄ dū ualde de se p̄sumūt̄ exp̄brā-
 to cetos dedignāt̄. **I**ta autē dū nimis infirmitatis
 sue et̄ cōlā. **P**lerūq̄ in despacionē cadūt̄. **I**ta lingu-
 lare sūma estimāt̄ cūcta que agūt̄. **I**ta uehementē
 despecta putāt̄ esse que faciūt̄ et idarco in despera-
 cionē fr̄agūt̄. **S**ubcūt̄ itaq̄ ab arguente discutienda
 sūt̄ opa proteruoz̄ ut in quo sibi placēt̄ ostēdāt̄ q̄a
 cō duplicent̄. **T**ūc em̄ proteruos melius corrigimus cū
 ea q̄ bene egisse se credūt̄. male acta mōstramus ut
 vñ̄ adepta ardi glia. **I**nde uicis si uicē cōfutio. **N**ō
 nūq̄m uō cū se uiciū proterui m̄ime petrare agnoscūt̄.

Cōpedioliū ad corāōnē ueniūt si aliū culpe mani-
festioris et ex latē req̄sūt in p̄o cōfīdāt ut ex eo q̄ te-
fendē neq̄unt cognoscat se tenere n̄p̄be qd̄ defendit.
Dñ cū p̄terue Paulus corītheos adūlū se iūcē uidēt i-
elatos ut aliū pauli aliū apollinis aliū cephe ali-
xpi eē se dicer̄ Intestus culpaz̄ in medū deduxit que
apud eos p̄etrata fuerat et incorrecta remanebat
dicens audīt inter uos fornicatō qualis nec int̄ ge-
gētes ita ut uxorē p̄is q̄s habeat et uos infla-
ti estis et nō magis luctū habuistis ut toller-
tur de medio ur̄m q̄ hoc opus fecit **A**c si ap̄t̄
dicat **Q**uid uos p̄ p̄teruā huius uel illius esse dicit̄
q̄ p̄ dissolucōnē negligēcie nullius uos esse mōstrat̄
Ac cōtra pusillanimes ap̄cūs ad iter bene agendi
reducamus si q̄dā bona illor̄ ex latē req̄ramus ut dū
in eis alia resp̄cēdū corripimus alia amplectēdo
laudemus quatenus eor̄ tēneritudīem laus audita
nutriet quā culpa incomp̄tē cadat. **M**erūq̄ autē
utilius apud illos p̄ficiamus si et eor̄ bene gesta me-
moramus et si qua ab eis in ordinate gesta sunt
nō iā tāq̄ p̄etrata corripimus s̄ q̄si ad huc ne p̄e-
trari debeant p̄s̄eramus ut et illa q̄ app̄bamus il-
latus fauor augeat **E**t cōt̄ que resp̄bendimus ma-
gis apud pusillanimes exhortatio ueracūda cōua-
lescat **D**ñ idē paulus cū tessalonicēses in accepta
p̄dicatōnē durātes q̄i de uicāno mūdi cō q̄dā cogit̄
pusillanimitate turbatos **P**us in eis q̄ firmit̄a p̄p̄i-
at laudat et caute monendo postmodū q̄ infirmā

sicut roborat. **U**t enim gratias agere debemus deo semper
 pro vobis fratres ita ut dignum est quoniam superaret fides
 vestra et habundat caritas uniuersaliter vestram inuicem
 Ita et nos ipsi in vobis gloriamur in ecclesiis dei propter
 vitam vestram et fidem quam cum beata hec uice eorum spem promissis
 sed **P**aulo post subdidit dicens Rogamus autem nos
 fratres per aduentum domini nostri ihesu christi et nostre congregationis
 in ipsum ut non cito moueamur a uero seculo neque terra
 nisi neque per spiritum neque per sermonem neque per epistolam per nos
 missam quam in istis diebus domini. **E**git enim uerus doctor
 ut ipse audiret laudari quod recognoscerent et postmo
 dum quod exhortati sequerentur quatenus eorum meritis nec
 comonico subiecta concuteret laus promissa solidaret
 et qui comotos eos uicini finis susceptione cogno
 uerat non iam redarguebat motos sed quoniam tacta ne
 sciens ad huc comoueri prohibebat ut dum de ipso leui
 tate comotionis predicatori suo se incognitos arde
 rent tanto reprehensibiles fieri quanto et cognosci
 ab illo formidarent. **A**liiter ammonendi

Sunt impacientes. atque aliter pacientes. x.

Aliiter ammonendi sunt impacientes atque aliter pa
 cientes. **D**icendum namque est impacientibus quod dum refrena
 re spiritum negligunt per multa etiam que non appetunt iniqui
 tatem abrupta rapiuntur quod uidelicet mentem impellit
 suam quo non trahit desiderium et agit comota ue
 lud nesciens. **U**nde postea dolet sciens. **D**icendum quoque
 quod impacientibus quod dum motus impulsu rapi
 tes quedam uelud aliena peragunt. **V**ix mala sua

postquam fuerint peccata cognoscunt. Qui dum perturbacione sue minime oblituit etiam si a se tranquilla mente fuerint bene gesta confidunt et impulsio impulsu destituit quod pro felicitate dum labore prouido coltauerit. **P**atet namque que mater est omnium custos que uirtutum in impaciencia uirtus amittit caritatis. **S**criptum quippe est Caritas paciens est. **I**gitur cum minime est paciens caritas non est. **P**er hoc quoque impaciencia uirtutum ipsa uirtutum nutritrix doctrina dissipat. **S**criptum namque est per paciam noscitur doctrina uiri. **T**aceo ergo quod minus ostendit doctus quanto minus conuincit paciens. **N**ecque enim potest uentilari bona docendo ipse. si uiuendo nescit equanimiter aliena mala tollerare. **P**er hoc quoque impaciencia uirtutum plerumque mentem arrogancia culpa trahit quod dum despicit in mundo hoc quod non patitur. **B**ona siqua sibi occurrunt ostendat conat. atque sic per impacienciam usque ad arrogancia ducit. **D**umque ferre despectionem non potest de regere se in ostentatione glorie. **U**n scriptum est melior est paciens arrogancia que uidet eligit paciens quibus mala peccati quam per ostentationis uirtutum bona sua occulta cognoscit. **A**c contra. **E**ligit arrogancia bona de se uel falsa iactari ne mala possit uel minima peccati. **Q**uia igitur cum paciam relinquit etiam bono reliquo que iam gesta sunt destruitur. **R**ecordetur ad ezednelem in altare dei fieri fossa paratur ut in ea uidet; supposita holocausta seruent. **S**i enim in altari fossa non est omne quod in eo sacrificium reperiret supueniens aura disperderet. **Q**uid uero accipimus altare dei nisi animam iusti

que quanta bona

que quia bona egerit. tot sup se an eius oculos lactica ipoit.
 Quid eni est altaris fossa. nisi bonoz pacia. que du mentem
 ad adula tolleranda humiliat. quali more fosse hac in ymo
 positam demonstrat. fossa ergo in altari fiat. ne superpositu
 sacrificiu aura dissipat. id est. eloz mens paciam custodiat.
 ne comoto uento impatiencie et hoc qd bu opata est. amittat.
 Bene aut. hec eadem fossa unius cubiti esse memoratur. qz
 mirari. Si pacia no desinitur unitatis mensura seruetur. Vn
 et paulus ait ad galath. Inuicem onera via portate. et sic adim
 plebitis legem xpi. Lex quippe xpi est caritas unitatis. quam
 soli pficuntur qui nec du grauentur excedunt. Audiant ipa
 cientes quid scriptu est. in pnbys. Melior est vir patiens uno
 facti. et qui dicitur suo expugnatore uobiu. Amoz est eni
 uictoria uobiu. qz extra qz qui subiugantur. Valde aut manus
 est qd per paciam vincatur. qz ipe animus a se superatur. et
 seipm subimeti subicit qn cu paciencia intra se frenari co
 pellit. Audiant ipacientes. quid electis suis ueritas dicat.
 In paciencia vra possidebitis animas uestras. Sic eni conditi
 mirabiliter sumus. ut ru anim et ana possideat corpus. Nus
 uero ate a corpis possessione repellitur. si no prius a ratione
 ana possidetur. Eundem ergo condicis nre pacienciam dñs
 esse monstrauit. qz in ipa nos possidere et nosmetipos docuit.
 Quanta ergo sit ipacie culpa cognoscimus. p qua et hoc ipm
 amittimus possidere quod sumus. Audiant ipacientes. quid
 p salomonē rursum dicat. Totu spm suu profert stultus. sapi
 ens aut differt et reseruat in postm. Impacia quippe ipellere
 agitur. ut totus foras sps pferatur. que idarco pturbatio ci
 tius erit qz nulla interius disciplina sapie circūcludit. Sa
 piens aut differt et reseruat in postm. Lesus ei in pns se
 vlcata no desiderat qui etia tollerans pa optat. sed tu iuste
 vindicari oia extremo iudicio no ignorat. Ac con. Ammo
 nendi s. patientes. ne in eo qd exterius portant. interius
 doleant. Ne tante uitutis sacrificiu qd integrum foras im
 molant. intus malicie peste corripant. Et tamē ab hoibz
 no agnosatur sed tu sub diuina examinatione peccatur.
 Tanto deterior culpa doloris fiat. quāto sibi an hois uitutis
 spem vendicat. Sciendū itaqz est patientibus. ut studeant
 diligere qd sibi necesse est tollerare. ne si paciam dilectio
 no sequitur. in deterorem culpam odij. uirtus osten sa
 bertatur. Vn paulus. cū diceret. Caritas patiens est.

illico adiungit. benigna est. videt ostendens. q. quos ex patientia
tollerat. amare etiam ex benignitate nō cessat. **Vñ** idem de
tor egregius. cū pacem discipulis suaderet. dicens. **Omnia**
amaritudo et ira. et indignatio et clamor et blasphemia
auferatur a uobis cū oī malicia. quasi cinis exterius bñ
iam cōpositis ad interiora cōuertatur dū subūgit. **Cū** omī
malicia. **Quia** nimirū. frustra indignatio clamor et blas-
phemia ab exterioribus tollitur. si interioribus nō uiciorū
malicia dñatur. et in cassum foras nequicia ex ramis m-
caditur. si subreptura multiplicans intus in radice seruat.
Vñ et p semetipm veritas dicit. **Diligite** inimicos vros.
et bñfacite hīs qui odierunt vos. et orate pro psequētibz
et calūmiantibus vos. **Virtus** itaqz est. coram hōibz
+ aduersarios tollerare. **Sed** uirtus corā deo diligere. quā
hoc solū sacrificiū deus accipit quod aū eius oculos in
tare homi opis flāma incendit. **Hinc** est q. tur sum
quibusdā patientibz. nec tñ diligentibz dicit. **Quid** aū
uides festucam in oculo fr̄is tui. et trabem in oculo tuo
nō uidēs. **Turbatio** quippe impaciē festuca est. ma-
licia uero in corde. trabes in oculo. **Illā** namqz aurā tep-
tationis agitat. **Hanc** autē cōsumata nequicia pene inu-
biliter portat. **Rede** uero illic subūgit. ypocrita. ecce pmi-
trabem de oculo tuo. et tūc uidebis eicere festucam de oculo
fr̄is tui. **Ac** si dicatur menti inique interioris dolenti. et
scām se exterius per patientiam demonstranti. prius a te
molem malicie eruite et nōc alios de ipaciē lenitate rep-
hende. ne dū nō audēs silāone vincere. petus tibi sit. ali-
ena praua tollerare. **Ecce** enā plexqz patientibz solet ut
in eo quidem tpe quo ul' adūsa patiuntur. ul' contumelias
audiunt. nullo dolore pullantur et sic paciētiā exhibeant
ut custodire etiā cordis innocentiā nō amittant. **Sed** cū
post paululū hec ipā que protulerunt ad memoriā reuo-
cant. igne se dolor inflammant. **Argumenta** ulcionis i-
quirunt. et mansuetudinem quā tollerantes habuerunt
retractantes in maliciā uertunt. **Quibz** citius a pō-
pandatur. **Callidus** namqz aduersarius ut cōtumelias
prior inferat. **Alterū** pūocans. ut contumelias se leli-
reddat. **Sed** plexqz dum hui' iam victor est. qui in uirtu-
psuasus irizat. **Ab** illo vincitur. qui illatam sibi equi-

miter potest. vnius ergo victor. que comouedo subuiga
 ue. co tui aliam se intute erigit. eius ob silentem fortiter
 et vinctentem dolet. quem qz comouere in ipa contumeliaz
 ioculatione no potuit. ab apto certamine interitu quiesces.
 et secreta suggestione lateicens. aptu q's deceptiois iquit.
 Quia eni publico bello perdidit. Ad exortendas oculite mli
 dias exardescat. Quictis namqz tye ad victoris am redit.
 et ul' vnu d'pna ul' inuictu iacula ad memoria reducat.
 cunctaqz que sibi illata s' vehementer exaggerans intolle
 rabilia ostendit. Tamqz mentem conturbat. ut plerqz vir
 paciens. Na que equanimiter tollerasse. Post victoriam
 captiuus erubescat. seq no reddidisse contumelias dole
 at. et deteriora rependere si occasio pbeat querat. Quibz
 ergo ita siles s' nisi hys qui p fortitudinem in campo
 victores sunt. sed p negligenciam postmodu intra urbis
 claustra capiuntur. Quibus s' siles. nisi hys qs irruens
 brauis languor a vita no subtrahit sed leniter ueniens
 radiua febas occidit. Ammonendi sunt igit pacientes
 ut cor post victoria murrant. ut hostem publico bello
 supatu insidiam mensis mentis intendant. et languore
 plus reterpentem tuncant. ne hostis callidus eo i deceptoe
 postmodu maiori exultatione gaudeat. quo ille dudum cont
 te rigida colla victor calcat. **Aliter ammonendi sunt**

se cogitat

Aliter ammonendi sunt beniuoli. atqz aliter inuidi.
 Ammonendi namqz s' beniuoli. vt sic alienis bois
 congaudeant. quatenus hie et ipa concupiscant. Sic pri
 mor s' diligendo laudent. ut ea etia imitando multipli
 cent. ne si in hoc p'ntis vite studio ad certamen alienum
 deuoti fautores. sed pigri spectatores assidant. Et post
 certamen sine brano remaneant. quo nuc i certamine
 no laborant. et tuc eoz palmas afflictu respiciunt. i quoz
 nuc laboribus ociosi p'durant. valde quippe peccamus. si
 aliena bu gesta no diligimus. Sed nichil mercedis agimz
 si ea que diligimus. in qntu possumus no imitamur.
 Dicendū namqz est beniuolis. qz si imitari bo minime
 festinant. que laudantes approbant. Sic eis uirtutum
 scias. sicut stultis spectatozibus ludicaru arcum ac hyl
 tronū uanitas placet. Illi namqz auingarū ac hydroni
 gesta fauceibus effert. nec tū tales esse desiderant.

quales illos cōspiciunt et quos laudant. **A**uantē eos placita
egisse. sed tñ sibi deuitant placere. **D**icendū est beniuolis.
vt cū proximoz frā cōspiciunt. ad suū cor redeant. et de ali
enis actibus nō p̄sumant ne bona laudent. et agē reuolant.
grauis quippe extrema ulaoine ferendi s̄. quibz placuit
qd̄ imitari voluerūt. **A**mmouendi s̄ inuidi. ut p̄cedat.
q̄tē caritatis s̄ qui alieno profū deficiunt. **A**liena exul
taoione contabescunt. **Q**uē infelicitatis s̄. q̄ melioracoē
proximi deteriores fiunt. **D**ūq; augmenta aliene p̄p̄tatis
aspiciunt. apud semetipos anīe afflicti. cordis sui p̄ste mo
riuntur. **Q**uid istis infelicius. quos dū cōspecta felicitas af
ficiat. pena nequiores reddit. **A**licoz uero bona. que habē nō
p̄nt si diligerent. sua fecissent. **H**ic quippe s̄ vniuersi
sistentes in fide sicut multa membra vno continentur in
corpore. que per officiū quidem diuisa sūt. **S**ed quo sibi vi
cissim congruunt vni sunt. **V**ñ sic ut pes per oculum
videat. et per pedes oculi gradientur. et ori auditus au
rili seruiat. et ad vltimū suū auribus oris lingua cōcurrat.
Sustinetur venter manibus. ventri operentur manus.
In ip̄a igitur corpis p̄sitione accipimus qd̄ in actione ser
uamus. **N**imis itaq; turpe est. non imitari quod sumus.
Nā s̄ inuicē que et si imitari nō possumus. amamus
in alijs. et amantū s̄ que amantur in nobis. **H**inc ḡ
p̄sentent inuidi. caritas q̄tē v̄tutis est. q̄ aliam laboris
opa. nra fat sine labore. **D**icendū itaq; est inuidis. q̄ dū
se a luore minime custodunt. **I**n antiqua veritas hostis
nequiciam demarguntur. **D**e illo namq; scriptū est. **I**nu
dia aut̄ dyaboli mors mirantur in orbem terrarū. **Q**uia
enī ip̄e celū p̄didit. condito ad hoc hōi inuidit. et dāna
cionem suā p̄ditus adhuc alios p̄cedo annulauit. **A**m
monendi sūt inuidi. ut cognoscant quā lapsibus
suarescentis ruine subiaceant. quia dū luorem a corde
nō proiciunt. ad apertas operū nequicias diuolunt.
Nulī enī cayn inuidisset fr̄s acceptam hostiam. minime
puenisset ad extinguendū vitam. **V**ñ scriptū est. **R**ef
perit dñs ad abel et ad munera eius. **A**d cayn uero et
ad munera eius nō respexit. **I**ratus q̄ est cayn vehemē
ter et conadit vultus eius. luor itaq; sacrificij f̄scedo
sc̄arū fuit. **N**am quem meliorē se esse voluit. ne uictus
esset amputauit. **D**icendū est inuidis q̄ dū se ita

nutrissecus peste consumunt. eam quidq̄ aliud in se boni h̄re
videntur intermunt. Vñ scriptū est. vita carniū sanitas
cordis. putredo ossū inuidia. Quid em̄ per carnes. nisi in
firma quedam ac tenera. et quid p̄ ossa nisi forma acta
signantur. Et plerq̄ contingit. ut quidam cū cordis inno
centia in nonnullis sine actibus infirmi videant. Quidam
vero iam quedam an̄ humanos oculos robusta exercent.
sed tū erga aliorū bona intus inuidie penitencia tabescit.
Vñ ergo dicit. Vita carniū sanitas cordis. quia si mentis
innocentia custoditur. etiam si qua foecis infirma sit. quāq̄
roboreantur. Et itē illic subdit. Putredo ossū inuidia. q̄
p̄ luozis vicū an̄ dei oculos pereunt. eam̄ que humanis
oculis foecia videntur. Ossa quippe p̄ inuidiam putresce ē.
quedam etiam robusta deperre. ... **Aliter ammonendi
sunt simplices. Atq̄ aliter impuri. xij.**

Alter ammonendi s̄ simplices. atq̄ aliter impuri.
Laudandi s̄ simplices q̄ audeant nūq̄ falsa dicere.
sed ammonendi s̄ ut nouerint nōnūq̄ reticere. Sicut
em̄ sp̄ dicentem fallitas lesit. Ita nōnūq̄ quibuscū audita
ueritas noant. Vñ coram discipulis dñs locutionem suam
silencio temporans. ait. Quia habeo vobis dicere. s̄ nūc
nō oportet illa peccare. Ammonendi igit̄ s̄ simplices
ut sicut fallaciam sp̄ ualiter viuant. ita ueritatem utili
sp̄ proferant. Ammonendi s̄. ut simplicitatis bono pu
denciam adiungant. quatenus sic securitatem de simplicitate
possideant. ut circūsp̄ctionem prudentie nō amittant.
Hinc namq̄ p̄ doctorem gentiū dicitur. Volo vos sapientes
in bono. simplices aut̄ in malo. Hinc elcōs suos per
semetip̄am ueritas ammonet. dicens. Estote prudentes si
cut serpentes. et simplices sicut columbe. Quia uidelz
in elcōz cordibus debet et simplicitatem columbe astucia
serpentis acquirere. et serpentis astuciam colūbe simplicitas
temperare. quatenus nec seducti p̄ prudentiam caleant.
nec ab intellectus studio ex simplicitate torpescant. Ac cōn.
Ammonendi s̄ impuri. ut q̄ grauis sit q̄ cū culpa sustinent
duplicatis labore agnoscant. Dū em̄ dephendi metuunt.
sem̄ ip̄obas defensionem querunt. sp̄ pauidis suspicionib̄
agitantur. Nichil aut̄ ē ad defendendum puritate tucius.
Nichil ad dicendū ueritate facilius. Nam dū fallitatem
suam tueri cogitur. duro cor labore fatigatur. Hic nāq̄

scriptū est. labor labioꝝ p̄oꝝ operet eos. Qui n̄ nūc implet,
cūc opit. q̄terius cuius nūc nūc p̄ blandā iniquitatem exegit
tūc p̄ aliam retribucionē p̄mit. Hic p̄ illeniā d̄. Docuerunt
linguam suam loqui mendaciū. ut in q̄ agerēt laborauerūt
ac si apte dicerent. Qui amia ē ueritatis potuerūt sū labōe
peccare laborant. Cūq̄ uile simpli rēnuic. labōibz erigunt
ut moriantur. Nā plerq̄ ī culpa rēphenti. dum quales sūt
cognosti refugūnt. sese sub fallacie uelamento abscondunt.
et hoc qd̄ peccant. qd̄ iam aperte cernit excusāe molunt.
ita ut sepe is qui eorum culpas corrigere studet a p̄se
fallacitatis nebulis seductus. pene amissile sese uident qd̄ de
eis iam certū tenebat. vñ rē sub iude spē p̄ p̄ham conat
peccantē auiam excusantem se d̄. **Hi hūit foueam ericū.**
Ericū quippe nomīe ipure mentis. sese q̄ callide defendētis
duphatis designatur. q̄ uidet ericius cū apprehendit. et ma
puit eius cernitur. et pedes uidentur. et corpus oē ospirat.
Sed mox ut apprehensus fuit. semetipm̄ in speram colligit.
et pedes introitus subtrahit. caput abscondit. et manū te
nentis manū totū al̄ amittit. qd̄ totū aū sil̄ uidebat.
Sic nimis. Sic ipure mentes. cū in suis excessibz cōphē
dunt. Caput. n̄ erici cernitur. q̄ quo magis ad culpā p̄oꝝ
acceserit uideatur. Pedes erici conspirant. q̄ quibus uol
tignis nequicia sit p̄petrata. cognoscit. et cū adductis re
pente excusationibus ipura mens introitus pedes colligit
q̄ aucta iniquitatis sue uelagria abscondit. Caput sub
hit. quia miris defensionibus. nec inchoasse se malum
aliquid ostendit. et quasi spera in manu tenentis reman
quia is qui corripit. aucta q̄ iam cognouerit subito a
mittens. inuolutū intra conlōam p̄oꝝem tenet. et
qui totū iam rēphendo uiderat tergiversatione p̄ue
rēphensionis illius totū pariter ignorat. Foueam ḡ
habet ericius in reprobis. quia maliciose mentis du
phatas sese intra se colligens. abscondit in tenebris de
fensionis. **Audiant** ipuri. qd̄ scriptū est. qui ambulat sim
phater. ambulat confidenter. Fiducia quippe magne
securitatis est. simplicatas actionis. **Audiant** quid sapi
entis ore dicitur. **Sps** sals discipline emigret fictū. **Audiant**
quid scriptura rursus redatur. **Cū** simplicabz sermocinatio
eius. **Deo** em̄ sermocinam̄ est. per illustrationē sue p̄oꝝ
humanis mentibus archana reuelare. **Cū** simplicabz

ergo sermocinari dicitur. quia de signis misterijs illozum
 mentes radio sue visitationis illuminat. quos nulla vmb
 duplicatis obscurat. Et n. spale dupliciu malian. quia
 dum pueria et diapha actione ceteros fallunt. si prestacius
 cetis prudentes se esse glorianur. Et q. districtione retribu
 ptis no considerant. de dampnis suis miser exultant.
 Audiant aut. qua sup illos ppha sophomas vim diuine
 madulionis intemptat. dicens. Ecce dies dni veniet magis
 et horribilis. Dies illa dies ue. dies tenebraru et caliginis.
 dies nebulae et turbinis. dies tube et clangoris super omis
 ciuitates nunitas. et sup omis angulos excellos. Quid p
 ciuitates nunitas exprimitur. nisi suspecte mentes. et fal
 laci semper defensione ariditate. que quociens earu culpa
 corripitur. ueritatis ad se iacula no admittunt. Et quid p
 excellos angulos. nisi ipura corda signantur. Duplex quip
 pe semp est in angulis pares. que dum ueritatis simpli
 citatem fugiunt. ad semetpsa quodammodo duplicatatis per
 ueritate reptantur. Et qd est deterius. apud cogitacoēs
 suas in factu prudentiae ex ipa se culpa ipuritatis extollit.
 Dies igitur domini vindicte. atq. animaduersionis plena.
 sup ciuitates nunitas. et sup excellos angulos uenit. q.
 tra extremi iudicii humana corda et defensionibus contra
 ueritatem clausa. destruit. et duplicatibus inuoluta dis
 soluit. Tunc enim nunitate ciuitates cadunt. q. mentes
 deo suspecte dampnabuntur. Tunc excelli anguli corruunt.
 q. corda que se p ipuritatis prudentiam erigunt. p iusticie
 sententiam prosteruntur. **Aliter ammonendi s̄**

Alter ammonendi s̄ incolumes. atq. aliter egri. **Aliter ammonendi s̄ incolumes.** ut salutem corporis exerceant
 ad salutem mentis. ne si acceptam incolumitatis gram
 ad usum nequicie meliant. dono deteriores fiant. et
 eo postmodu supplicia deteriora mereantur quo nunc
 largioribus bonis dei male uti no metuntur. Ammo
 nendi s̄ incolumes ne oportunitatem salutis in pepe
 tui promerende despiciant. Scriptu namq. est. **Sic nunc**
est acceptabile. ecce nunc dies salutis. Ammonendi s̄
 ne placere deo si ai possint noluerint. ai voluerint sero
 non possint. Hinc est et q. post sapientia deserit. quos
 prius diuiciis remuente uocauit dicens. **Vocauit et**

remittis. extendi manū meam et nō fuit qui aspiceret.
Desperatis omne consiliū meū. et inceptions meas neg-
lexitis. Ego quoq; in intentu vō nō deo. et sublamnabo cum
vobis qđ timebatur aduenerit. Et nō solum. Tunc inuocabunt
me. et nō exaudiam. mane consurgent. et nō inuenient
me. **S**alutē itaq; corpis qñ ad bñ opandū accepta despiciatur.
qñ sit numeris amissa sentit. et infirmitate ad ultimum
quentur. que congruo concessa tpe utiliter non habetur.
Vn bñ p salomonem vultum dicitur. **N**e des alienis hono-
rem tuum. et annos tuos crudeli. ne forte impleantur
extranei viribus tuis. et labores tui sint in domo aliena.
et gemas in nouissimis. qñ consumpsers carnē ⁊ corpus
tuum. **Q**ui namq; alieni a nobis sunt. nisi maligni
sp̄s. qui a celestis patre nō forte separati. **Q**uis uō homo
notter est. nisi q; in lucis corpibus conditi. ad conditoris
cū nri simus ymaginem et similitudinem creati. **V**el
quis alius crudelis est. nisi ille angelus apostata qui
et semetipm̄ pena mortis superbiendo ptulit. et inferre
mortem humano gñ. etiam pditus nō peperat. **H**onorem
itaq; suū alienis dat. qui ad dei ymaginem et similitudinem
conditus. vite sue tpa malignoꝝ sp̄m̄ voluntatibus am-
ministrat. **A**nnos etiam suos crudeli tradidit. qui ad vo-
luntatem male diuāntis adūlarij. accepta viuendi sp̄m̄
expēdit. **V**bi bñ subditur. **N**e forte impleantur extranei
viribus tuis. et labores tui sint in domo aliena. **C**orpus
enī p acceptam valitudinem corpis. p tributam sibi sapiam̄
mentis. nō exercendis iūctibus. sed ptinendis. ul' ppeti-
dis vicijs elaborat. **N**equaq; suis viribus suam domum sed
extraneoꝝ habitacula. ⁊ imudoꝝ sp̄m̄ fr̄a multiplicat.
Amirū ul' luxuriando ul' superbiendo agens. ut etiam se
addito pditoꝝ nūis crescat. **V**n autē subdit. **E**t gemas
in nouissimis qñ consumpsers carnem et corpus tuū.
Plexq; accepta salutē carnis p vicia expēdit. **S**ed cū
repente subtrahit. cū molestis caro atteritur. **C**um iam
viuendū salutē amissa requiritur. **E**t tūc gemūt hoēs.
q; deo seruire noluerunt. qñ dāpna neghgentiæ sue recipere
eos tūc inquirebant eum. **V**n alias dicit. **C**ū occiderit
egri. **V**t eo se filios dei sentiant. quo illos disciplina fla-

gella castigant. **N**isi. n. crectis hereditate dare disponeret.
 erudire eos p molestias no curaret. **H**inc namq ad iohem
 dñs p angelu dicit. **E**go quos amo arguo et castigo. **H**inc
 rursum scriptu est. **F**ili mi. noli negligē disciplinam neq
 fatigens ai ab eo argueris. **Q**uē. n. diligit dñs castigat.

Flagellat aut oem filiu quem recipit. **H**inc psalmista ait.
Multe tribulationes iustoz. et de omnibus his liberavit eos
 dñs. **H**inc quoq beatus iob in dolore exclamans ait. **S**i iust?
 filio no leuabo caput. saturatus afflictione. et misera. **D**i
 cendum est egrus ut si celestem patriam suam esse credunt.
 necro in hac labores velut in aliena pacantur. **H**inc
 est. u. q lapides extra tonli sunt. ut in constructioe templi
 dñi abiq mallei sonitu ponerentur. quia videlicet nunc
 feras per flagella tundimur. ut incus in templu dñi
 postmodu sine discipline percussione disponamur. quatin?
 quidq in nobis est supfluum. mo percussio resecat. et tuc
 sola nos in edificao concordia caritatis liget. **A**mmone di
 q. egr. ut considerent pro papiendis terrenis hereditatibus
 q dura carnales filios discipline flagella castigent. **Q**ue ergo
 nobis diuina creptationis pena grauis est. p qua r nūq
 amittenda hereditas papitur. et semp manliua supplicia
 vitantur. **H**inc etenim paulus ait. **P**atres quide carnis
 nre habuimus eruditores et reuerentia eos. **N**one multo
 magis obtemperabimus pñ spūi et viuemus. **E**t illi quide
 in tpe paucoz dieu scidū uolūtate tuam erudiebāt nos.

Hic aut ad id quod utile est in recipiendo sãficaçãoe eius.
Ammone di sunt egr. ut considerent. q̄ta salus cordi sit
 molestia corpis que ad cognitiōē sui mentē reuocat.
 et q̄ plezq salus abiat infirmitatis memoria refrenat.
 ut animus qui extra se in elationem duat. cui sit condico
 subditus. ex paula quam sustinet carne memoratur. **A**d
 v̄e per balaam. si tñ vocem dei sublequi obediendo voluisset.
 in ipa eius itinere retardatione signatur. **B**alaam namq
 ut perueniret ad propositum. tendit. sed eius votu animal
 au preledit. impedit. **P**rohibiōe quippe imozata. anima
 angelu videt. quem humana mens nō videt. quia plezq
 caro per molestias tarda flagello suo menti dei indicat.
 que mens ipa carni placens nō videbat. **I**ta ut anxietate
 spūs proficere in hoc mūdo cupienti. velut iter tendenti
 impediatur. donec ei invisibilem qui sibi obuiat innotescat.

Vñ bñ et per petrū dicit. **C**oreptionem habuit siue vestime
subiugale mutum qđ in hoīs voce loquens. prohibuit ^{ipse}
insipientiam. Insanus quippe hō a subiugali mutō corripit.
qñ elata mens. humilitatis bonū quod tenere debeat. ab
afflicta carne memoratur. sed huius correptionis donū
idcirco balaam nō optinuit. quia ad maledicendū p̄gēs.
vocem. nō mentem imitavit. **A**mmoneñdi sicut egrī.
ut considerent. quā sit muneris molestia corporalis.
que et admitta p̄ca diluit. et admittit ea q̄ poterant
compescit. que sumpta ab exterioribus plagis. cōtulle
menti p̄nē vulnera infligit. **Vñ** scriptum est. **L**iuor
vulnens abstergit mala et plaga in secretioribz vētris.
Mala ē vulnens liuor abstergit. quia flagellozum dolor
ūl cogitatas ul p̄tratas nequicias diluit. **D**oles vñ
ventris appellatione mens accipi. quia sicut venter con
sumit escas. ita mens p̄tractando excoquit curas. **Q**uia
enī venter mens dicitur. ea s̄mā docet. qua scriptū est.
lucerna dñi spiranda hōīs que inuestigat oīa secreta
ventris. ac si diceret. **S**uum afflatus illuīatio. cum in
mentem hōīs venerit. eam sibi metip̄ illuīans. oñdit
que an̄ sp̄s s̄a aduentū cogitaciones prauas et portare
poterat. et pensare nescibat. **L**iuor ergo vulnens ab
stergit mala et plaga in secretioribus ventris. quia dñi
exteriori p̄tinetur ad p̄torū mōz memoriam taciti ab
s̄cti q̄ reuocant. atq̄ an̄ oculos mōs aucta q̄ a nobis
at̄ male gesta. reducimus. et p̄ hoc qđ foris patimur.
magis intus qđ fecimus dolemus. **Vñ** sit. ut inter ap̄t
vulnera corpis amplius nos abluat plaga secreta ventis
q̄ sanat nequicias prauū op̄s occulta vulnens dolens.
Ammoneñdi at̄ egrī. quatinus paciē virtutē seruent.
ut incessanter quanta redemptor noster ab hñs quos
creauerat ptulit mala. considerent. q̄ tot abiecta vit
ozum proba sustinunt q̄ de manu antiqui hostis cap
tiūz nās cotidie rapiens. insultantiū alapas accipit.
q̄ aqua salutis nos diluens. a p̄torū sp̄tus faciem nō
abscondit. q̄ aduocacione sua nos ab eternis supplicis
liberans tactus flagella tollerant. q̄ inter angeloz
choros. phemes nobis honores tribuens. colaphos ptulit
Qz a p̄torū p̄nchombus nos saluans. sp̄m caput
supponere non recusat. **Q**z et̄na nos dulcedine debeat

in sua felix amaritudinem accepit. q. pro nobis prem
 quis diuinitate ei est equalis adrauit sub irrisione adra
 tus facit. q. vitam mortuus spans. usq. ad mortem ipa
 vita puenit. Cur itaq. aspm creditur. ut a deo homo tolleret
 flagella pro malis. si tanta dais ab hoibus ptulit mala
 pro bonis. Aut quis sana intelligencia de pertuisione sua
 ingratus exiat. si ipe hic sine flagello non exist. qui hic
 sine pao vrit. **Aliis ammonendi s. qui flagella me
 trunt. et ppterca innocenter viuunt. Atq. alii qui
 sic in iniquitate durauerunt. ut neq. p flagella coe**

Aliis ammonendi s. qui flagella. **rigantur. ruy?**
 metuumt. et ptea innocenter viuunt. Atq. aliter
 ammonendi s. qui sic in iniquitate durauerunt. ut
 neq. p flagella coerigant. Dicendū namq. est. flagella
 timentibus. ut et bona tpalia nequaq. pro magno desi
 derent. ut considerent. que adesse etiam prauis vident. et
 mala pnaa nequaq. uelut intollerabilia fugiant quibz
 hic plerq. et bonos affia no ignorant. Ammonendi sunt
 qui flagella metuumt. vt si malis veraciter care desiderat.
 eterna supplicia phorelcan. neq. in hoc supplicior timore
 pmaneat. sed ad amoris gratiam nutrimento caritatis
 exalescant. **Perpa** quippe est. **Perpa** caritas fecas mndit
 timorem. Et rursum scriptu est. **Non accepistis spm serui**
tutis iteru in timore. sed spm adpacionis filior in quo
clamamus abba p. Vn idem doctor iteru dicit. Vbi sps
dn̄i ibi libertas. Si ergo adhuc a praua actione formidata
pena prohibet. profco formidantis anim nlla sps libertas
tenet. Nam si penam no metueret. culpam pculdubio
ppetraret. Ignorat itaq. mens gram libertatis qua ligat
caruitis timoris. Bona. n. pro seipis amanda s. et no
penis adpellentibus exquirenda. Nam qui ppterca bonu
facit. quia timentoz mala metuit. Vlt. non esse quod
metuat. ut audacter illicita comitat. Vn luce clarius
constat. q. coa deo innocencia comitat. an cuius oculos
desidero petant. Ac con hii quos ab iniquitatibus neq.
flagella copestunt. tanto acroze inuentione ferendi s.
quanto maiore insensibilitate durauerunt. plerq. n.
sine dedignatione dedignandi s. sine desperatione despe
randi. ita dumtaxat. ut onla despaio formidinem in
curat. et subulata ammonitio ad spem reducat. Durate

itaq̄ cō illōs diuine sūe proferende s̄. ut ad cognitiōe
sū considerata eterna adūsiōne reuocent̄. Audiant. u.
in se impletū eē qđ scriptū est. Si cōtūdens stultū ī p̄la.
quali cyprianas feriente delūp pilo. nō auferetur stulticia
eius. Cōt̄ hōs p̄p̄a dño cōgritur. dicens. Atrūnisti eos et
renuenerunt accipere disciplinā. Hinc est qđ dñs dicit. In
tertea et p̄didi p̄lm̄ ulū et tū a v̄is suis non sunt reuerſi.
Hinc rursus ait. p̄pls nō est reuerſus ad patientem se. Sic
a uoce flagentū p̄p̄a cōquerit̄ dicens. Curauimus babilo-
nem et non est sanata. Babilon quippe ~~curat~~ curat̄
nec tū ad sanitatem reducat̄. q̄n̄ mens in p̄uua actione
confusa uerba correptionis audit. flagella correptionis p̄p̄t.
et tū ad r̄a salutis itinera redire contempnit. Hic cap̄
uū p̄lm̄ israheliticū. nec tū ab iniquitate conuſum dñs
exprobat dicens. Verſa est michi domus isrl̄ in scoriam. ~~qđ~~
ut̄ es et stannū et ferrū et plumbū in medio foenat̄
ac si apte dicat. purgare eos per ignem tribulaciōis uolu-
et argentū illos fieri ul̄ aurū que sūt. sed in foenare in
in es. stannū. et ferrū et plumbū uerſi sūt. quia nō ad
uirtutem. sed ad uicia eam in tribulaciōe prozuperunt.
Es quippe dum p̄cutitur amplius metallis ceteris sonitu
redit. Qui ergo in p̄cussione positus eripit ad sonitu
murmurationis in es uerſus est in medio foenatis. ~~qđ~~
nū uero cū ex arte compō argenti sp̄m̄ mentatur. Qui ex
silaciōis uicio nō caret in tribulaciōe stannū fr̄is est.
in foenate. Ferro aut̄ utitur. qui uite proximi insidiat.
Ferrū itaq̄ in foenate est. qui nocendi inlicitam nō amittit
cū tribulaciōe. Plumbū quoq̄ ceteris metallis est
grauius. In foenate ergo plumbū inuenitur. qui sic
p̄cā sū pondere p̄mitur. ut eam in tribulaciōe positus.
et terrenis desiderijs nō leuetur. Hinc rursus scriptū ē.
sulto labore sudatū est. et nō exiit de eo nimia ru-
bigō eius neq̄ p̄ ignē. Ignem quippe nobis tribulaciōis
ammonet ut in nos rubiginem uiciozū purget. Sed
nec per ignem rubiginem amittamus q̄n̄ et inter fla-
gella uicio nō careamus. Hinc p̄p̄a iterū dicit. Frustra
conflauit conflator. malicie eozū nō s̄ cōsumpte. P̄cā
dum uero est. qđ nōnūq̄. cū inter flagelloz duriciā uenia-
nent̄ incoerecti. dulci s̄ ammonitiōne mulcendi. Quia
etiam cruciamenta nō coarquant̄. nōnūq̄ ab iniquis

actibus lenia blandimenta compescunt. Quia & plerq
egros quos feris pigmentor poro curare no valuit. ad salutem
pultinam tepens aqua reuocant. et nonnulla vulnera q curari
inflatione nequeunt fomentis olea sanantur. Et diuus ad
anas inflationem ferri minime recipit. sed leni hircorum
sanguine mollescit.

Aliiter ammonendi s' taciti. Atq
luter ammonendi. . . aliter multiloquo uacantes. xvij
Et taciturnis. atq aliter multiloquio uacantes. Insi
mulari namq nimis tacitis debet. quia du queda uia salute
fugiunt occulte deterioribus implicantur. Nam sepe lingua
q immoderatus pmitit ut frenant. In corde grauius multilo
quium tollerant. ut eo plus cogitationes in mente ferue
ant. quo illas violenta custodia indifferet silentij frenis
angulant. que pleriq tanto lacus defluunt. qnto se esse se
curius estimant. quia foras a reprehensionibus non videntur.
Vn nonnig mens in superbiam tollitur. et quos loquentes
audit. quasi infirmos despicit. atq os arripit claudit. qntu
se uicis superbiendo apiat no cognoscat. Lingua etia pmit
tentem eleuat. et cu suam nequitiam minime considerat.
tamo apud se amicos liberius. qnto et secretius aculat.
Ammonendi s' ergo nimis taciti. ut scire solite studeat.
no solum quales foras ondere sed etia quales se debeant
in eis exhibere. ut plus ex cogitationibus oculatu iudicium.
q ex sermonibus reprehensionem metuant. proximorum.
Scipiu namq est. si mi attende sapiam meam. et puden
tia mee inclina aurem tuam. ut q custodias cogitationes
tuas. Nichil quippe in nobis est corde fugatius qd nobis a
tociens recedit. quociens per prauas cogitacoes defluit.
Hinc etiam psalmista ait. Cor meil dereliquit in me. Hinc
ad semetipm rediens ait. Inuenit seruis tuis cor suu ut
ozaret te. Cu ergo cogitacio p custodiam restringitur. cor qd
fugere consueuit. inuenitur. pleriq aut nimis taciti. cum
nonnulla iniusta patiuntur. eo in acrorem dolore procedunt.
quo ea q sustinent no loquuntur. Nam si illatas molestias
tranquilli lingua diceret. a consua dolor emanaret. vulnera
eti clausa plus cruciant. Nam cu pueru q intus feruet
eratur. ad salutem dolor apitur. Hare ergo debent q plus
q expedit. tacent. ne inter molesta que tollerant. dum
linguam tenent. vim doloris exaggerent. Ammonendi
s' igit. ut si proximos sicut se diligunt. minime illis

taceant. vñ eos iuste reprehendunt. vocis. n. medicamine
utroq; saluti conuenitur. dñ et ab illo qui infert
actio praua compescit. et ab hoc qui sustinet. et dolens
feruor vulnere apto temperatur. Qui n. proximor multo
respicunt. et tñ in silencio linguam p. mulent. qñ cõspiciti
vulneribus. usum medicaminis subtrahunt. et eo mortis
auctores sunt. quo vñus qd potuerunt curare noluerunt.
Lingua itaq; discretè frenanda est. nò insolubilit. obliganda.
Scriptu namq; est. Sapiens tacebit. usq; ad tps. vt. mimmu
cũ oportunit. considerat. postposita censura silentij loquid
que congruunt. in usum siue utilitatis impendat. Et vñ
scriptu est. Tempus tacendi et tps loquendi. Discretè appe
vitalitudo penlanda et tpa. ne a cñ restringi lingua
debet. p. uba inutili. defluat. aut cñ loqui utiliter p.
semetipam pigre restringat. Qd bñ psalmista considerans
ait. Pone dñe custodiam ori meo. et ostiũ circumstantie
labijs meis. Non n. poni ori suo parietem sed ostiũ petri.
qd videlicet aperitur et clauditur. vñ et caute nob. distendit
est. quateus os discretu et congruo tpe vox aperiat. et
vñ rursus congruo taciuitas claudat. Ac cñ ammonedi
et multiloquio vacantes. ut vigilanter aspiciant. a qñ
vñ rñdms statu deperit. dñ p. multiplicata verba dilabitur.
Humana etenim mens aque more et circũdusa ad sipe
riora colligitur. quia illuc repetit vñ descendit. et relaxa
ta deperit. quia se p. infima inutiliter spgit. Quot em
super se vacans uerbis a silentij sui censura dissipatur.
quali tot. rñs extra se ducit. vñ et redire interius ad
sui cognitionem nò sufficit. qz multiloquiũ sparta alecto
se intime considerationis excludit. Totam vero se insiduan
tis hostis vulneribus detegit. quia nulla munitione auto
diæ arcũcludit. vñ scriptu est. Sicut urbs patens et absq;
muror ambitu. ita vir qui nò p. in loquendo cohibe spm
sui. Quia n. mimmu silentij nò hñ. Patet inimici taculis
ciuitas mentis. et cñ se p. uerba extra semetipam erit.
quanto et ipa que vsari contra semetipam p. multiloquiũ
pugnãt. Plerq; aut. dñ per quosdam gradus delidiosa mens
in lapsu casus ipellitur. dñ ociosa cauere uerba neglig
mus. ad noxia puenimus. vt prius loqui aliena libent
et postmodũ detractionibus eoz vitam de quib; loquitur.

mordet. Ad extremū uero usq; ad aptas contumelias lingue
 erumpat. Hinc seminantur stimuli. occurrunt irae. accendunt
 faces odiorum par extinguuntur cordia. Vñ bñ p salomonem dicit.
 Qui dimittit aquam caput est uirgiorum. Aqua quippe dimittere
 est. linguam in fluxu eloquii relaxare. Quo contra in bona
 etiam parte dicitur iterū. Aqua profunda uerba ex ore uiri.
 Qui ergo dimittit aquam. caput est uirgiorum. quia qui lingua
 non retinet. concordiam dissipat. Vñ e diuiso scriptū est. Qui
 iponit stulto silentiū. iras mitigat. Quia aut multiloquio
 quilibet seruens ritudinem iusticie tenere nequaq; possit.
 Testatur pphā qui ait. Vir linguosus nō dirigetur sup terrā.
 Hinc salomon iterū dicit. In multiloquio nō deest peccā.
 Hinc ysaías ait. Pulsus iusticie silentium. uidet iudicantis.
 Quia mentis iusticia desolat. quā ab immoderata locutione
 nō pūtur. Hinc iacobus ait. Si quis putat se religiosum esse.
 non retinens linguam suam sed seducens cor suū. huius
 uana est religio. Hinc rursus ait. Sit oīs hō uelox ad audi
 endum. tardus autē ad loquendū. Hinc iterū adiungit.
 Lingua inquietū malum. plena ueneno mortifero. Hinc per
 semetipm nos ueritas ammonet dicens. Omne uerbū ca
 osum quod locuti fuerint. homines reddent. de eo rationem
 in die iudicii. Ocosum quippe uerbū est. quod aut ratione
 iuste nō raturis. aut intentione pie utilitatis caret. Si g
 de ocoso sermone ratio erigatur. penitentis que pena mul
 tiloquio maneat. in quo etiam p uoria uerba peccatur...

Aliter ammonendi s̄ pigri. Atq; alii papites. xvi.

Alter ammonendi s̄ pigri. Atq; aliter precipites.
 Illi namq; suadendi s̄. ne agenda bona diū differunt
 amittant. Isti uero ammonendi sunt. ne diū bonozū
 tps incaute pueniendo arripiunt. eoz merita imitent.
 Pigri itaq; incitandū est. q̄ sepe diū optime agere
 que possumus nolimus. paulopost. cū uolumus non ua
 lemus. Ipa quippe mentis desidia diū cōgruo feruore
 nō accenditur. a bonoz desiderio funditus cōualecente
 furtim tpe mactatur. Vñ apte p salomonem dicitur. Pi
 gredo imittit soporem. Piger n̄ rē sentiendo q̄ uigilat.
 quis nil opando torpescit. Sed pigredo sopore imittit d.
 q̄ paulatim etiam rē sentiendi uigilantia amittitur. diū
 A bñ opandi studio cessatur. ubi rē subiungitur. Et aīa
 diuoluta est uret. Nam q̄ se ad superuota arripendo nō

dirigit. neglectam se inferius per desideria expandit. Et dum
studiorum substantiâ vigore non contrahitur a cupiditatis infirmitate
fame sauciatur. ut quo se per disciplinam ligat distendat.
eo se elinens per uoluptatis desideria spargat. hinc ab eodem
rursus salomone scribitur. In desiderijs est ois oculus. hinc
ipsa ueritate predicante. vno quidem exente spiritu. multa domus
dicatur sed multiplicius redeunte dum vacat occupatur. Plerumque
piger dum necesse agere negligit. quedam sibi difficultata opponit.
quedam uero incaute formidat. et dum quasi uiuent. quod
uelut iuste metuit. ostendit quod in oculo quasi iuste expellat.
Cuius ite per salomonem dicitur. Propter frigus piger arare no-
luit. mendicabit ergo etate et non dabitur ei. Propter frigus
quippe est piger dum desidie corpore constructus agit quod debet
bona distimulat. Propter frigus quippe piger non arat.
dum pua ex aduerso mala metuit. et operari maxima permittit.
Bene autem dicit. mendicabit in etate. et non dabitur ei. Cui
enim nunc in bonis operibus non exultat. cum sol iudicij feruentior
apparuerit. quia frustra regni aditu postulat. nichil accipi-
ens etate mendicat. Sed hinc per eundem salomonem dicitur.
Qui obseruat uentum non seminat. et qui considerat nubes
numquam metit. Quid enim per uentum nisi malignorum spirituum
temptatio exprimitur. Et quid per nubes que mouentur a vento.
nisi aduersitates prauorum hominum designantur. A vento quippe
impelluntur nubes. quia inuidorum spiritum afflictu prauum ex-
citantur homines. Qui ergo obseruat uentum non seminat.
et qui considerat nubes numquam metit. quod quisque temptatione
malignorum spirituum. quisque persecutionem prauorum hominum
metuit. neque nunc gratia boni operis seminat. neque tunc manipulos
sede retributionis secatur. Ac cum ammonendi sunt peccatores.
quod dum bonorum actuum perueniunt tempore. meriti peruertunt. et sepe
in malis operunt. dum bona minime discernunt. Qui nequa-
ritate agere recognoscant. hijs sub auditoris specie rate per
salomonem dicitur. Fili sine consilio nichil facias. et post-
quam non penitebis. Et rursum. Palpebre tue peccantum gressus
tuos. palpebre quippe gressus peccantum. cum operatione
consilium **in** recta perueniunt. Cui enim negligit
claudit. pergens iter conficit. sed prudendo sibi metum non
anteedit. atque idcirco cecus corruit. quia quo pedem appo-

ponere debeat. per palpebram consilij non attendit. **Alit'**

Ammonendi & mansueti. Atq; alit' iracundi. xvij.

Alit' ammonendi & mansueti. atq; alit' iracundi.
Nonniq; vero mansueti ai plunt. vicium et quali
iuxta postea temporem desidia paciuntur. Et plerq; nimia
resolucione lenitatis ultra q; nae est. vigore m dntationis
enollunt. Ac con. iracundi du regimini loca papiunt.
quo ipellente na in mentes vestimam deuoluuntur io eaa
subditoz vitam dissipata mentis tranquillitate confundunt.
Quos ai furore agit in pceps. ignorant quidq; irati faciunt.
ignorant quidq; paciuntur irati in semetipis. Nonniq; vero
qd est grauius. ut sine stimulu iusticie zelum putant. et ai
viciu virtus creditur. sine metu culpa tumultatur. Hepe g
mansueti dissolucione corpestant. tedio. Hepe iracundi
stupiditatis fulluntur zelo. Illoz itaq; virtuti viciu latent
adiungitur. hys aut suu viciu quasi feruens virtus videt.
Ammonendi & igitur illi ut fugiant quod iuxta ipos est.
Istas q; in ipis attendant. Illi quod no hnt discernant. Ita qd
hnt amplectantur. Mansueti sollicitudinem dampnant.
iracundi perturbacionem. Ammonendi & mansueti. ut hre
eciam emulacionem iusticie studeant. Ammonendi sunt
iracundi ut emulacione quam se hre estimant. mansuetu
dum subiungant. Idcirco namq; sps scis in columba et
in igne monstratur. quia videlicet omis quos implet.
et columbe simplicitate mansuetos. et igne zeli arden
tes exhibet. Nequaq; ergo sancto spu plenus est. qui
aut in tranquillitate mansuetudinis feruore emulacois
desert. aut nullu in emulacionis ardore virtutem man
suetudinis amittit. Quod forte melius ostendimus. si
in medio pauli magisterium proferamus. qui duobus dis
cipulis et na diuersa caritate pditis ducta ta pdicacois
aditorea impendit. Thimotheum namq; ammonens ait.
argue. obsecra. mserpa. ai oi paciencia et doctrina. Titum
quoq; ammonet dicens. hec loquere et exhortare. & argue
ai omi imperio. Quid est qd doctrinam suam tanta arte
dispensat ut in exhibenda hac alteri imperium. atq; alti
pacienciam proponat. Nisi q; mansuetudois sps titum.
et paulo feruenciois vidit esse thimotheum. Illum p
emulacionis studium inflamat. Hunc p lenitatem
paciencie temperat. Illi quod deest ungit. huic qd superat

Subtrahit. Num stimulo impellere intus. Hunc freno moderatur. Magnus quippe esse colonus. alios palmites ut crescere debeant vigat. alios ai plus uirto crescere cōspicit. resecat. ne aut nō crescendo nō ferant fructus. a imoderate crescendo quos protulerunt amittant. Sed longe alia est ira que sub emulacionis specie librepit. Alia que p turbatiōe et sine iusticie p̄ceptu confundit. Illa enī in hoc quod debet inordinate extendi. hec autē sp̄ in hīs que nō debet inflammarī. Sciendū quippe est. q̄ hec ab ipacientibus iracundi differunt. q̄ illi ab alijs non tollerant illata. In autē etiam q̄ tollerantur ipotant. Nam iracundi sepe eorū se inclinantem insequuntur. rye occasionem commouent. la bore contentacionis gaudent. Quos cū melius corrigamus. si in ipsa nr̄ sue cōmociōe eos declinamus. turbati quippe quid audiant. ignorant. Sed ad se reduti tanto libencius exhortacionis uerba recipiunt. quanto se tranquillius tollitatos erubescunt. Neni autē furore ebere omne rati quod dicitur puer sum videtur. Vñ et nabal ebrio culpam suam abigail laudabiliter tacuit. quā digesto vino laudabiliter dixit. et idcirco malū quod fecerat cognoscere potuit. q̄ hoc ebrius non audiuit. Cum uero ira iracundi alios impetit. ut declinari omnino nō p̄nt. nō apta exprobracione. sed sub quadam s̄ cautela reuerencie parcendo ferendi. Quod melius ostendimus. si abner f̄m̄ ad medium deducamus. Hinc quoq̄ cū alahel vi incaute p̄cipitacionis impeteret. strigel ea. locutus est. abner ad alahel dicens. Recede. Noli me p̄sequi. ne compellay cōfodere te in terram. Qui audire contempserat. et noluit declinare. perussit. ergo cum abner auersa hasta in inguine. et transfodit eum. et mortuus est. Cuius enī alahel typum tenuit. nisi eorū quos vehementer arripens furore in p̄ceptis ducit. Qui in eorū furoris impetu tanto caute declinandi s̄. q̄nto et in sane rapiuntur. Vñ et abner qui nro sermone p̄ris lucerna dicitur fugit. q̄ doctor lingua q̄ sup̄nū dei lumen indicat. cū p̄ abrupta furoris mentem cuiuscūq̄m ferri conspicit. cū contra irascentem dissimulat. uerborū iacula reddere quasi p̄sequentem nō ule ferre. Sed cū iracundi nulla consideratione se mitigant. quasi alahel p̄sequi. et misere nō cessant. Recesse est ut hī qui furientes conatē reprimere nequaq̄ se in furore erigant. Sed quidq̄ est

est tranquillitatis ostendant, qdam vō subtiliter proferant.
 In quibus ex obliquo furentis animū pingant. Unde et
 abner cū contra psequentem subitit non eū recta sed
 aucta hasta pforavit. Et inuadone quippe pcutere est.
 impetu apte inreparationis obviare. Aucta vō hasta
 psequentem ferre est. furentem tūquille ex gubulsa
 tangere. et quasi pariendo supare. **A**lahel aut ptiuis
 occubuit. quia comote mentes diu et para sibi sen
 ciunt. et ai responsor ratione in incrimis sub tūquilli
 tate tanguntur. ab eo q se exexerunt statim cadunt.
 Qui ergo a furoris sui impetu sub lenitatis pmissione
 resiliunt. quasi sine ferro moeruntur. **Aliter am**

Amonendi et humiles. atq aliter elati. **XVIIII.**
 Aliter ammonendi et humiles. atq aliter elati.

Illis insinuandū est. q sit vera excellentia quā sperā
 do tenent. fms uero intinmandū est. q sit nulla gal
 gla quam et amplectentes nō tenent. **A**udiant humi
 les. q sint eterna que appetunt. q tūtoria q cōceptū.
Audiant elati. q sint tūtoria q ambiunt. q eterna
 que pōunt. **A**udiant humiles ex mgra voce ueritatis.
Omnis qui se humiliat exaltabitur. **A**udiant elati.
Omnis qui se exaltat humiliabitur. **A**udiant humiles.
 glam pcedit humilitas. **A**udiant elati. qā ruinaam ex
 altabitur stultus. **A**udiant humiles. sup que requies
 at sps meus nisi sup humilem et quietū et tremētem
 sermones meos. **A**udiant supbi. Quid supbis terra et
 cinis. **A**udiant humiles. deus humilia respicit. **A**udi
 ant elati. et alta a longe cognoscit. **A**udiant huiles.
 qz filius hoīs nō uenit ministrari sed ministrare. **A**u
 diant elati. qz inuicū oīs pccā supbia est. **A**udiant hu
 miles. qz redemptor nī humiliavit semetipm factus
 obediens usq ad mortem. **A**udiant elati. q de eorum
 capite scriptum est. **I**pse est rex sup oīs filios supbie.
Occasio ergo pdaoms nre scā est supbia dyaboli. et
 argumentū redemptioms nre. inuenta est humilitas.
Dei. **H**oīs n nī inter oīs conditus. uideri super oīs
 uoluit elatus. **R**edemptor aut nī magnus manens
 sup omnia. fieri inter omia dignatus est puillus. **D**i
 citur ergo humiliabus. quia dum se circūnt. ad dei
 salitudinem ascendunt. **D**icatur aut elatis. qz dum

le erigunt. in apostate angeli imitatione cadunt. Quid itaq;
directius elatione que di. sup se tenditur. ab altitudine vere
cellitudinis elongatur. Quid aut humilitate sublimius que
dum se in yma depmit. actore suo manenti sup summa con
iungitur. Et tñ aliud qd in eis debeat caute pensari. qz sepe
quidem humilitatis decipiuntur specie. quidam vero elationis
sue ignorantia falluntur. Nā plerūq; nōnullis qui sibi hu
miles uidentur. is qui hoibus deferri nō debet. conuinctus
est timor. Plerq; uero elatos comitari solet libera uocis
asseruo. et cū quedam inrependa s̄ uicia. illi recitent ex
timore. et tñ tacere se estimant. ex humilitate. Ita loquuntur
p̄ ipacientiam elationis. et tñ credūs se loqui per libertate
uacuitatis. Illos ut pueri nō increpent. sub specie humi
litate p̄mit culpa formidinis. Illos ad inrependū que nō
debent. aut magis q̄ debent. sub ymagine libertatis.
effrenatio ipellit timoris. Vñ et elati ammonendi s̄.
ne plus q̄ decet sint liberi. Et humiles ammonendi s̄.
ne plus q̄ expediat sint subiecti. ne aut illi defensionem
iusticie uertant in exaltationem superbie. aut uti cum
student plus q̄ nate est hoibus subia. Compellant̄ eoz uicia
etiam uenerari. Considerandū uero est qz plerq; elatos uti
lius corripimus. si eoz correptionibus quedam laudū fomētū
miscuamus. Inferenda namq; s̄ illis. aut alia bona que in
ipsis s̄. aut dicendū certe que poterant esse si nō s̄. et tñ
denum referenda s̄ mala que nobis displicent. cū prius ad
audiendū eoz mentem fecerint p̄missa bona que placent.
Nam et equos indomitos blanda prius manu tangimus.
ut eos nobis plenius postmodū etiam p̄ flagella subuigant.
et amaro pigmentoz poculo melis dulcedo adiungitur. ne
ea que saluti p̄futura eē in ipso gustu alpa amaritudo
sensaatur. et dum gustus per dulcedinem fallitur humor
mortiferus per amaritudinem vacuatur. Ipa ergo in
elatis inuentionis exordia p̄mixta s̄ laude temperanda
ut dū admittunt fauores quos diligunt. etiā correptiones
recipiant quas odierunt. Plerūq; aut p̄suadere elatis
utilia melius possumus. si profectū eoz nobis potius q̄
illis profuturū dicamus. et si eoz meliorationē nobis
magis q̄ illis profuturam dicamus. et eam magis nobis
q̄ sibi impendi postulamus. Facile enī ad bonum elatio
flectit. si eius reflectio proceste credatur. Vñ moyses

regente se deo deserti iter aerea columina duce pgebat. cū
 ob ab cogitatu suū a gentilitatis consuetudine vellet edu
 cere. et omnipotentis dei dominio subiugare ait. proficis
 cinur ad locū quem dñs daturus est nobis. veni nobiscū
 ut beneficiamus tibi. qz dñs bona pmissit isrl. Cui cū respō
 dit ille. Non vadam tecū sed vadam ad terram meam
 qua natus est. illico adiunxit. Noli nos reliquere.
 Tu enim nosti in quibus locis p desertū castra ponere debe
 re. et eris dux noster. Neqz n. moysi mentē ignora
 ra itineris angustabat. quā et ad pphie scām cognicio
 diuinitatis expanderat. quam columpna exterius pcebat.
 quā de cunctis interioris p conuersationem deo sedulam lo
 cuto familiaris intruebat. Sed videlicet vir prouidus
 elato auditori colloquens solaciū petiuit. ut daret. Duce
 requirebat in via. ut dix ei fieri ad uitam potuisset.
 Ergo itaqz ut supbus auditor voca ad meliora luadenti eo
 magis fieret deuotus. quo putaretur nōrius. et vñ se
 exhortatorem suū pcedere crederet. Inde sub uerbis exho
 rantis se inclinaret. **Aliter ammonendi & pñaces.**
Aliter ammonendi. atqz aliter inconstantes. xix.
Sunt pñaces. atqz aliter inconstantes. Illis dicendū
 est. qz plus de se qz sunt sentiunt. et idcirco alienis cōsilijs
 non acquiescunt. Itas uero intamandū est qz ualde se del
 pientes negligunt. et ideo lenitate cogitationū a suo iudi
 cio per ipm momenta flectuntur. Illis dicendū est. qz n
 se meliores ceteris estimarent. nequaquā cūctorū cōsilia sine
 deliberatione postponerent. Itas dicendū est. qz si hoc qd
 sunt ut aiqz attendere. nequaquā eos per tot varietatis
 litosa mutabilitatis aura versaret. Illis p paulū dicitur.
 Nolite prudentes esse apud uosmetipsos. Ne contra ita au
 diant. Non arāferam omni vento doctrine. De illis p salo
 monem dicitur. Comedent fructū vinee sue. suis qz cōsilijs
 saturabuntur. De illis autē ab eo rursim scribitur. Cor stul
 torū distile erit. Cor quippe sapientū libimetipsis semp est
 sile. quia dū rē p suasionibus acquiescat. constantē se in
 bono ope dirigit. Cor uero stultorū distile est. quia dū in
 tabilitate se uariū exhibet. nūqz idem qd fuerit manet.
 Et qz quedam uia sicut ex semetipsis gignitur. ita alia ex
 alijs oritur. Sciendū sumopete est. qz tūc ea cōrupta
 melius tergitur. cū ab ipō amaritudinis sue fonte haurit.

p̄tinacia aut̄ ex supbia. Inconstancia v̄o ex lenitate ḡit̄e.
 Ammonendi ergo s̄ p̄tinaces. ut elacionē sue cogitac̄
 om̄is agnoscant. et semetip̄os vincere studeant. ne di-
 rās alior̄ suasionibus foris supari despiciant. intus a
 supbia captiui teneantur. Ammonendi s̄ ut collectos
 aspiciant. q̄ filius hoīs vna cū p̄re sp̄ voluntas est. ut
 exemplū nobis frangende m̄e uoluntatis p̄beat. dicit̄
 Nō ueni facere uoluntatem meam sed eius qui misit
 me patris. qui ut huius adhuc uirtutis gratiam co-
 mendaret. seruaturū se hoc in extremo iudicio p̄hibet
 cū ait. Ego a meo nō p̄ssū facere quidd̄. sed sicut̄ in
 die iudicio. Qua itaq̄ consilia dedignatur hō ahenē uolu-
 tati acquiescere. q̄ dei et hoīs filius cū uirtutis sue glo-
 riam uenit ostendere. testatur se. nō a semetip̄o iudi-
 care. Ac cō ammonendi s̄ inconstantes ut mentē
 grauitate robozent. Tunc enī ḡēna mutabilitate se
 arefaciunt. cū a corde prius radicem lenitatis abscedit.
 q̄ et tunc fabrica robusta amittitur. cū pius locus
 solidus in quo fundamentū poni debeat. prouidetur.
 Nisi ergo aū mentis lenitas caueatur. cogitacōnū
 inconstancia minime vincatur a quibus alienum
 se paulus fuisse p̄hibuit dicens. Nūq̄ lenitate usus
 sum. et que cogito sc̄idū carnem cogito. ut sic apud
 me est et non. Ac si aperte dicat. Dabo mutabilitatem
 aurā nō moueor. q̄ lenitatis uicō non succumbo.

Aliter ammonendi s̄ gule dediti. atq̄ aliter ab-
stinentes. xx.
Alter ammonendi s̄ gule dediti. . Abstinentes. xx.
 atq̄ aliter abstinentes. Nōs enim sup̄fluitas locua
 om̄s. lenitas opis atq̄ luxuria. Nōs uero sepe impacientē
 sepe uero sup̄bie culpa comittitur. Nisi enī gule deditos i
 moderata loquacitas raperet. Dives ille qui epulatus
 cotidie dicitur splendide. In lingua grauius nō arderet.
 dicens. Pater abrahā miserere mei. et mitte lazariū
 ut intingat extremū digiti sui in aqua ut refrigeret
 linguam meam. quia crucior in hac flamma. Quibus
 p̄fecto uerbis ostenditur. quia epulando cotidie acerbior
 in lingua peccauerat. qui totus ardens refrigerari se
 in lingua papue requirebat. Rursū q̄ gule deditos.
 lenitas potius op̄s sequitur. auctas sacra testat̄
 dicens. Hedit p̄p̄s manducare et bibere ⁊ surgerent

ludere. Quos plerūq; edacitas usq; ad luxuriam p̄trahit.
 quia dū sacietate venter extenditur. aculei libidinis ex-
 arantur. In et hosti callido qui primi hoīs sensum in
 concupiscentia pomi apuit. sed in p̄cā laqueos struxit.
 diuina uoce dicitur. **P**ectore et ventre repes. ac si ei ap̄te
 diceretur. **C**ognitōe et ingluuie sup̄ humana corda dn̄abens.
 quia gula deditos luxuria sequitur. **I**psa tentatur. quia dū
 apta narrat. oculis denūciat dicens. **P**riniceps coquorum
 destruxit muros iherlm̄. p̄nceps namq; coquoz venter est.
 cui magna cura obsequiū a coquis ip̄nditur. ut ip̄e deli-
 biliter abis impleatur. **M**uri iherlm̄ uirtutes sunt. aie.
 ad desiderii sup̄e pacis eleuate. **C**oquoz ergo princeps
 muros iherlm̄ dicit. q̄ dū venter ingluuie extenditur.
 uirtutes aie p̄ luxuriam destruntur. **Q**uo cont̄ n̄ mētes
 abstinentiā plerūq; paciā a sibi tranquillitatis exiteret.
Aquasq; petrus bene diceret. ministrare in fide uia uicē.
 In uirtute aut sciam. in scia aut abstinentiam. p̄tinuis
 uigilanter adiungeret. dicens. **I**n abstinentia aut paci-
 entiam. **D**ecesse quippe abstinentibus pacienciam p̄uidit.
 que eis ut adisset. ammonuit. **R**ursū n̄ cogitationes
 abstinentiā aliqui sup̄bie culpa transigeret. paulus
 minime dixisset. qui non manducat manducantem nō
 iudicat. **Q**ui rursus ad alios loquens. dū de abstinentie
 uirtute gloriandū cepta perstringeret. adiunxit. que it̄
 rationem quidem hūca sapientie in sup̄bia et hūilitate
 et ad nō p̄cedū cepti. nō in honore aliquo ad sacritatem
 carnis. **Q**ua in re nōndū est. q̄ in disputatione sua p̄di-
 catore egregius sup̄bia et hūilitatis speciem iungit. q̄
 dū plus q̄ uicē est. caro atteritur p̄ abstinentiam hūi-
 litas foris ostenditur. **S**ed de hac ip̄a hūilitate grauit̄
 interius sup̄bitur. **Q**uasi mens plerūq; ex abstinentie uicē
 amelceret. nequaq; hanc uelut inter magna merita pha-
 risaeus arrogans audiose enumeraret. dicens. **I**eiuno bis
 in sabbato. **A**mmonendi s̄ ergo gula dediti. ne in eo
 p̄lectam delatōni incumbant. luxure se nuacione
 transigant. et q̄nta sibi per eum loquacitas quanta
 mentis leuitas inludietur. aspiciant. ne dū ventri mollit̄
 seruiunt. uiciorum laqueis fideliter transigant. **T**anto em̄
 longius a secundo parente receditur. quanto p̄ imoderatū
 usum dū manus ad cibum tenditur parentis primi lap-

his iteratur. Ac cont. Ammonendi s̄ abstinences. ut solli-
cite q̄ aspiciant. ne cū gule nauī fugiunt. acriora hīs vicia
ex uirtute gumentur. ne dū carnem macerant. ad ipaciam
spūs enumpant. et iam nlla uirtus est q̄ caro vincitur. si
spūs ab ira dissipatur. alū aū. dū mens abstinentiā ab im-
le depunit. hanc q̄ pegrina ueniens leticia corripit. et eo
abstinentiae bonū depertit. quo sese a spūtalibus viciis mi-
nime custodit. Vñ itē p̄ p̄ham dicitur. Ecce in die reuini-
vri inuentur uoluntas v̄ra. Et paulo post. Ecce ad litces.
et contentiones ieiunatis. et p̄uicis pugna impie. volu-
tas quippe ad leticiam ptinet. pugna ad iram. In casti-
ergo p̄ abstinentiam caro a dicitur. si inordinatis diuitiis
motibus mens viciis dissipatur. Rursū ammonendi s̄
ut abstinentiam suam et semp̄ sine inuacatione custodi-
ant. et nūq̄ hanc apud occultum iudicem eximie uirtutis
credant. ne si fortasse magni meriti dē creditur. cor in
elacione subleuetur. Hinc namq̄ p̄ p̄ham dicit. Nunq̄
tale est ieiunū quod elegi. sed frange esurienti panem
tui et egentes vagos q̄ induc in domū tuam. Qua i re
pensandū est. q̄ p̄ua uirtus abstinentiae respiciatur que nō
ex alijs uirtutibus commendatur. Hinc iob ait. S̄cificate ie-
iunū. Ieiunū quippe s̄cificare est. adiunctis alijs bonis
dignam deo abstinentiam carnis ostendere. Ammonendi
s̄ abstinences ut nouerint. q̄ tunc placentem deo absti-
nentiam offerunt. cū ea que sibi de alimentis subtrahunt.
indigentibus largiuntur. Solleter namq̄ audiendū est.
qd̄ p̄ p̄ham dñs redarguit dicens. Cū ieiunaretis et plan-
geretis in septimo et quinto mense p̄ hos septuaginta
annos. nūq̄ ieiunū ieiunatis michi et cū comederetis
et cū biberetis. nūq̄ nō uobismetip̄s comeditis. et uobis
metip̄s bibitis. Non. n. deo. sed sibi quilibet ieiunat. si
ea que uentri subtrahit. nō egens tribuit sed uentri post
modum offerenda custodit. Itaq̄ ne aut. illos appetitus
gule a mentis statu dicitur. aut utos afflictia caro ex el-
acione subplantet. Audiant illi ex ore ueritatis. Attendit
te aut. uobis ne forte grauentur corda v̄ra in crapula et
ebrietate et carnis huius mundi. Vbi utilis quoq̄ pauca
adiungitur. et superueniat in uos repentinus dies ille.
tamq̄ laqus enī ueniet in om̄s qui sedent sup̄ faciem
ois terre. Audiant ita. Nō que intrant iōs conquiritur.

hoem. sed que exiunt de ore. illa est que conuincunt hoem.
 Audiant illi. etia uentri et uenter elias. Deus autem et huc
 et hanc destruet. Et non sicut. Etia nos non commendat deo.
 Audiant isti. quia oia munda mundis. conuincuntur autem
 infidelibus nichil est mundum. Audiant illi quorum deus uen-
 ter est. et gloria in confusione ipsorum. Audiant isti. discedite gratia
 a fide et ueritate. et paulo post. prohibentium nubem papieam
 abstinere a cibis quos deus creauit. ad papieandum cum gratiam
 actione fidelibus. et hijs qui cognouerunt ueritatem.
 Audiant illi. Bonum est non manducare carnem. neque bibe-
 re uinum. neque in quo frater tuus scandalizatur. Audiant isti.
 Modico uino utere propter stomachum et frequentes tuas
 infirmitates. quatenus et illi desinant abos carnis mor-
 nate non appetere et in creaturam dei quam non appetant
 non audeant contempnere. *Aliter ammonendi sunt qui sua
 iam misericorditer tribuunt. Atque aliter qui adhuc ali-*

Aliter ammonendi sunt. etiam rapere contendunt.
Alii sua iam misericorditer tribuunt. atque aliter qui
 adhuc aliena rapere contendunt. Ammonendi sunt namque qui
 iam sua misericorditer tribuunt ne cogitatione tumida super-
 eos quibus terrena largiuntur. se extollant ne idcirco se
 meliores estimant quia continent per se ceteros uident. Nam
 terrene datus dominus. famulorum uerbes multas dispensans. hos
 ut rogant. Mos uero statuit ut ab alijs rogantur. Mos
 iubet ut uicia ceteris prebeant. Mos ut accepta ab alijs su-
 mant. Et tamen plerique offendunt qui regunt et in patristica
 nichil gratia permanent qui reguntur. Nam merentur qui
 dispensatores sunt. sine offensione predicant. qui et aliena dis-
 pensatione subsistunt. Ammonendi sunt ergo qui iam que
 possident misericorditer tribuunt. ut a celesti deo dispen-
 satione se posito subsidio temporalium agnoscant. et tanto hu-
 militer prebeant. quanto et aliena esse intelligunt que dispensant.
 Cumque in illorum ministerio quibus accepta largiuntur. consti-
 tos se esse considerent. nequaquam eorum mentes tumor subleuet.
 sed timor humilitatis premar. Unde et recte est. ut sollicitate
 pendant. ne commissa indignae distribuunt. Ne quedam quibus
 nulla. Ne nulla quibus quedam. ne multa quibus pauca.
 ne pauca prebeant quibus multa impendere deberent. ne
 papitatione hoc quod tribuunt. inutiliter spergant. ne
 tarditate petentes nocue truant. ne recipiendi hunc gratia

intencio librepas. ne ditionis lumen laudis tristorie appetico
extinguat. ne oblati munus. conuicta tristica oblideat. ne
in bene oblato munere animus plus q̄ decet hylareseat. ne
sibi quidy ai totū r̄e impleuerit tribuant. et sil oia postp
pegerint pdant. ne em sibi virtutem sue liberalitatis de
putent. **Audiant qd scriptū est.** Si quis amministrat
camp̄ ex uirtute q̄ amministrat deus. **Ne in bñctis inmode
ratus gaudeant.** **Audiant quid scriptū est.** Cū feceritis
hec oia que p̄cepta s̄t vobis. dicit. Nos n̄utiles serui
sumus. que debuim⁹ facere nō fecimus. **Ne largitatem
tristitia corrumpat.** **Audiant quid scriptū est.** Hylarem
em̄ dorem diligit deus. **Ne in expensō munere tristo
riam laudem querant.** **Audiant quid scriptū est.** Nesciat
Sinitra tua quid faciat dextera tua. i. p̄ dispensationem
nequaq̄ se gloria vite p̄ns admisceat. sed opus r̄itudinis
appetitū ignozet fauozis. **Ne ipente gr̄e vastitudinem
requirant.** **Audiant qd scriptū est.** Cū facis prandium
aut cenam. noli uocare amicos tuos. aut fr̄es tuos. neq̄
cognatos atq̄ vicinos diuites. ne forte ipi te retribuēt
et fiat tibi retributo. **Sed cū facis coniuuium. uoca paupes
debiles. claudos. cecos. et bñs eris. quia nō h̄nt retribuere
tibi.** **Neq̄ que p̄beada sunt cūus. sero p̄beantur.** **Audiant
qd scriptum est.** **Ne dixeris vade et reuertere et cras dabo
tibi cū statim possis dare.** **Ne obtentu largitatis ea que
possident multiter sp̄gant.** **Audiant quid scriptū est.**
Sudet elemosina in manu tua. **Ne cū multa n̄c̄e s̄t
pua largiantur.** **Audiant qd scriptū est.** **Qui p̄c̄e sciāt
parce metet.** **Ne cū pauca oportet. plina p̄beant.**
erumpant. **Audiant qd scriptū est.** **Nō ut alijs sit re
m̄io vobis aut tribulatio. sed ex equalitate v̄a habū
dancia illor̄ inopiam suppleat ut et illor̄ habundancia
v̄re inopie sit supplementū.** **Cū n̄ dantis mens fertur
inopiam nescit. si multa sibi subtrahit. occasionem
contra se ip̄acencie equirit.** **p̄ius n̄q̄ paradus
est p̄c̄e animus. et tunc aut multa s̄t. aut cuncta
largienda. ne dū minus equanimiter inopia uru
ens fertur. et p̄m̄ile largitatis merces pereat. et
adhuc mentem deterius inuimuracio sublequent
pdat.** **Ne omnino nichil eis p̄beant quibus cōferre**

aliquis pui debeant. **A**udiant qd scriptu est. **O**mn̄ peteti
 te tribue. **N**e paulatim aliq̄ p̄beant quibus omnino
 conferre nichil debeant. **A**udiant qd scriptu est. **D**a bono
 et nō recipis p̄ccōrem. **B**ūfac humili. et non dederis ip̄o.
 et uulsum. panem tuū et uinū sup̄ sepulcrum iusti
 conuertue. et noli ex eo manducare et bibere cū p̄ccōribz.
 panem n. suū et uinū p̄ccōribz p̄bet. qm̄ iniquis sub
 sidia pro eo q̄ inquit et impendit. vñ nōnulli hui' mūdi
 diuites cū fame auerent xpi paupes. effusis largitatibz
 nutriunt histriones. **Q**ui uero indigenti etiā p̄ccōri panē
 suū nō q̄ p̄ccōe. sed quia homo est. tribuit. nō p̄ccōrem sed
 uitā nutrit. quia in illo nō culpam. sed naturā diligit.
Ammonendi s̄ etiā qui iam sua misericorditer largiunt.
 ut sollicitate custodiant. ne cū cōmissa p̄ccā elemosinis
 redimūt. **A**d h̄ redimenda cōmittant. ne uenalem dei
 iusticiam estiment. si cū auant pro p̄ccōs nūmos tri
 buere. **A**rbitrentur se posse inulte peccare. **M**elior quip
 pe est anima q̄ esca et melius corpus q̄ uestimentum.
Cui ergo escam aut uestimentū paup̄ibus largitur. sed
 cū aie aut corpis iniquitate polluitur. qd̄ minus iusticie
 obtulit. et qd̄ magis est culpe cōmittit. et sua deo dedit.
 et se dyabolo. **A**mmonendi s̄ ac contra. qui adhuc et
 aliena rapere contendunt. ut sollicitate audiant. quid ve
 mens in iudicio dñs dicat. **A**it namq̄. **H**ospes fui et
 nō suscepisti me. nudus fui et nō uestisti me. **E**stui
 et nō dediti m̄ panem. sitiui et nō dediti michi potum.
 eger et in carcerem et nō uenisti ad me. **I**te in ignem
 eternū qui p̄paratus est dyabolo et angelis eius. **E**cce
 nequaq̄ audiunt. quia rapinas ul' alia q̄libet uolēta
 cōmiserunt. et tū eternis gl'herne ignibus mancipat̄.
 hinc etenū colligendū est. quāta dāpnatione plectendi s̄.
 qui aliena rapiunt. si tanta aduersione feriuntur. q̄
 sua inuidia tēuerunt. perpendant. quo eos obliget
 reatu res rapta. si tali subiat pene non tradita. p̄p̄dant
 quid merebitur iniusticia illata. si tanta p̄uisione dig
 na est pietas nō ip̄ensa. **Q**ū aliena rapere intendit.
Audiant qd̄ scriptum est. **V**e ei qui a multiplicat nō
 sua quousq̄ aggrauet contra se densum lutum. **A**uaro
 enim cōt̄ se densum lutū aggrauare est.
 terrena luca cū pondere p̄ccā annullare. **C**ū iniquitate

large hincationis ~~loci~~ spacia cupiunt. Audiant qd scriptū est.
Ve qui cōstrigatis domū ad domū. et agrū agro copulatis
usq; ad terminū. **¶** loca nūq; habitatis soli vos in medio
terre. Ac si apte diceret. Quousq; vos extenditis. qui hīc
in cōmuni mundo conlocates minime potestis. cōiunctos
quidem p̄mitis. sed contra quos vos valeatis extendere
semp̄ inuenitis. Cum agendis pecuniis inhiant. audiant
qd scriptū est. auarus nō impletur pecunia. et qui amat
diuitias nō capiet fructū ex eis. fructū quippe ex illis capiet
si eas bñ sp̄gere nō amando uoluerit. Qui uero eas dilige
to retinet. hic itaq; sine fructū manet. Cū repleti amictis
sunt opibus mardefcunt. audiant qd scriptū est. Qui festi
nat ditari nō erit innocens. profecto enim qui auge opes
ambit vitare peccatū negligit. et more auum captus cu
elctas terrenarū rerū aude conspiciat. quo tangulet p̄cā
laqueo nō agnoscit. Cum q̄libet p̄ntis mūdi luca deside
rant. et q̄ de futuro dampna patientur ignorant. audiant
qd scriptū est. Hereditas ad quam festinatur in principio.
in nouissimo bñdōe carebit. Ex hac quippe uita inuicem
duamur ut ad bñdōis sortem in nouissimo ueniamus.
Qui itaq; in p̄ncipio hereditari festinant. sortem sibi in
nouissimo bñdōis amputant. quia dñ̄ p̄ auaricie nequi
ciam hic multiplicari appetunt. illuc ab eterno patrimonio
heredes fiunt. Cūq; plurima ambiunt. ul' optinere cūcta
que ambi p̄nt. audiant quid scriptū est. Quid prodest hōi
si totū mūdū lucretur. ac uero sine detrimentum faciat.
Ac si apte ueritas dicat. Quid prodest hōi. si totū qd extra
se est congregat. si hoc ip̄m solū qd ip̄e est dampnat. **¶** Plebs
nūc acuis raptoris auaricia corrigatur si in libis amonētia.
q̄ fugitiua sit p̄ns uita mōstretur. si eoz ad mediū mano
na educatur. qui et ditari in hoc mūdo diu conantur.
et cū in adeptis diuitijs diu manere nequuerūt. quibus
festina mors repente et sūl' abstulit. quidq; eoz nequicia
nec sūl' repente congregauit. qui nō solū hic rapta reli
querunt. sed secū ad iudiciū causas rapine detulerunt.
Hoz itaq; exempla audiant. quos in uerbis suis p̄cā
et ip̄i cōceptant. ut cū post uerba ad cor redeunt. nū
tari saltem quos iudicant erubescant. **¶** *Aliter am
monendi sunt qui nec aliena ape
sua largiuntur. Atq; aliter qui ea que hīc trahunt*

et tñ aliena rapere non desistunt. xxij.

Alii ammonendi s̄. qui nec aliena appetunt nec sua largiuntur. Alii aliter qui ea que hñt. tribuunt. et tamen aliena rapere non desistunt. Ammonendi s̄. qui nec aliena appetunt. nec sua largiuntur. ut sciant sollicitate q̄ ea de qua sumpti s̄. omnibz hōibus terra cōis est. et idcirco aliena quoq; omnibz cōiter profert. Incassum se ergo inuocantes putant. qui cōe dei munus sibi peruatam vendicant. qui cū accepta nō tribuunt. in proximoz nece grassantur. q̄ tot pene cotidie perimunt. quot moerentū paupm apud se subdola abscondunt. Nam cū q̄libet uctria indigentibus ministramus. sua illis reddimus. nō nrā largimur. Iusticie dñi potius solummus q̄ misericōie opus implemus. Vñ et ipa ueritas cū de misericōia caute exhibenda loquitur ait. Cauete ne iusticiam vrām faciatis coram hōibus. Cui sententia eadē psalmista concurrens dicit. Dignus dedit pauperibus iusticia eius manet in eternū. Cū enim largitatem ipesam paupbz pmississet. nō hanc vocare nrām sed iusticiam maluit. Quia quod a cōi dño tribuitur. nullū profecto est. ut quiq; accipiunt eo cōiter utantur. Hinc etiam salomon ait. Qui iustus est. tribuit. et non cessabit. Ammonendi s̄. quoq; ut sollicitate attendant. q̄ ficiulneā que fructū nō habuit. contra hanc dicitur. Tridus agricultura conquiritur q̄ eadē terram occupant. Terrā quippe ficiulnea sine fructu occupat. q̄ mens tenacium hoc quod procedente multis poterat. inualiter seruat. Terrā quippe ficiulnea sine fructu occupat. q̄ locū quem exerceat alius p̄ solem boni opis ualuit. Stultus p̄ delidie umbeam premit. Hñ autē nōnūq; dicere solent. cōcessis utriū. aliena nō rapim. et si digna misericōdie retributione nō agimus. nulla tamē p̄sca p̄peramus. Quod idcirco sentiunt. q̄ uidelicet aurem cordis a uerbis celestibus claudunt. Neq; n. diues in ewangelio qui induebatur purpura et bñs. qui epulabatur cotidie splendide aliena rapuisse. sed inuidiose propys usus fuisse phibetur. eūq; post hanc uitam ulare gehenna suscepit. nō quia aliquid illicitū gessit. sed quia imoderatō usū totū se licitis tradidit. Ammonendi s̄. tenaces. ut nouerint. q̄ hāc p̄mū miuaram faciunt deo. quia danti sibi oīa nullam misericōie hostiam reddunt. Hinc etiam psalmista ait. Nō dabit deo placationem suam. nec paupm receptionis anime sue. p̄cū namq; redemptionis dare ea. opus bonū p̄ueniente nos

grā reddere. Hinc iohēs exclamat dicens. Jam securus ad m-
dicem arboris posita est. **O**is arbor que nō facit fructum
bonū excidetur et in ignem mittetur. Qui ergo se innoxios
q̄ aliena nō rapiunt estimant. idem securus viane sūi
deant. et corporem ip̄sunde securitatis amittant. ne cū
ferre fructū boni op̄is negligunt. a p̄nti vita funditus
quali ex viriditate radicis exsulentur. **A**c contra am-
monendi sūt qui et ea que sūt tribuunt et aliena rape
non desistunt. ne valde munifica fieri appetant. et de
boni specie deteriores fiant. **H**ij etenim ip̄a indistincte
tribuentes nō ut sūp iam diximus ad ip̄sacencie mur-
murationem prorunt. sed cogente inopia usq̄ ad auar-
itiam deuoluuntur. Quid eorū mente infelicis. quib-
de largitate nascitur auaricia. et p̄corū seges. quali ex
uirtute seminatur. Prius namq̄ ammonendi sūt. ut
tenere sua rōnabiliter sciant. et tūc demū ut aliena
nō ambiant. **S**i enī radix culpe in ip̄a effusione non
eruitur. nūq̄ p̄ ramos exuberans auaricie sp̄ma sicut
Occasio ergo rapiendi subtrahitur. si bñ prius ius posside-
di disponatur. Tunc uero ammoniti audiunt. quō que
hnt misericorditer tribuant. **Q**ū mirū didicerunt ut
bona m̄e p̄ interiectam rapine nequiciam nō cōfidat.
Violenter enim non exquirant. q̄ misericorditer largiūt.
Sed aliud est pro p̄cis p̄iam facere. aliter pro m̄a facere
peccare. **Q**ue iam nequaq̄ nūcipari m̄a p̄t. q̄ ad dulcem
fructū nō p̄ficiat. que p̄ vires pestifere radices amarefacit.
Hinc est enī q̄ ip̄a etiam sacrificia p̄ p̄ham dñs reprobat
dicens. **E**go dñs diligens iudiciū. et odio hās rapinam in
holocausto. Hinc uerū dicit. **H**ostie impiorū abominabiles
quia offeruntur ex scelere. q̄ sepe quoq̄ et indigentibus
subtrahuntur q̄ deo largiuntur. sed quanta eos aīadūsiōe
rennuat. p̄ salomonem. ul̄ p̄ quēdam sapientem dñs
demonstrat dicens. **Q**ui imolat sacrificiū de substantia
paup̄m. quali qui victimat filii in consp̄u p̄ris sui.
Quid namq̄ eē intolerabilis p̄t. q̄ mors filij ante
oculos p̄ris. **H**oc itaq̄ sacrificiū quanta ira aspiciatur
ostenditur. **Q**ui orbem p̄ris doloci cōparatur. Et cū
plerq̄ q̄nta tribuunt. pensant. **Q**ūta autē rapiant.
considerare distant. quali mercedem murmurant.

et pendere culpas reculant. Audiant itaq; qđ scriptum est.
 Qui mercedes congregant, mittit eas in sacculū ptulum.
 In sacculo ptulo videtur qđ pecunia mittitur, sed quando
 amittitur nō videtur. Qui ergo q̄nta largiuntur aspiciunt,
 sed q̄nta capiunt nō pendunt. In ptulo sacculo mittitur mer-
 cedes, qz p̄tō has in spem sive fiducie intuentes congeriūt.
 Sed nō intuentes perdunt. *Aliter ammonendi s̄ discordes.*
Aliter ammonendi s̄. . . atq; aliter pacifica. . . xxij.

Alter ammonendi s̄. . . atq; aliter pacifica. Discordes namq; amonedi
 sunt ut certissime stant, qz q̄ntalibet iunioribus polleant.
 Spiritales fieri nullatenus p̄t. si vni p̄ concordia p̄ori-
 mis negligunt. Scriptū quippe est. Fructus spūs ē caritas,
 p̄ndū. pax. Qui ergo seruare pacem nō curat, ferre fruc-
 tum spūs recusat. hinc paulus ait. Cū sit inter vos zelus
 et contencio, nōne carnales estis. hinc iterū dicit. pacem
 sequimur cū omnibus, et sc̄mōmiam, sine qua nemo vide-
 bit deum. hinc rursum amonens ait. Solliciti seruare
 vnitatem spūs in vinculo pacis, vni corpus et vnus spūs.
 hinc vocat etis in vna spe uocationis v̄re. Ad vniā iḡ
 uocationis spem nequaquā p̄tingitur, si nō ad eam vniā
 cū proximis mente curatur. Ac sepe nōnulli cū quedā
 sp̄aliter dona papunt, supbiendo donū concordie qđ manus
 ea amittunt, ut si fortasse carnem p̄ certis gule refrena-
 cione quis donat concordare eis quos supat abstinēdo
 contempnat. Sed qui abstinēciam a cōcordia separat,
 quō amonenti psalmista p̄ndat. Ait em̄. Laudate eū
 in tympano et choro. In tympano namq; licca et p̄cilla
 pellis resonat. In choro aut voces sociate cōcordant.
 Quisquis itaq; corpus affligit, sed concordiam deserit,
 deū quidem laudat in tympano, sed nō laudat in choro.
 Sepe uero dum quosdam maior sc̄ia erigit, a ceteroz
 societate dislingit, et quasi quo plus sapiunt, eo ā
 concordie virtute desipiunt. Hī itaq; audiant, qz per
 semetip̄am ueritas dicit. Habete sal in vobis, et pacē
 habete inter vos. Sal quippe sine pace nō uirnitis
 est donū, sed d̄pnationis argumentū. Quo n̄ quisq;
 melius sapit, eo deterius delinquit, et idcirco in excu-
 sabilitate meretur supbia, quia prudenter si volu-
 isset potuit euitare pacē, quibus quoq; r̄e p̄ iacobū
 dicitur, qz si zelū amarū habetis, et contenciones s̄

in cordibus vris. Nolite glari et mendaces esse aduersum ueritatem.
Non est uita sapia descendens de sursum sed terrena animalis de
aboluit. Que autem de sursum est sapia. primum quidem pudica
est deinde pacifica. pudica uidelicet quia ueritatem intelligit. pa-
cifica autem quia per elacionem se maxime a proximorum societate
te disiungit. Ammonendi autem dissidentes ut nouerint.
quod tam diu nullum boni operis deo sacrificium immolant. sed diu
a proximorum caritate discordant. Incipit namque esse. Si offers
munus tuum ad altare et ibi recordatus fueris. quod frater tuus
habet aliquid aduersum te. relinque ibi munus tuum ante altare. et
uade prius reconciliari fratri tuo. et tunc ueniens offers mu-
nus tuum. Ex qua preceptioe pensandum est quorum hostia
repellitur. quod intolerabilis culpa monstratur. Nam cum mala
omnino bonis sequentibus diluantur. pensemus quia sunt
mala discordie que nisi extincta funditus. boni subsequi
non permittunt. Ammonendi autem discordes. ut si aures a
mandatis celestibus declinant. mentis oculos ad consideranda
ea que in infimis versantur aperiant. et sepe aues unius
eiusdemque generis sese socialiter uolando non deserunt. et
quod gregatim animalia bruta pascantur. que si solleter al-
picimus concedendo sibi irrationabilis natura indicat.
quod malum per discordiam rationis committat. quod hoc a uolens
intentione perdidit. quod illa motu naturali custodit. Ac
contra ammonendi autem peccati ne dum plus quam necessitas est pa-
cem quam possident amant. ad perpetuam uenire non appe-
tant. plerumque enim grauius intentione mentium rerum tran-
quillitas temptat. ut quo non est molesta que tenent. eo
minus amabilia fiunt que uocant. et quod delantur pernam.
eo non inquirant eterna. Vnde et per semetipsum ueritas loquitur.
cum terrenam pacem a signa distingueret. atque ad uenturam
discipulos ex parte prouocaret. ait. pacem relinquo uobis. pa-
cem meam do uobis. Relinquo. scilicet transirem. de mundanum.
Si ergo in eam que relictam est figitur. nisi ad illam que
danda est. ueniuntur. Pax ergo prius ita tenenda est. ut et
diligere debeat et contempni. ne si imoderate diligitur dili-
gentis animus in culpa capiatur. Vnde ammonendi sunt
hominum mores nequaquam redarguant. et consensiendo permissis
ab actore sua pace se disiungant. et consensiendo permissis
uirgia metuant. interni fedus discussionem ferantur.

Quid est enim par cūlitorea: nisi quoddam uestigium pacis etane.
 Quid esse ergo demencia us potest quod uentigia impressa in puluere
 diligere. sed ipse a quo impressa sunt non amare. Hinc dauid
 dū totū se ad federa pacis eterne contingeret. testatur. quod cū
 malis concordiam non teneret dicens. Nonne qui oderunt
 te deus oderam. et super inimicos tuos tabescebam. perfecto
 odio oderam illos. inimica facta sunt in. Inimicos etenim dei
 pro odio odisse est. et quod facta sunt diligere. et quod faciunt irrepere
 mores prauorum punire. vite prodesse. Penitendum ergo est. quod
 ab inaeppacione quiescat. quanta culpa par cū pestibus
 tenetur. In pphā cautus hoc uelut in hostiam deo optulit.
 quod contra se pro dno prauorum inimicias extitit. Hinc
 est quod tribus leui assumptis gladiis y castroz media cum
 hinc. quod ferendis noluit peccatoribus peccare. deo manus dca
 est. colerante. Hinc fines peccantium cuius gratiam spues.
 coeuntis cū madianitis protulit. et iram dñi iratus placauit.
 Hinc y semetipsum ueritas dicit. Quid putatis. Quia pacē
 uem mittere in terram. Nō utiq; sed gladium. Malozum
 namq; cū incaute amicitias iungimur. culpis ligamur. Vn
 Olaphat. qui tot de antea vita pcomis actollitur. de achab
 regis amicitias pene periturus inaeppatur. Cū a dno p pro
 phetam dicit. Impio prebes auxiliū. et hīs qui oderunt do
 minū in amicitia iungens. et idcirco iram quidem domini
 merebaris. sed bona opa inuenta sūt in te eo quod abstuleris
 lucos de terra iuda. Ab illo enim qui summe redus est. eorū
 iam discepat quo puerorū amicitias uita nostra concordat.
 Ammonendi sunt parati. Ne si ad inaeppacionis uerba plū
 hinc talem pacem sibi perturbare fremdent. Rursū
 ammonendi. ut eandem pacem dilcōe integra intuscus
 teneant. quā p inuentionē uocis sibi extuscus turbant.
 Ad utriusq; pūde se dauid seruare phibet. cū dicit. Cū hīs
 qui oderunt pacem eram pacificus. cū loquebar illis ipug
 nabant me gratis. Ecce loquens ipugnabatur. et tū in
 pugnatu erat pacificus. quia nec insipientes cessabat
 reprehendere. nec reprehensos negligebat amare. Hinc
 eam paulus ait. Si fieri potest quod ex uobis est. cū omnibus
 hoībū pacem habentes. Hortaturus enim discipulos ut
 pacem cū omnibus haberent pmissit dicens. Si fieri potest
 atq; subinuat. quod ex uobis est. Difficile erat quippe. ut
 si mala acta coeryent. hęc pacem cū omnibus possent. sed

ai tpalis par in prauoz cordibus ex nra inceptacione confidit.
inviolata nate est. ut in nro crede seruetur. **Ac** itaqz atqz
qd ex uobis est. ac si inimici dicat. quia par ex duaru partu
consensu substat. si ab eis qui corripuntur expellitur. **In**
gra tu in vna qui corripitis mente tenentur. **U**n nrisus ab
discipulos ammonet dicens. **S**i quis no obedit verbo vry
p eplam huc notate. et no comiteam cu illo ut cofidat.
Atqz illo subuenit. et nolite ut inimici **ex** existinare
illum sed corripite ut fratru. **Ac** si diceret. **P**acem cu eo
exteriorem soluite. sed interiorem circa illum medullatib
custodite. ut peccantis mentem sic una discordia feriat.
quatenus par a vris cordibus nec abnegata discedat.

Aliter ammonendi et seruantes iurgia. Atqz alit pacifica
Alter ammonendi et seruantes iurgia. **Atqz** **xxviii.**
Aliter pacifica. Ammonendi namqz et qui iurgia se
minant. ut cuius sunt sequaces agnoscat. **De** apostata
angelo scriptu est. **Cu** bone meal puerlo ore fuisset
inferta zizania. inimicus ho hoc fecit. **De** cuius eorum
membro p salomonem dicitur. homo apostata vry iuculis
graditur. auert oculis. terit pede. digito loquitur. prauo
corde machinatur malu et si tpe iurgia seminat. **Ecce**
quem seminantem iurgia dicere voluit. prius apostata
notant. qz nisi more supbientis angeli a conspu condito
ris prius intus auersione mentis caderet. foras postmo
du usqz ad seminanda iurgia no ueniret. **Qui** recte de
scriptur qz auert oculis. digito loquitur. terit pede. **In**
terior namqz est custodia. que ordinata seruat. exterius
membra. **Qui** ergo statim mentis pdidit. subsequenter fo
ras in inconstanciam motus fuit. atqz exteriore mobi
litate indicat. q nulla interius radice stabilitatis substat.
Audiant iurgioz seminatores qd scriptum est. **Sti** paci
fica qm filij dei vocabuntur. **Atqz** e diuerso colligant. qz
si filij dei vocantur qui pacem faciunt. proculdubio saccha
ne et filij qui confundunt. **Om**s aut q per discordiam se
parantur a vnitate dilectis. arefiunt qui et si boni opib
fructus in suis actionibus proficiunt. profecto nulli sunt.
quia no ex vnitate caritatis oriuntur. **Hinc** g pendunt
seminantes iurgia. q multipliciter peccant. qui dum
vnam nequiciam peccant. ab humanis credibus cunctas
simul virtutes eradicant. **In** vno eni malo innumera

pagunt. quia seminando discordiam. caritate q̄ nimirum
 uirtuti om̄i m̄i est. extinguunt. Quia n̄ nichil ē pacius
 deo uirtute dilectis. nichil desiderabilius op̄ abolo extinctione
 caritatis. Quisquis ergo seminando uirgia. dilectionem
 proximorū p̄mittit. hosti dei familiaris seruit. quia qua ille
 amula cecidit. hanc ite uulneratis cordibus subtrahens.
 eis iter ascensionis abscidit. **De** contra ammonendi sūt.
 pacifica. **Ne** tante actionis pondus leuigent. si inter quos.
 turbare pacem debeant. ignorant. Nam sicut multū nocet.
 si unitas desit bonis. Ita ualde est noxium. si non desit
 malis. Si ergo pulser nequicia in pace iungitur p̄fecto
 eorū malis actibus robur augetur. Quia quo tibi ī malicia
 cōgruunt. eo se robustius bonorū afflictionibus illudunt.
Hinc namq̄ est. q̄ cōm̄ illius dampnati ualis uidelicet
 anteq̄m p̄dicatores diuina uoce b̄o Job dicit. **M**enka carniū eius
 coherencia sibi. **Hinc** sibi squamari spē de eius sacellibz phibet.
 vna vni cōiungitur. et nec sp̄m̄cū quidem incedit p̄ eas. **H**e q̄
 ces quippe illius quo nulla inter se discordie adūscitate diuisi
 sūt. in bonorū grauius nece glomerant. **Qui** ergo in quos pati
 soat. iniquitati vires amminuat. Quia bona dep̄mittunt.
 quos et vnanimiter p̄sequitur. **Vn̄** p̄dicatoz egregius. graui
 phariseorū saduceorū q̄ p̄secutione dep̄hensus. **I**nter semetipos
 diuidere studuit. quos cont̄ se grauior vinctos vidit. cū cla
 maui. dicens. **Vn̄** fr̄s. **E**go phariseus sū filius phariseorū
 de spē et resurrex̄ mortuorū ego iudicoz. **Dū** q̄ saducei spē
 resurrectionemq̄ mortuorū esse denegarent. quā pharisei
 iuxta p̄ceptū sacri eloquiū crederent. **F**acta in p̄secutorū
 vn̄animitate dissensionē et diuisa turba. illeius paulus
 exiuit. q̄ hūc vnica p̄us vnanimiter p̄sistit. **A**monedi
 itaq̄ sūt. qui faciendē pacis studijs occupantur ut p̄uorū
 mentibus prius amorem debeant. interne pacis i fundē.
 quatenus eis postmodū valeat exterior pax prodesse. ut
 dū eorū cor in illius agnitione suspenditur. nequaq̄ ad
 nequiciam ex huius p̄cepcone rapiatur. dūq̄ sup̄nam
 p̄udent. terrenam nullo mō ad usū siue deterioracionis
 inclinent. **Q**ui uero p̄uersi quinq̄ tales sūt. ut nocere
 bonis neq̄ant. etiā si concupiscant. inter hos nimirū
 debet. terrena pax constari. et prius q̄ ab eis valeat
 sup̄na cognosci. ut h̄i. s. quos contra dilectionē dei
 malicia siue impietatis exasperat. saltim ⁊ p̄mitti

amore mansuescant. ut q̄ e viano ad melius t̄scent ut
ad illam que a se longe est pacem conditoris ascendunt.

*Aliter ammonendi s̄t. qui sacre legis verba nō r̄e intelli-
gunt. Atq̄ alii q̄ r̄e q̄c̄ intelligunt sed hoc hūili nō loq̄r̄.*

Alter ammonedi s̄t qui sacre legis verba nō r̄e intelligūt.
Atq̄ alii qui r̄e quidē intelligūt. sed hoc hūili nō loquūt.
Ammonendi s̄t qui sacre legis uerba nō r̄e intelligūt. ut
pendant q̄ saluberrimū vini poti in veneni sibi poculum
vertunt. ac p̄ medicinale ferrum vulnere mortali se ferūt.
dū per hoc in se sana p̄mūt. p̄ quod salubriter abscedere
sua nata debuerunt. Ammonendi s̄t. ut pendant q̄ s̄p̄ora
sacra in nocte vite p̄ntis. quasi quedam nobis lucerna sit
posita. cuius nimirū verba dum nō r̄e intelligūt. de luce
tenebr̄esunt. Quos videlicet ad intellcū prauū intentio
puersa nō raperet. nisi prius supbia inflaret. Dū enī se
pre ceteris sapientes arbitrantur. sequi alios ad melius
intellecta despiciunt. atq̄ ut apud imperitū vulgus sciencie
sibi nomen extorqueant. student sumopere et ab alijs r̄e
intellecta destituer. et sua puer̄sa roborare. Vñ bñ p̄ p̄ham
dicatur. Hecuerunt pregnantes galaad ad dilatandū terminū
sui. Galaad namq̄ aceruus testimonij interpretatur. Et quis
quida s̄t congregatio eamē p̄ cōfessionem seruit̄ testimonij
ueritatis. Non incōgrue p̄ galaad exprimitur q̄ ore auctōr
infidelū de deo queq̄ sunt vera testatur. Pregnantes autē
anime uocantur que intellcū uerbi ex diuino amore con-
cipiunt. si ad p̄fām t̄ps ueniant. conceptam intelligenciam
boni opis ostensione perire. Terminū uero suū dilatare
est. opinionis sue nomen extendere. Hecuerunt ergo
pregnantes galaad ad dilatandū terminū suū. q̄ nimirū
heretici mentes fidelū que iam aliquid de ueritatis intellcū
conceperunt. p̄ uia p̄dicacione p̄munt. et sic sibi nomē
extendunt. P̄uulox corda iam de uerbi concep̄tōe guida.
errōris gladio sandiunt. et quasi doct̄rue sibi opinionem
faciunt. Hos ergo cū conamur instaurare. ne puer̄sa sentiat̄
ammoneamus. prius nōc̄ est ne inane glām querāt.
Si enī radix elacionis abscedat consequenter uiam prauē
auersionis at̄hant. Ammonendi s̄t. etiam. ne errores
discordias q̄ quando. legem dei que idcirco data est ut sa-
cristia sathane prohibeat. eandem ip̄am in sathane
sacrificium vertant. Vñ p̄ p̄ham dñs queritur dicens.

Dedi eis frumentū vinū et oleū. et argentū multiplicavi eis
 et aurū. que fecerunt bahal. Frumentū quippe a dño accipiunt
 qñ in dñs oblationibus subduco tegmine ire p medullam
 sp̄s legis interna sentimus. Vinū suū dñs nobis prestat.
 cū scripturę sue alta p̄dicatione nos debeat. Oleū q̄ suum
 nobis tribuit. cū p̄ceptis apocribus vitam nrām blanda le
 ntate disponit. Argentū multiplicat. cū nobis ditat. qñ cor
 plena eloquia subministrat. Aurū quoq̄ nos ditat. qñ cor
 nrām intelligit. Sūmī fulgoris irradiat. Que cūcta heretici
 bahal offerunt. quia apud auditorū suorū corda. corrupte omnia
 intelligendo puerunt. et de frumento dei vino atq̄ oleo ar
 gento partes et aurū. sathane sacrificiū imolant. quia ad
 errorem discordie ūba pacis inclinant. **Vñ** ammonendi s̄
 vt pendant q̄ dum puerla mente de p̄ceptis discordiam fa
 ciunt. iusto dei iudicio ipi de verbis vite moriuntur. **Ac** cō
 ammonendi s̄ qui rē quidem verba legis intelligūt. sed
 hec humiliter nō loquuntur. ut in diuinis sermonibus
 paus q̄ eos alijs offerant. semetip̄os requirant. ne inseq̄
 tes eorū facta se deserant. **Et** cū rē cuncta de sacra scriptura
 sentiant. hoc solum qd̄ p̄ illam contra elatos dicitur. non
 attendant. **Impobus** quippe et imperitus est. medicus.
 qui alienū mederi appetit. et ip̄e vulnus qd̄ patit. nescit.
Qui ergo verba dei humilis nō loquūtur. profecto ammo
 nendi s̄. ut cū medicinam egris apponunt. prius vnius
 sue pestis inspiciant. ne alios medendo moriantur. **Am**
 moneri debent. vt considerent. ne a virtute dicti. dicendi qua
 litate distcedent. ne loquendo aliud. et ostendendo aliud p̄di
 cent. **Audiant** namq̄ qd̄ scriptū est. **In** quis loquatur quasi
 sermones dei. **Qui** ergo verba que proferant. ex p̄p̄is non
 hñt. cur quasi de p̄p̄is timent. **Audiant** qd̄ scriptum est.
Sicut ex deo coram dño in xpo loquimur. **Ex** deo enī coram
 dño loquitur. qui p̄dicatoris verbū et quia a deo accepit. **I**
 telligit. et placere p̄ illud deo nō hōib̄ querit. **Audiat**
 quoq̄ qd̄ scriptū est. **Abominabilis** deo est oīs arrogās.
 quia videlicet dum in verbo dei glām p̄p̄am querit. ius
 dantis inuadit. eūq̄ laudi sue postponere nequaq̄ metuit.
A quo hoc ip̄m quod laudatur accepit. **Audiant** quid p̄
 dicatori p̄ salomōne dicitur. **Bibe** aquam de cisterna
 tua. et fluuenta putei tui. **Diriuentur** fontes tui foras.
 et in plateis aquas dūde. habeto eas solus. nec sint

alieni p̄ncipes tui. Aquam quippe p̄dicator de cisterna sua
bibit. cū ad cor suū p̄us rediens audit ip̄e quod dicit. bibit
sua fluenta putei. si sui irrogatione verbi infunditur. **Ubi**
hūc subiungitur. Duruentur fontes tui foras. et i plateis
diuide aquam. Rectū quippe est. ut ip̄e prius bibat. et tūc
p̄dicanda alijs influat. fontes namq; foras diuare. et exte-
rius alijs vim p̄dicacionis infundere. **In plateis autē** aq̄s
diuidere est. in magna auditorū amplitudine iuxta vniuersa
iulij qualitatem diuina eloquia dispensare. et q̄. plerūq;
inanis gl̄e appetitus subripit. **Dū sermo dei ad multorum**
noticiam currit. postq̄ dān est. **In plateis aquas diuide.** itē
subiungitur. **Habeto eas solus.** nec sint alieni p̄ncipes tui.
Alios quippe malignos spūs vocat. De quibus p̄ p̄pham
dicit. temptati voce hōis. **Alieni insurrexerunt in me**
et fortes quesierūt animam meam. **Aut ergo.** aquas
in plateis diuide et cū solus habe. **Ac si apertius dicat.**
Sic nāc est. ut p̄dicacioni exterius seruias quatenū
p̄ elacionem te inuidis spiritibus nō cōiungas. ne tūc
diuini uerbi mīsero hostes tuos ad te p̄ncipes admittas. aquas
ergo in plateis diuidimus. et tū soli possidemus. q̄n et exte-
rius p̄dicacionē fundimus. et tū p̄ eam humanas laudes al-
sequi non ambimus. **Alios ammonendi s̄. q̄ cū p̄dicare**
digne valeant. et p̄ nimij humilitate formidant. **Alios**
aliter quos a p̄dicacione ip̄fectio ul' etas prohibet. et tū

precipitatio impellit. **xxvi.**
Alios ammonendi s̄. qui cū p̄dicare digne valeant. et
p̄ nimia humilitate formidant. **Alios aliter ammonendi**
s̄. quos a p̄dicacione ip̄fectio ul' etas prohibet. et tū
precipitatio impellit. **Ammonendi namq; s̄. q̄ cū p̄dicare**
utiliter p̄t. imoderata tū humilitate refugunt. ut in
ex minoerū cōsideracione colligant. q̄n in maioribus
rebus delinquant. **Si enī indigentibus proximis ip̄si**
quas hēnt pecunias absconderent. adiutores paul dy-
bio calamitatis extitissent. **Quo ergo reatu cōiungat.**
aspiciant. qui dū peccantibus fratribus ubi p̄dicacionis
subtrahunt. morientibus mentibus vite remedia abscon-
dunt. **Vñ et hūc quidam sapiens dicit.** **Sapientia abscondita**
et chesaurus inuisus que ualuit in uicinis. **Si pl̄s**
fame atteretur. et occulta frumenta ip̄i seruentur.
auctores mortis proculdubio existerent. **Qua itaq; sūt.**

plectendi pena considerent. quia cū fame ubi aie peant
 ipsi panem precepte grē nō ministrant. Vñ et bñ p salomo
 nem dicitur. Qui abscondit frumenta maledictus i ppls.
 frumenta quippe abscondere est p̄dicacionis scē apud se verba
 retinere. In ppls aut̄ talis quisq; maledictus. quia i soly
 culpa silentij pro multoz quos corrigere potuit pena dāpnat̄.
 Si medianahs artis nūme ignari secandū vulnus carne
 rent. et tū secare recussarent. profcō pctāi supne moctis
 et solo corpore cōmitterent. Quanta ergo culpa iuoluāt
 aspiciant. qui dñi cognoscant vulnere mentiū curare ea
 negligunt. sermone verbor. Vñ et bñ p ppham dicit. Na
 ledēs qui prohibet gladiū suū a sanguine. Gladiū quippe
 a sanguine phibere est p̄dicacionis ubū a carnalis vite in
 terfectione retinere. De quo rurū gladio dicit. Et gladiū
 meus manducavit carnes. In aut̄ cū apud se sermone
 p̄dicacionis occultant. diuinas contra se. sententias ter
 ribiliter audiant. quatenus ab eoz credibus timorem
 timoz expellat. Audiant qđ talentū qui erogare noluit.
 cū snā dāpnacionis amisit. Audiant qđ paulus eo se a
 proximoz sanguine mūdū credidit quo ferendis eoz
 vicijs non peperit dicens. Confesso vos hodierna die
 quia mūdus sum a sanguine om̄. Nō. n̄ subterfugi quo
 mī annūciarem om̄e consiliū dē vobis. Audiant qđ voce
 angelica Iohes ammonet cū dicit. Qui audit dicit. veni.
 Ut mirū tū se vox interna infiruat. Illic qđ clamādo
 alios quo ip̄e rapitur. trahat. Ne clausas fores qđ vocatus
 inueniat. si vocanti vacuus appropinquat. Audiant qđ
 p̄sayas qui a verbi mīsterio tacuit. illustratus superno
 lucē. magna uoce p̄ntē semetipm ip̄e reprehendit dicens.
 Ve michi quia taci. Audiant qđ p salomonem in illo
 p̄dicacionis scā multiplicari p̄mittitur. qui in hoc qđ
 iam optinuit. corporis vicio nō tenetur. At. namq; dñā
 que b̄ndict̄ ip̄i gub̄t. et qui mēbiat ip̄e qđ mēbiabit.
 Qui enī p̄dicando exterius b̄ndict̄. interioris argumēti
 pinguedinem recipit. Et dñi vno eloquij auditori mēte
 debere nō desunt. potu multiplicata munera debatus
 exarsat. Audiant qđ dauid hoc deo in munere obtulit
 qđ p̄dicacionis gratiam quā accepit non abscondit dices.
 Ecce labia mea nō prohibebo. dñe tu cognouisti. Iusticia
 tua nō abscondi in corde meo. veritatem tuā qđ salutare

tui dicit. **Audiant** qd sponsi colloquio ad sponsam dicit. **Que** hinc
in ortis amica ausculta **fac** me audire vocem tuam. **Eta** qpe
in ortis habitat que ad viriditatem mirram exalta pluri
taria virtuti seruat. **Cuius** vocem amicos auscultare est. **claus**
quosq; verbu p dicationis illius desiderare. **Quam** videt vocem
sponsus audire desiderat. quia ad p dicationem eius p claus
suoꝝ animas anhelat. **Audiant** qd moyses. cu nascitum
deum plo cerneret et anu ad ulascendu gladios iuberet.
Mos apte dei denunciant existeret. **Qui** delinquenti scelerem
inuidenter ferrent. dicens. **In** quis dm est iugat m.
ponat un gladiu sup femur suu. **Ite** et redite de porta
usq; ad portam p mediu castror. et occidat unusquisq;
fratrem et amicu et proximu suu. **Gladiu** quippe super
femur ponere est. p dicationis studiu voluptatibus carnis
anferre. ut cu sca quis studet dicere. auct nae est. **Illic**
tas cogitationes edomare. **De** porta vero usq; ad portam
ire est. a vicio usq; ad viciu. p quod ad mentem mors in
greditur macerando discurrere. per mediu castror vexp
tante est. tanta equalitate intra etiam viuere. ut q
delinquentiu culpas redempt. in nullius se debeat fauore
declinare. **Vn** et rce subiungitur. **Occidat** un fratrem et
amicu et proximu suu. **fratrem** s. amicu. et proximu mortificat
qui cu puniendi inuenit. ab maceracionis gladio nec eis qd
per cognacionem diligit parit. **Si** ergo ille dei dicit. qui ad
ferenda vicia zelo diuin amoris exacerat. pfecto ee se de
denegat. qui in qntu sufficit macerare vitam carnaliu re
culas. **Ne** con ammonendi s. quos a p dicationis officio
ul ipso ul etas phibet. et in papitaco ipelht. **Ne** diu
tanti sibi omis officij papitacione arrogans. viam sibi
subsequenti melioracionis abscondat. et in arripuit i
temperantie qd no valent. p dant etiam qd implere quis tem
pestiue potuissent atq; sciam quam incongrue conantur
ostendere. inite ostendantur amissile. **Ammonendi** sunt
ut considerent. q structuris recentibus nec du solidatis.
si lignor pondus superponitur no habitaculu sed ruina
fabricatur. **Ammonendi** s. ut considerent. q coceptas
soboles femine si prius q plene formentur proferunt.
nequaqua domos sed tumulos replent. **Ammonendi** s.
ut considerent. q pulli auu. si au pennaru pfectione
volare appetant. vn ne in alta cupiunt. inde in yma

merguntur. Hinc est q ipa ueritas que repente quos
 uellet roborare potuisset. ut exemplū sequentibus
 daret. ne ipsa p̄dicare p̄sumerent. postq̄ plene discipulos
 de uirtutis p̄dicacione instruxit. ilico adiunxit. vos autē
 sedete in ciuitate quo aduulgū induamū uirtute exalto. In
 ciuitate quippe conledemus. si intra mentū uirtū nō s̄
 claudra contringimus. ne loquendo exterius euagem.
 ut ai uirtute diuina p̄fē induimur. tūc q̄ a nobisinet
 quis foras quasi alios manentes creamus. Hinc per
 quēdam sapientem dicitur. Adulescens loquere in aula
 tua uix. et si his interrogatus fuis. hēat incitū responsio
 tua. Hinc est q̄ idem redemptor n̄r ai in celis sit cōditōr
 et ostensio sine potentia semp̄ doctor angeloz sū tricēnale
 tempus in terra inḡr uoluit fieri hom̄. ut uidelicet p̄a
 p̄tatis. vim saluberrimi timoris infunderet. cū ip̄e etiā
 quā labi nō posset. p̄fē uite grām. nō nisi p̄fā etate p̄dica
 ret. Scrip̄tū quippe est. cū esset annoz duodecim remansit
 puer ihs in iherlm. De quo a patibus requisiti. paulapost
 subditur. Inuenerunt illū in templo sedentem in medio
 doctorū audientem illos et interrogantem. Vigilanti itaq̄
 consideracione pensandū est. qd̄ cū ihs annoz duodecim dicit
 in medio doctorū sedens. nō docens sed interrogas inue
 nitur. Quo exemplo sc̄h ostendit. ne infirmus docere q̄s
 audeat. si ille puer doceri interrogando uoluit. qui per
 diuinitatis potentiam uerbū sciencie ip̄s suis doctoribus
 ministravit. Cū uero p̄ paulū discipulo dicitur. p̄ape hec
 et doce. Nemo adulescentiam tuam contempnat. Sciendū
 namq̄ est quia in sacro eloquio aliquā adulescentia iuuen
 tus uocatur. qd̄ citius auditur. si salomonis ad mediū
 uerba proferantur qui ait. letare iuuenis in adulescentia
 tua. si enī uirū esset. utramq̄ nō discerneret quē mouebat
 in adulescentia iuuenem non uocaret. **Aliter animo**
uendi et qui in hoc quod t̄pali appetunt prosperant.
Atq̄ aliter quia quidem que mundi s̄ concupiscit
sed tamē aduersitatis labore fatigantur. xxv.
Aliter ammonendi s̄ qui in hoc qd̄ t̄pali appetunt.
prosperant. Atq̄ alr. qui ea quidem q̄ mundi s̄ concupiscit
sed in aduersitatis labore fatigantur. Ammonendi nāq̄
s̄. qui in hoc quod t̄pali appetunt p̄spantur. ne
ai cuncta ad uoti suppetant. dantem q̄re negligant.

an. xxx. annos.

9
11

ne in hys que dantur animū figant. ne peregrinationē pro
patria diligant. ne subsidia itineris in obstacula pueniēti
vertant. ne nocturno lumine lumine delectati. claritatem
solis videre rebugiant. Ammonendi itaq; itaq; quos i
hoc mūdo consequentur. calamitatis solacia. nō autem
p̄mia retribucōis credant. sed contra fauores mundi me
tem exigant. ne in eis ex tota cordis delectatione succubāt.
Quisquis enī prosperitatem qua utitur apud iudicium
cordis melioris vite amore nō reprimat. Fauorem vite
cūsentis in mortis p̄etue occasionem vertat. Hinc est
enim q̄ sub eorū specie qui vincendos se prosperitati sue
reliquerunt. in huius mūdi successibus letantes mare
pantur. cū dicit. Dederūt terram meam in h̄ditatem
sibi. cū gaudio et toto corde. et ex animo. Quibus v̄bis p̄pon
ditur. q̄ nō solū gaudeant. sed q̄ toto corde. et ex animo
gaudeant. districta reprehensione ferant. Hinc salomon
ait. Aversio multorū interficiet eos. et prosperitas mul
torū p̄det illos. Hinc paulus ammonet dicens. q̄ emul
tamq; nō possidentes. et qui uicuntur hoc mūdo tamq;
nō utantur. ut videlicet sic nobis que sup̄petūt extius
seruant. quatenus a signe delectationis studio animū nō
flectant. ne luctū nobis interne peregrinationis temperent.
ea que in exiliū positis. auxiliū p̄bent. et quasi felices
in transiens nos gaudeamus. qui ab eternis nos interim
miseros carimus. Hinc namq; est q̄ de elōz voce eccl̄s
diat. leua eius sub capite meo. et dextera illius amplex
abitur me. Sinistram dei prosperitatem videlicet vite
p̄tis quasi sub capite posuit. quā intentione summi
eterna eius b̄titudine tota deuotione continetur. Hinc
ruian p̄ salomonē dicitur. Longitudo dierū in dextera
eius. In sinistra vero illius diuitie et gl̄a. Diuitie itaq;
et gl̄a qualiter sint habenda docuit. que posita in
sinistra memorauit. Hinc psalmista ait. Saluū me fac
dextera tua. Neq; enim ait manu sed dextera. ut videlz
cū dexteram diceret. q̄ eternam salutem quæreret. nudi
caret. Hinc rurū scriptū est. Dextera manus tua dñe
confregit inimicos. Hostes enī dei et si in sinistra eius
pro fiunt. in dextera frangiuntur. q̄ plex q̄ prauos
vita p̄ns eleuat. sed aduentus et̄ne b̄titudinis d̄p̄nō

Ammonendi s̄ qui in hoc mūdo prosperant. ut solliciti cō-
 siderent q̄ p̄ntis vite prosperitas aliq̄ idcirco datur. ut
 ad meliorem vitam prouocet. aliq̄ vero ut in eternū
 plenus dāpnet. Hinc est enī q̄ plebi israhelice chanaan
 terra promittitur. ut siq̄ ad eterna speranda prouocet.
 Nos enī vidis ille p̄ls p̄missionibus dei in longinquum
 crederet. si a promissore suo. nō etiam e vicino aliquid
 precepisset. ut ergo ad eternoz fidem certius roboretur ne
 quidq̄ solūm spe ad res sed rebus quoq̄ ad spem trahit.
 quod liquidō psalmista testatur dicens. Dedit eis regiones
 gentiū. et labores p̄loz possiderunt. ut custodiant iusta
 s̄raciones eius. et legem eius exquirant. Sed cū largi-
 entem deū humana mens boni opis responsione nō sequit̄.
 dñ nutrita pie creditur. in iustus dāpnatur. Hinc enī
 p̄ psalmistam iūsum dicitur. Periculi eos dū alleuaret̄.
 quia uelut reprobi cū r̄a oya diuinis muneribus non
 rependunt. cū totos se hūc desentit. et affluentibus pro-
 peritatibus dimittunt. Vn̄ exterius p̄ficiunt. inde ab in-
 t̄mis cadunt. Hinc est q̄ in inferno trucaato diuiti d̄.
 recepit bona in vita tua. Dato enī hic bona recepit
 malus. ut illuc plenus mala reciperet. q̄ hic fuit
 nec p̄ bona conuulsus. Ac cons̄ ammonendi s̄. qui ea
 quidem q̄ mūdi a concupiscit. sed in adūlitatis labore
 fatigantur. ut sollicita consideratione ppendant. creator
 dispensator q̄ amictoz q̄nta sup̄ eos gr̄a uigilat. quos
 in sua desideria nō relaxat. Ego quippe quem medicus
 desperat. concedit ut amicta q̄ concupiscit accipiat. Nam
 qui sanari posse creditur a multis que appetit p̄hibet.
 et pueris nūmos subtrahimus quibus tota s̄l̄ primōia
 heredibus reseruamus. Hinc ergo de spe eterne hedi-
 tatis gaudiū sumant. quos aduersitas vite t̄p̄alis
 humiliat. quia nisi saluandos eos in p̄petuū cer-
 neret. erudiendos sub discipline regimine diuina
 dispensatio nō reueneret. Ammonendi itaq̄ sunt.
 qui in h̄is que t̄p̄aliter concupiscit. adūlitatis labore
 fatigantur. ut sollicitate cōsiderent. q̄ plerūq̄ etiam
 iustos cū t̄p̄alis potentia sustulit. ut in laqueū culpa
 cōprehendit. Nam sicut in priorū huius uoluminis
 parte iam diximus. deo dauid prius amabilis rectior
 fuit in seruitio. q̄ cū puenit ad regimē. Perius namq̄

ad docendū illos q̄
 adūlitates patiunt̄

amore iusticie dephelium adularum ferre timunt. **Hex aut.**
pluasioue luxurie deuocum militem eam sub studio
fraudis extiruit. Quis ergo opes. quis pccatum quis
glam querat innoxie. si et illi extiruit noxia. qui hec
habunt no quehca. Quis inter hec sine magni discari
minis labore saluabitur. si ille in hys culpa interuici
ente turbatus est. qui ad hec fuit deo eligente ipatus.
Ammonendi s. ut considerent. q. salomon qui post
tantam sapiam usq. ad ydolatriam cecidit de scribit.
Nihil in hoc mudo prius q. caderet aduicatus habuisse
memoratur. sed conceita sapia funditus cor deseruit.
qd. nlla ul. mima tribulacionis disciplina auodiuit.

Aliter ammonendi sunt coniugis obligati. cap.

Alter coniugii nexibus liber. **xxviii.**
Aliter ammonendi s. coniugis obligati. **cap.**
coniugis obligati. ut ai. viasim que s. altius cogitat.
sic eoz quisq. placere audeat coniugi. ut no displiceat
conditori. Sic ea que huius mudi s. agant. ut tu
appetere que dei s. no amittant. Sic de bonis pccab.
gaudeant. ut tu sollicita intencione mala eterna pa
mescant. Sic de malis spalibus lugeant. ut tu cōsola
cione integra spem in bonis perhenibus agat. q. tenis
dū in tūstū cognoscit eē qd. agunt. in mautione sciat.
qd. appetunt. nec mala mudi cor confringant. cū spes
bonoz celestū roborat. nec bona pccis vice decipiant.
cū suscepta subsequens iudici mala contradiant. Itaq.
animus xpianoz coniugū et infirmus et fidelis.
qui et plene cuncta spalia displicere no valet. et cū
eternis se coniungere p. desiderū valet. q. in delecta
one carnis interim iaceat. siq. ne spet delectatus refec
tione cōualecat. et si hē que mundi s. in usu itinens.
speret. que dei s. in fructu puencionis. nec totū se ad
hoc qd. agit conferat. ne ab eo qd. robuste spare debet
funditus cadat. Ad bñ ac breuiter paulus exprimit.
dicens. Qui hnt. uxores tamq. non hntes sint. et qui
flent tamq. no flentes sint. et qui gaudent tamq. no
gaudentes. uxorem quippe quasi no habendo habet. qui
sic p. illam carnali consolacione utitur. ut nūq. ad
paua opa a melioris intencionis ritudine. et amde

flebitur. Vixem nō hūdo h̄t. qui cū lacrima cuncta eē cōspiciens.
 curam carnis ex uicinate tollerat. Sed eterna gaudia spūs
 ex desiderio expectat. Non fleudo aut̄ flere est. sic vetera
 adula plangere. ut in nouent eterne spei consolacione
 gaudere. Et rursum. Nō gaudento gaudere est. sic de in
 firmis anim̄ attollere. ut tū nūll̄ de linat sum̄a formidat.
 Vbi quoq; apte paulo post subdit. preterit̄ em̄ figura h̄
 mundi. ac si aperte diceret. Nolite constanter mundum
 diligere. q̄ et ip̄e nō p̄t diligentibus stare. Incassū cor
 quasi manentes figuris. dū fugit ip̄e quem n̄natis. ...
Ammonendi s̄ coniuges. ut ea in quibus sibi aliq̄
 displicent. et patientes inuicem tollerent. et hoctantes
 inuicem saluent. **S**arpas quippe est. Inuicem portate
 onera v̄ra et sic adimplebitis legem xp̄i. **L**ex quippe
 caritas est. que ex illo nobis et largiter sua bona con
 tulit. et equanimiter mala n̄ra portauit. **T**unc ergo
 legem xp̄i imitando cōplem̄us. q̄ et n̄ra bona benignē
 cōferimus. et m̄ra mala pie sustinem̄us. **A**mmo
 nendi quoq; s̄. ut eoz quibz nō tam que ab altero
 tolerat q̄ que ab ip̄o tollerentur attendant. **S**i em̄
 sua que portant̄ consideret. ea que ab altero susti
 net. lenius portat. **A**mmonendi s̄ coniuges. ut
 suscipiende prolis se meminerint. causa cōiūctos.
 et tū imoderate amixtionem seruientes. pagina
 oms articuli in usum transferant voluptatis.
 perpendant q̄ licet extra nō exeant. in ip̄o tū cōiūgio
 cōiūgi n̄ra transcendant. **V**n̄ n̄re est. ut crebris
 orōnibus deleant. qd̄ pulchrā copule specē amix
 tis voluptatibus fedant. **H**inc est em̄ q̄ peritū
 medicane celestis ap̄ls. nō tam sanos iūctuit. q̄
 infirmis medicamentū monstrauit. dicens. **D**e quibz
 scripta michi. **B**onū est hōi mulierem nō tangere.
Propter fornicacionem aut̄ vnusquisq; habeat uxorem.
 et vnaqueq; suū vnū habeat. **Q**ui aut̄ fornicacionis
 metū p̄misit. p̄fō nō tantibus p̄ceptū cōsulit. sed ne
 for̄faste in terram uerent. **I**am aduentibus ostendit.
Vn̄ adhuc infirmantibus subdidit. **V**roxi v̄ra debitū
 reddat. sibi et uxore v̄ro. **C**ubus dū in magna
 honestate cōiūgi aliquid de voluptate largiret.
 adiunxit. **H**oc aut̄ dico scdm̄ indulgentiā nō scdm̄

imperii. Culpa quippe eē inuincit. qđ indulgere phibet.
sed qđ tanto acius relaxetur. quanto nō p̄ hanc illigatū quod
agitur. Sed hoc qđ est licitū sub moderamine nō tenent.
ad bñ loth in senectute exprimit. qui ardentem sodomā
fugit. sed tñ seque inueniens. nequaquā mox montana con
scendit. Ardentem quoq; sodomā fugere ē. illicita carnis
incendia declinare. Altitudo vero montū est. mūdicia
continentium. ul' certe quasi in monte st. qđ eadē carnali
copule inheret. sed tñ extra suscipiende prolis ammota
onem debitam nulla carnis voluptate soluitur. In mōte
stare quid est. n̄ fructū paginis in carne nō querere. In
monte stare est. carnem nō carnaliter adherere. Sed qđ mlti
st. qui scelera quidem carnis deserunt. nec tñ in conuugio
positi. vlti solūmo debita iura conseruent. Erunt quidem
loth sodomā. sed tñ mox ad montana nō puenit. qđ in
damnabilis vita relinquuntur. si adhuc celsitudo conjugā
continentie suballi. nō tenetur. Et uero in mediū segor
cūitas. qđ fugientem saluet infirmū. Quia videlicet
cū sibi p̄ incontinentiā miscerēt cōiuges. et lapsus scelex
fugiuūt. et tñ vena saluant. Quasi p̄ vna cūitate in
ueniunt. in qua ab ignibus defendantur. qđ conjugalis
hec vita. nō quidē in uirtutibus mira est. tñ a supplicio
secura. Vñ isdem loth ad angelū dicit. Et cūitas hoc
iuxta ad quā possum fugere pua. et saluabor in ea. Quia
nō modica est. et uiuet anima mea in ea. Iuxta ergo
et tñ ad salutem tua phibeatur. Quia conjugalis vita nec a mō
do longe diuisa est. nec tñ a gaudio salutis aliena. Sed tunc
in hac actione vitā suā cōiuges. quasi in pua cūitate cul
todiuūt. qđ pro se assiduis deprecātibz intercedunt. vñ t̄ rē
p̄ angelū ad eundē loth dicitur. Ecce enā in hoc suscepi p̄
ces tuas. ut nō subuertam urbem pro qua locutus es. Quia
videlicet cū deprecāto funditur deo. nequaquā conjugū vita damp
natur. De qua p̄dicāone quoq; paulus ammonet. dices.
Nolite fraudare nunticem. nisi forte ex consensu ad tps.
ut vacetis ocoi. Ac contra ammonendi s̄. qui ligati
cōiugis nō s̄. ut p̄ceptis celestibus eo rectius seruiant.
quo ad curas mūdi nequaquā uigū copule carnalis relināt.
ut quos onus licitū cōiugis nō grauat. nequaquā pondus
illicitū terrene sollicitudinis p̄mat. sed tanto paciores
dies ultimis. quanto expeditiores inueniat. ne quo me

hora agere vacantes pnt. sed tñ negligūt. eo suplicia detere
 ora mereantur. Audiant qđ apłs cū quosdam ad celiba
 tus gram instrueret. nō coniugium spravit. sed curas mūdi
 nalescentes ex coniugio repulit. dicens. hoc ad utilitatem
 vram dico. nō ut laqueū vobis intiam. sed ad id qđ ho
 nestū est. et qđ facultatem pbeat sine impedimento domvio
 obseruandi. Ex coniugijs quippe terrene sollicitudines pdeant.
 et idcirco nūq̄. genai auditores suos ad meliora pluit. ne
 sollicitudine terrena ligarentur. Quem ergo celibem curari
 seculari impedimentū pedit. et coniugio se nequaq̄ subdidit.
 et tñ coniugij onera non euasit. Ammonendi s̄ celibes. ne
 sū dāpnacionis iudicio mulieri se fēmis vacantibz putent.
 Cū enī paulus fornicacionis viciū tot animibz excoꝛdandis
 inseruit. cuius sit reatus iudicauit dicens. Neq̄ forni
 catores. neq̄ seruientes ydolis. neq̄ adulteri. neq̄ mol
 les. neq̄ masculoz cōcubitoꝛes. neq̄ fures. neq̄ auari.
 neq̄ ebrioli. neq̄ maledā. neq̄ rapaces regnū dei possi
 debunt. Et iuriam. fornicatoꝛes aut̄ et adulteros iudi
 cabit deus. Ammonendi s̄ itaq̄. ut si temptacionem
 procellas cū difficultate salutis tolerant. Coniugij portu
 petant. Scriptū namq̄ est. Melius est nubere q̄ iui. sū
 culpa saluet̄ ad cōiugii ueniunt. si tñ needū meliora
 nouerint. Nam quisquis bonū manus subire posuit.
 bonū manus qđ hant̄ illicitū fecit. Scriptū quippe est.
 Nemo mittens manū suā sup aratū et aspiciens reti
 aptus est regno celoz. Cui ergo fortiori studio itenderat
 retro cōuertitur respicere si relictis amphozibus bonis
 ad mīna retroquetur. **Aliter ammonendi s̄ pccoz**

A carnis concup. et aliter ignari. **xxx.**
 Aliter ammonendi s̄ pccoz carnis concup. atq̄
 aliter ignari. Ammonendi namq̄ qđ pccā carnis ex pti.
 ut mare saltim post naufragiū metuant. et ydi
 aonis sue discrimina. vł congrua phoꝛescant. Ne qđ
 pe post perpetrata mala seruati s̄. hec iprobe repe
 tento moriantur. Vñ peccanti sic nūq̄ a pccō desineti
 dicitur. Spons mulieris meretricis facta est tibi. No
 liusti erubescere. Ammonendi s̄. ut tudeant. q̄ten
 si accepta nature bona integra seruare noluerint.
 saltim casta relasiant. Quibus nūq̄ nō est. ut
 pendant in tam magno fidelū nūo qđ multi et se

illibatos autodiant, et alios ab errore conuertant. Quid
ergo illi dicitur d. si alius in integritate stantibus ipi nec
post dampna resipiscant. Quid dicitur d. si cum multa et
alios secum deferunt ad regnum. hi exspectanti dno nec
semetipsos reducant. Ammonendi d. ut peccata commissa
considerent, et imminencia dentent. dñi sub iudee specie
p ppham dñs coeruptibus in hoc mudo mentibus tñs
actas ad memoriam culpas reuocat. quatenus polluti
in futuris erubescant. dicens. Formicite q. in egypto in
adolescencia sua ibi subacta d. ubera earum. et fructe s. e.
mame ubertatis earum. In egypto quippe ubera subygit.
cū turpi huius mundi desiderio humane mentis volun-
tas stermitur. In egypto pubertatis mame cōfingit. qñ na-
turales sensus adhuc in semetipsis integri pullantis cōci-
piscencie accipione vicant. Ammonendi d. pccā carnis
expti ut vigilantia cura cōspiciant. post delicta nobis
ad se redeuntibus deus qñta beniuolencia simi pietatis
expandat. cū p ppham dicit. Si dimiserit vir iracē suam
et illa recedens dixerit vni alii. nūq̄ reuertē ad eū ultra.
nūq̄ nō polluta et cōtaminata erit mulier illa. Tu autē
fornicata es cū amatoribus multis. tñ reuertē ad me dicit
dñs. *scilicet de fornicante et relicta muliere argumentū uult.*
ppōit. et tñ nob redeuntibz post lapsū nō ualida s. pietas
exhibetur. ut hinc utiqz colligamus. Si nob deli quibus
tanta pietate parcat. a nobis nec post delictū redeuntibus
qñta ipbitate parcat. Aut que ab illo erit sup ipbos uenia.
qui non cessat uocare post culpas. q. nimirum p ppham
post delictū nra uocacionis exprimit. cū aulo hominū d.
Et erūt oculi tui uidentes pceptorem tuū. et aures tue
audient uerbum post tergū monētis. Humanū quippe gen.
dñs in faciem monuit. qñ in paditū condito hōi atqz in
libero arbitrio stanti. quid facere. quid ue nō face debet.
indixit. Sed hō in dei faciem terga dedit. cū supbiens
eius nulla contēpsit. Nec tñ supbiente deus deferunt q.
ad reuocandū hōem lege dedit. Exhortantes anglos mltos.
In carne nre moralitatis apparuit. ergo post tergum
stans nos ammonuit. qui ad recuperacōem nos grē q.
contēptus uocant. Ad q. gualū simul ponit dicit de
cunctis. hoc nate est ipaliter sentiri de singul. Quali
enī corā pōitus deo. quibz liba moricionis ei pcepti.

ai pns q pca petaret. voluntas eius pcepta cognoscat.
 Ad huc n an eius faciem stare ea. necdū en pāndū con
 tēnere. Cū uero derelicto bono innocēcie. iniquitatē
 eligens appetit. Jam tēga eius in faciem incidit. Sed ecce
 adhuc et post tēgū eius subsequēns monet. quā etiā post
 culpā ad se redire p̄suadet. Aversū reuocat. cōmissa nō
 recipiat. Simū pietatis reuertenti expandit. Vocem ergo
 post tēgū moentis audimus. si ad mutantē nos diū
 saltem post pāā cōducimur. Debemus ergo pietate voca
 tis erubescere. si iusticiā uolumus formidare. quia tanto
 grauior ip̄bitate cōtēpnimur. quāto et contēpnus adhuc
 vocare nō dedignatur. Ac cōtē ammonendi s̄ pca
 carnis ignoꝛantes. ut tanto solliocius p̄cipite ruina.
 metuant. quāto altius stant. Ammonendi s̄ ut noue
 rint. q̄ quo magis loco penitenti cōsistūt. eo ardentius
 sagittis insidiatoris ip̄etunt. Cui tanto ardentius solet
 erigi. quāto robustius se cōspiciat. vicia. Tanto q̄ intollerabili
 dedignatur vicia. quāto contra se videt p̄ integritate infirme
 carnis castra pugnari. Ammonendi s̄. ut incessanter
 p̄ma suscipiant. et libenter p̄oculduo tēptacionū q̄s
 toleant. labores calcant. Si enī attendatur felicitas q̄ tunc
 tūctū attingit. leue sit qd̄ tūctū laboratur. Audiant qd̄
 p̄ p̄phā dicit. Hec dicit dñs eunuchus. qui custodierunt
 sabbata mea. et elegerunt. q̄ volu et fedus meū tenuerunt.
 dabo eis in domo mea et in muris meis locū. et
 nomen melius a filiis et filiabus. Eunuchi quippe s̄.
 qui cōp̄catis motibus carnis affectū in se prauū operis
 abscidunt. Quo autē apud p̄m loco habeant. ostendit.
 qui in domo p̄is uidelicet eterna mansione eā filijs
 p̄feruntur. Audiant quid p̄phetā dicit. Hī s̄ qui cū
 mulieribus nō s̄ cōmquinati. uirgines eī s̄ et sequūt
 agnū quocūq̄ ierit. et q̄ cantica cantant. qd̄ nemo p̄
 dicere. nisi illa centū quādrāginta quatuor milia. Sim
 gulariter quippe cantici agnū cantare enī. cū eo in petu
 um p̄ cunctis fidelibus etiam de inuērupte carnis gau
 dere. Ad tū elā ceteri cantici audire pnt. licet dicē neque
 qnt. q̄ p̄ caritatem quidem in illoꝝ celsitudine loci s̄
 quis ad eoz p̄mū neq̄ assurgit. Audiant p̄cōꝝ carnis
 ignari. q̄ p̄ semetipam de hac integritate veritas dicat.
 Nō om̄s accipiunt uerbū hoc qd̄ eo innotuit. s̄m̄m̄

quod denegant omnem. et dum prodat quod difficile capit. audientibus
inimicis accepti cum qua cautela teneatur. Ammonendi
sunt itaque peccata carnis ignorantes. ut pervenire uigilantiam
congnoscant. et in se super coniuges non extollant. quatenus
dum et uigilantiam preferunt. et se postponant. et illud non dese-
runt quod melius esse estimant. et se autodiant. quo se
manenter non exaltant. Ammonendi sunt. ut considerent
quod plerumque actione secularium vita continentium confunditur.
cum illi ultra hunc assument opera et uita iuxta ordinem
spirituum non excitant. Unde bene per prophetam dicit. Erubescet
Hydon ante mare. quasi ei per uocem maris ad verecundiam
Hydon adducatur. quoniam per contemplationem vite secularium atque in hoc
mundo fluctuantium eius qui mundus. et quasi stabilis
certatur. vita reprobatur. Sepe enim nonnulli ad dominum post
peccata carnis redemptes. tanto ardentius se in bonis operibus
exhibent. quanto damnabiliores se de malis vident. Et sepe
eundem in carnis integritate perdurantes cum minus se
respicunt. hinc quod reflexant. plene sibi sufficere vite sue
inocentiam putant. atque ad feruorem spiritus nullis se ardore
stimulis inflammant. Et sic plerumque deo gratior amore
ardens vita post culpam. quam securitate torpescentia.
Unde et uoce iudicis dicitur. Remittentur ei peccata multa quod
dilexit multum. Et gaudium erit in celo super unum peccatorem
magis quam super nonaginta nouem iustos quibus non opus est
penitentia. Quod acius et ex ipso usu colligimus si postre-
mentis iudicia pensemus. plus namque terra diligitur
que post spinas exarata fructus uberos producat. quam que
nullas spinas habuit. sed tamen exulta sterilem segetem
gignit. Ammonendi sunt peccata carnis ignorantes. ne su-
prioris ordinis celsitudine se ceteris preferant. cum ab inferioribus
quanta se melius agantur ignorant. In examine namque rei
iudicis mutat merita ordinem qualitas actionum. Quis enim
consideratis propriis rerum imaginibus nesciat quod in natura
gemmarum carbunculus preferatur iacinto. Sed tamen cerulei
coloris iacintus preferatur pallenti carbunculo. quod et illi
quod nature ordo subtrahit. spes decore adiungit. et hinc
quem naturalis ordo preferat. coloris qualitas fecerat.
Sic ergo in humano genere et quidam in meliori ordine
deteriores sunt. et quidam in deteriori meliores. quod et uti
sortem extremi habitus bene uiuendo transcendunt. et illi

lignorum loca mentium moribus non crepando deminuitur.
Aliter ammonendi et qui peccata deplorant opere. Atque aliter

Alter ammonendi et qui peccata cogitationum. **Atque aliter**
deplorant opere. **Atque aliter** qui cogitationum. **Am**

monendi et qui peccata deplorant. ut consummatum mala
partem diluant lamentatione. ne plus astringant in debito

petrati operis et minus solvant in flexibus satisfactionis.
Sarpenti quippe est. potum dedit nobis in lacrimis in melina.

ut videlicet uniuscuiusque mens tamen penitendo compunctionis
sue bibat lacrimas. quoniam se a deo meminit in ille per culpas.

Ammonendi et. ut incessanter commissa ante oculos redu-
cant. atque vivendo agant. ut a districto iudice videri non

debeant. **Vn** dicitur autem petrus dicens. **A**verte oculos tuos a peccatis
meis. paulo superius intulit. **D**elictum meum coram me est.

Et ac si diceret. **P**eccatum meum ne respicias postulo. quia hoc
respicere ipse non cesso. **Vn** per prophetam dominus dicit. **E**t peccata

tuorum non memoretur. tu autem memor esto. **Ammonendi et.**
ut singula quae commissa considerent. et dum per unumquodque

erroris sui inquinacionem desierit. sicut se ac totos lacrimis
mildent. **Vn** beatus per isemiam dicit. **C**um videt singula delicta pe-

saverunt. diuisiones aquarum deduxit oculus meus. **D**un-
tas quippe ex oculis aquas deducimus. quoniam peccatis singul-

dispartitis lacrimas damus. **A**etque ei uno eodemque tempore eque
mens de omnibus dolet. **S**ed dum nunc huiusmodi. nunc illius culpe

memoria acrius tangitur. sicut de omnibus in singulis commota
purgatur. **Ammonendi et.** ut de minima quanta postulante

plurimant. **A**c vi imoderate afflictionis intendant. **A**etque
enim pie dominus quoniam delinquentium oculos flexa peccata opponet.

si per semetipsum ea districte ferre voluisset. **C**onstat enim
quod a suo iudicio abscondere uoluit. quos miserando per-

ueniens sibimetipsum iudices fecit. **H**inc et scriptum
est. **P**roveniamus faciem domini in confessione. **H**inc per

paulum dicit. si nolimetipsum diiudicavimus. non utique
diiudicavimus. **R**ursusque ammonendi ut sic de spe

fiduciam habeant. ut nec tamen incauta securitate torpet-
cant. **P**lerumque non hominis callidus mentem quam peccatum sub-

plantat. et de erumpna sua afflictam respicit. **S**ecurita-
tis perit perire blanditiam seducat. **Q**uod figurate exprimitur

etiam tunc domine memoratur. **S**arpenti quippe est. **E**gressa
est. **D**ona ut videtur mulieres regionis illius. **Q**ua

cū vidisset sichen filius emor enei princeps terre illius
admanuit. et rapuit et domuit cū illa vi opprimens
iuginem. et cōglutinata est aīa eius cū ea. tristemq;
blandicijs delimit. Dinga quippe ut mulieres videret
extraneę regionis egredit. qñ vnaqueq; mens sua stu-
dia negligens. actiones alienas curans. exē hīti. atq;
extra ordinem ppū vagatur. Quā sichen princeps terre
illius opprimis. q; videt inuenta in curis exterioribus
diabolus corripit. Et cōglutinata est aīa eius cū ea.
quia vincam sibi p iniquitatem respicit. et q; cū mēs
a culpa respicit. addicitur. Atq; amillū flere conat.
Corruptor autē spes et securitates uarias añ oculos vo-
cat. q; tenus uoluntate tristite subtrahat. Hęc illic subū-
gitur. Tristem q; blandicijs delimit. Nō enī alior fca
grauiora. mō nichil eē qd petatū est. mō misericordē
deū loquitur. mō adhuc tps sublequens ad penitentiam
pollitetur. ut dū p hęc decepta mens ducatur. ab intena-
one pntē suspendatur. quatenus tūc bona ullā papiat
qm̄ nūc mala nulla cōtrahat. et tūc plenus obriatur
suphōis. que nūc etiam gaudet in delictis. **T**c contē
ammonendi sū. qui pāa cogitationū deflent. ut solitate
considerent. intra mentis archana. utriū delectatione
tūmō. an eorū consensu deliquint. plerq; n̄ teptatū ac-
et ex carnis nequicia delat. et n̄ eidem nequicie ex-
rōe remittitur ut in secreto cogitationis et contritetur qd
libet. et libeat qd contritatur. Nō nūq; uero mēs ita
baratio temptacionis absorbetur. ut nullatenus rem-
tatur. sed ex deliberacione sequit. hoc vñ et ex delat-
acione pullatur et si facultas exiōe suppetat. rem-
mox estibus incōra nota cōsumat. Qd videt si iusta
aduersio districti iudicis respicit. nō est iam cogita-
cionis culpa. sed oīs. q; et si uerū tarditas foras pāa
distulit. intus hoc consentionis ope uolūtas impleuit.
In pmo autē pnce didicimus. q; tribus modis oīs culpe
nequiciam petamus. suggestionē scilicet. delatacione. et
consensu. Primū itaq; p hostem. scdm uero p carnē.
trū p spm̄ petatur. Inādiator et praua suggerit.
caro se delatacioni subicit. atq; ad extremū spūs uictus
consentit. Vñ et illic serpens praua suggerit. eia
q; caro se delatacioni subdidit. adam uero uelut spūs

suggestione ac delatione ligatus consentit. Suggestione
 itaq; peccati cognoscimus. Delatione vicini. consensu iam
 ligamur. Ammonendi ut ergo qui nequicias cogita
 aonis desint. ut sollicitate considerent. in qua peccati
 mensura ceciderunt. quatenus iuxta ritane modum qua
 i semetipsis introversus sentiunt. et iam mensura lamen
 tationis erigant. ne si cogitata mala in) exaucaant
 usq; ad perpetranda opa pducant. Sed inter hec ita terrendi
 s. ut tamen inime frangantur. Sepe enim misericors deus.
 eo casus peccati cordis abluat. quo hec exire ad opa no pmittit.
 et cogitata nequicia tanto casus soluitur. qnto ab effectu
 opis distinctius ligatur. Vn rē dicit p psalmista. Dixi.
 pmiciabo adu'su me iniusticias meas dno. et tu remisisti
 impietate cordis mei. Qui aut impietatem cordis subdidit.
 q cogitationu iniusticias pmiciare uellet. indicauit.
 Si q aut Dixi pmiciabo. atq; ilico adiunxit. Et tu remisisti
 q sic sup hec facis uenia ostendit. Qui du se adhuc pe
 tere promittit. Hoc qd petere se pmittit. obtinuit. qte
 q usq; ad opus no uenerat culpa. usq; ad cruciatu no pue
 niret pnia sed cogitata afflictio mentē temperet. qua
 nimirum tūmo cogitata iniquitas inquinasset.

**Aliter ammonendi ut qui amissa plangunt. nec tū deserunt
 atq; alii qui deserunt. nec tū plangunt. xxii.**

Alter ammonendi ut qui amissa plangunt. nec tū de
 serunt. atq; alii qui deserunt. nec tū plangunt. Ammo
 nendi ei ut. qui amissa plangunt. nec tū deserunt. ut co
 siderare sollicitate laant. quia flendo iamiter mūdant.
 qui uiuendo se nequiter inquinant. tū idcirco se lacrimis
 lauant. ut mūdi ad cordes redeant. Hic n scriptū est.
 Canis reu'sus ad sinū vomitū. et sus lota in volutabro
 luti. Canis quippe cū vomit. p'fū cibū qui pectus depme
 bat. p'iat. Sed cū ad vomitū reu'tat. vñ lenigatus fuerat
 rur'us oneratur. Et qui amissa plangunt. p'fū nequiciam
 de qua male sanati fuerant. et que mentis intima dep
 mebat. consistendo p'ciunt. qua post cōfessione dū repetunt
 resumunt. Sus uero in volutabro luti dū lanatur. sordidi
 or redditur. Et qui amissū plangunt. nec tū deserunt. pene
 grauiori culpe se subiacet. et qui p'iam qua flendo potuit
 impetrare ueniam contempnit. Et q' in lutosa aqua se
 inuolunt. q dū flentibus suis vite mūdiciam subtrahit.

an dei oculos sordibus ipsas etiam lacrimas facit. Hinc rursum scriptum
est. Ne iteres ubi in corde tua. Verbum namque in corde iterare
est. post fletum committere quod rursum nate est flere. Hic per ysaia
dicitur. lauam mundum estote. post lauachru. u. mundus esse
negligit. quisque post lacrimas vite innocentiam non audit.
Lauantur ergo et nequaquam mundi sunt qui commissa flere non
desinunt. sed rursum flendi committunt. Hinc per quemdam sapientem
dicit. Quid prodest qui baptizatur a mortuo et iterum tangit
mortuum. Quid proficit lauatio eius. Baptizatur quippe a
mortuo qui mundatur fletibus a peccato. Sed post baptismum me-
tu tangit. qui culpam post lacrimas repetit. Ammonendi
sunt qui admittit plangunt. nec tamen desinunt. ut ante dicitur
iudicas oculos. eis se esse siles agnoscant. qui venientes
ad faciem quorundam hominum magna eis submissione blandi-
untur recedentes aut inimicitias ac dampna que valent
atrocius inferunt. Quid est. u. culpam flere non humilitate
deo sue deuotionis ostendere. Et quid est post fletum praua
agere. non supbias in eum quem rogauerat exercere Iacobo at-
tentante qui ait. Quicumque uoluerit amicus esse tibi huius.
inimicus dei constituitur. Ammonendi sunt qui amissa pla-
gunt. nec tamen desinunt. ut sollicitate considerent. quia ita
plerumque mali mutue compungunt ad iudiciam. sicut plerumque
boni innocente temptantur ad culpam. Fit quippe mora ex
igentibus meritis dispositionis interne mensura. ut et illi
de bono aliquid agunt. quod tamen non proficiunt. Superbe inter-
ipsa que etiam plenissime penetrant. mala confidunt. et ubi
deum de malo temptantur cum nequaquam consentiant. quo per
infirmitatem titubant ex gremio cordis ad iudiciam per
humilitatem uerius figant. Balaam quippe taberna-
cula iustorum respiciens ait. Moxiatu anima mea morte ius-
torum. et frangit nouissima mea horum similia. Sed cum compuncti
omnis spiritus abscellit contra eorum vitam quibus se silem fieri
etiam moriendo poposcerat. consilium prebuit. Et cum occasione
de auaricia reperit. ilico oblitus est quidquam sibi de inno-
centia optauit. Paulus uero ait. Video aham legem in
membris meis repugnantem legi mentis mee. et captiuum
me ducentem in lege peccati. que est in membris meis. Et
peccato uicario temptatur. ut in bono robustus ex ipsa in-
firmitatis sue cognatione soluetur. Quid est ergo per illum
compungitur. et tamen iusticie non appropinquat. Itaque temptat

et tñ eñ culpa nō inquinat. nisi q̄ apte ostendit. q̄ nec malos
 bona ipsa adiuuant. nec bonos mala icōsumata cōdōnāt.
Ac contra ammonendi s̄. qui admittit delictū. nec tñ plāgit.
 ne iam relaxatus estimetur. culpas. quas si agendo nō mul-
 tiplicant. nullis tñ fletibus mundant. **N**eq̄ enī scriptor si
 a scriphone cessauerit. q̄ alia nō addidit. etiā illa q̄ cōse-
 rat. delectat. nec qui contumelias irrogat. si solūmō tacuit.
 satisfecit. tñ p̄tō nōc̄ est. ut iūa p̄mille sup̄bie verbis
 subiuncte humilitatis ipugnet. **N**ec debitor ab solutus ē.
 q̄ alia nō multiplicat. nisi et illa q̄ ligauerat soluat.
Ita et cū deo delinquimus nequaq̄ satisfacimus si ab in-
 quitate cessamus. nisi voluptates quoq̄ quas dilexim⁹
 contrario appositis lamentis insequamur. **I**n n̄ nullā
 nos in hac vita opm̄ adpa maculasset. nequaq̄ nobis
 hic adhuc degentibus ip̄a ad securitatē innocentia n̄ra
 sufficeret. q̄ illicita anim̄ multa pullarent. **Q**uia ergo
 mente securus est qui peccatis iniquitatibus ip̄e sibi
 totus est. quia innocens nō est. **N**eq̄. n̄ d̄s n̄ris cruciatibz
 passus. sed delictor̄ morbos medicamentis contrariis mede-
 tur. ut qui voluptatibus delectari discessimus. rursum
 fletibus amaritati redeamus. **E**t qui p̄ illicita defuendo
 occidimus. etiam a licitis nosmetipsos reuincendo surgam⁹.
Et cor qd̄ insana leticia infuerat. salubris tristitia exurit.
Et qd̄ vulnerauerat elacio sup̄bie. auerit abiectio humilis
 vite. **H**inc. n̄ scriptū est. **I**xi inquis nolite inque agere.
 et delinquentibus nolite exaltare cornu. **C**ornu quippe
 delinquentes exaltent. si nequaq̄ se ad penitentia ex cog-
 nitione sue iniquitatis humiliant. **H**inc iter d̄. **C**or
 contritū et humiliatū nō sp̄nit. **Q**uisquis. n̄ p̄cā plāgit.
 nec tñ delerit. cor quidem conterit. sed humilare cōtepm̄t.
Quisq̄ uero p̄cā iam delerit. nec tñ plāgit. iam quidem
 humiliat. sed tñ regulat̄ cor conterere. **H**inc paulus
 ait. **E**t hec quidem finis. sed abluta em̄s. sed sc̄ificati em̄s
 q̄ nimis illos emuldatior vita sc̄ificat. quos p̄ p̄miam
 abluens afflictio fletū mūdāt. **H**inc petrus. cū quosdam
 terribos maloz suor̄ con sideracione conspiceret. amonuit
 dicens. **P**enitentiam agite et baptizemur unusquisq̄ v̄m̄.
Dicturus. n̄ baptizina. p̄misit p̄m̄e lamenta. ut prius se
 aqua sue afflictionis infunderent. et postmodū lacrimeto
 baptismans lauarent. **Q**uia ergo mente. qui t̄sactas

culpas flere negligunt. viuunt securi de venia. qm̄ ipse sumus
patre eccle. hinc sacramento ad dandam penam credidit.
quod p̄cā principaliter extinguit. *Aliter ammonendi*
sunt qui illicita que faciunt etiam laudant. An

Alter ammonendi est. qui illicita que faciunt etiam laudant.
An aliter qui accusant p̄cā nec tñ deiciunt. Ammonendi
est. n. qui illicita que faciunt etiam laudant. ut considerent
q̄ plerq̄ plus ore q̄ ope delinquit. Ope namq̄ p̄ semetip̄s
solos p̄cā petunt. ore aut̄ p̄ tot̄ p̄sonas iniquitatem
exhibent. quot̄ audiencā mentes iniqua laudantes docent.
Ammonendi ergo est. ut si erudicare mala distillant. salu
seminare p̄timeant. Ammonendi est. ut eis p̄dico p̄
uata sufficiat. *Quisq̄ ammonendi est. ut si mali esse*
nō metunt. erubescant salu videri quid est. plerq̄
enī culpa dū absconditur effugatur. qz dū mēs erubescit
videri. qd̄ tñ eē nō metuit. erubescit qm̄q̄ eē qd̄ fugit videt.
Cū uero p̄uuis quisq̄ ipudenter innotescat quo liberius
omne facinus petat. eo etiam licitū putat. et qd̄ licitū
suspicitur. in hoc pauldubio multiplicius mergetur. Unde
scriptū est. p̄cā suā sicut sodoma p̄dicauerūt. nec abscon
derunt. p̄cā. n. suā absconderet. sodoma. si adhuc sub ti
more petaret. Sed funditus frena timoris amiserat.
que ad culpam nec tenebras requirebat. Vñ et iustitiam
scriptū est. Clamor sodomor et gomozre multiplicatus est.
p̄cā quippe nō voce. est culpa in actione. p̄cā etiam cum
clamore. culpa est cū libertate. Ac contra ammonendi
est. qui accusant p̄cā. nec tñ deiciunt. ut p̄inde pen
dant. quid in districto dei iudicio pro sua excusatione dicant
est. qui de reatu suoz criminū etiam semetip̄s iudicibus
nō excusantur. In itaq̄ quid aliud q̄ p̄cones est. sui voces
contra culpas p̄ferunt. et semetip̄s opibus reos trahunt.
Ammonendi est. ut videant. qz de occulta iā retributione
iudici est. qz eoz mens malū quod petauerūt illūsa ē. ut
videat. sed nō conatur ut vincant. ut quo melius videt
eo deterius pereat. qz et intelligentie lumen p̄cipit.
et actionis p̄aue tenebras nō relinquit. Nam cum ac
ceptam ad adiutorū sciam negligit. Hanc contra se
in testimoniu uertunt. et de luce intelligentie augent.
supplicia. qd̄ p̄fecto accipant. ut possent delere p̄cā.

quorū nimirū nequiciam cū malū agit qđ diiudicat. ven-
 tū iudiciū iam hic degustat. ut tū eternis supplicis
 seruetur obnoxia. suo hic interim examine nō sit ab-
 soluta. Tanto qđ illic grauiora tormenta patiat. qūto hic
 malū nō deserit. etiam qđ ipa mens cōdepnat. Hinc
 enī ueritas dicit. Seruus qui cognouit uoluntate dñi
 sin et nō fecit. scdm uolūtatem eius plagis uapulabit
 multis. Hinc psalmista ait. Descendant in infernum
 uiuentes. Vini quippe que circa illos aguntur scūti
 et sentiunt. mortui autē sentire nichil pnt. Mortui autē
 in infernū descenderent. si mala nesciendo perirent.
 Cū uo sciunt mala. et tā faciunt. ad iniquitatis in-
 fernū uiuentes miseri. sentientes qđ descendunt.

Aliter ammonendi s̄ qui repentina concupiscentia supant.
Aliter atq; qui in culpa ex consilio ligantur. xxxij.

Alter ammonendi s̄. qui repentina cōcupiscentia
 supantur. Atq; aliter qui in culpa ex cōsilio ligantur.
 Ammonendi s̄ quippe quos repentina cōcupiscentia
 supat. ut in bello p̄tis uite se cotidie esse positos ac-
 tendant. et cor qđ puidere vulnera nō p̄t. scuto solliciti-
 timoris regant. ut occulta insidiantis hostis iacula p̄-
 horrestant. et in tam caliginoso certamine intentione
 continua intra mentis castra se muniant. Nam si a
 circūsp̄ctionis sollicitudine cor delinuat. uulneribus
 ap̄t. qđ hostis callidus tanto liberius pectus patit. qūto
 nudū a prouidentiae laqueis dephendit. Ammonendi s̄ qđ
 repentina concupiscentia supantur. ut curare nimis
 terrena diluiscant. qđ intentionem suā dū rebus tū-
 litozis imoderatius ip̄hant. quibus culpaū iaculis
 distigantur. ignorant. Vñ p̄ salomone vox p̄uili et do-
 mientis exprimitur. qui ait. Verberauerunt me sed nō
 dolui. traxerunt me et ego nō sensi. qū angilabo. et
 rursum uina reperam. Mens quippe a cura sue sollici-
 tudinis dormiens uerberat et nō dolet. qđ sicut iuine-
 ca mala nō p̄spat. sic neq; que pertrahunt agnoscit.
 Trahit et nequaq; sentit. qđ p̄ illecebras uiciorū ducitur.
 nec tū ad sui custodiam uertatur. Que quidem angilare
 optat. ut rursū uina repat. qđ q̄uis sompno corporis
 a sui custodia p̄mitur. Vigilare tū ad sc̄i curas meretur.
 ut sp̄ uoluptatibus debnetur. ut cū ad illud dormiat.

in quo sollertiter euigilare debuerat. ad illud uigilare
appetit. ad quod laudabiliter dormire potuisset. Hinc
superius scriptum est. Et eris quasi dormiens in medio
maris. et quasi sopitus gubernator amisso clauo. In
medio enim mari dormit. qui in medio huius scilicet septuaginta
positus. prudere motus irruentium uiciorum. qui imminentes
undarum tumulos negligit. et qui clauum gubernatoris amittit.
quoniam mens ad regendam nauem corporis studium sollicitudinis perdit.
Clauum quippe in mari amittere est. intentionem prouidentiam inter periculis huius scilicet non tenere.
Si enim gubernator sollicitate clauum stringit. modo in fluctibus
ex aduerso nauem dirigit. modo uentorum impetus per obliquum audit.
Ita cum mens uigilanter mentem regit. modo alia supans calcat.
modo alia prudens declinat. ut et pericula laborando subiciat. et contra futura certamina prospiciendo conualescat.
Hinc ieremias de fortibus superne patrie bellatoribus dicit. Sicut uniuersumque ensis super femur suum propter timores nocturnos. Enses super femur enim ponere est. quoniam a culmine scilicet perditionis praua suggestio carnis edomatur. per noctem uero cecitas uere firmitatis exprimitur. quia quidam aduilitatis in nocte immet non uidetur. Uniuersumque ergo ensis super femur suum ponitur propter timores nocturnos quod uidelicet scilicet uiridum ea que non uidentur metuit. ad intentionem certaminis parat se aduersum. Hinc rursum sponse dicit. Nasus tuus sicut turris que est in libano. Nam uamque quam oculus non cernimus plerumque odore prudemus. Per nasum quoque odores fetores que discernimus. Quid ergo per nasum ecclesie que est in libano dicitur. quia discretio eorum prudentia ita in alto posita est. ut temptationum certamina et prouisus uentus uideat. et contra ea dum uenerint munus subiciat. Que uero suorum prouidentur. Cum pericula fuerint in uicinis timoris sunt. quod dum contra ictum quilibet paratior reddit. Hostis qui se inopinatum credidit. eo ipso quo prouisa est eneruatur. Ac contra ammonendi sunt qui in culpa ex consensu ligantur quatenus pericula consideratione perpendant. quia dum mala ex iudicio faciunt distringunt contra se iudicium accendunt. ut tanto eos diuor suum ferat. quanto illos in culpa arcius vincula debarcoris

ligant. Quis facile delicta penitendo abluerent. si in his
 sola peccata cecidissent. Nam tardius peccata solentur.
 quod et p[er] consiliu[m] solidatur. Nisi. n[on] mens d[omi]no eterna del[icta]
 p[er]iret. in culpa ex iudicio no[n] p[er]iret. Hoc ergo a peccato
 lapsis. p[er] consiliu[m] penitentes differunt. q[uo]d cu[m] ab statu iusticie
 peccando contidit. plerumq[ue] enim illi et in laqueu[m] desperationis
 cadunt et e radice spei funditus euelluntur. Hinc et q[uo]d p[er]
 p[ro]phetam d[omi]n[us]. no[n] tam peccatao[n]i praua q[uam] delictor[um] studia
 resp[on]dit dicens. Ne facere egrediatu[r] ut ignis indigna
 co[m] mea et succendatur. et non sit qui extinguat. poter
 maliciam audior[um] v[ost]ro[rum]. Quia ergo peccata alius differunt
 peccata que p[er] consiliu[m] p[er]tinet. Non tam praua s[un]t d[omi]n[us]
 q[uam] studia p[er]nitentis insequitur. In his enim sepe infirmitate
 sepe negligencia. In alijs uo malicio[s]a semp[er] intencio[n]e
 peccant. Quo cont[ra] re[m] b[e]n[e]d[i]c[t]i exp[re]ssione per p[ro]phetam dicit.
 Et in cathedra p[er]sistentie no[n] sedit. Cathedra quippe iudicis
 esse uel p[re]sidentis ~~uoluit~~ solet. In cathedra aut[em] p[er]sistentie
 sedere est. ex iudicio praua co[m]mittere. In cathedra p[er]sist[en]tie
 sedere est. ex iracione mala discernere. et t[ame]n ex deli
 beratione peccare. Quasi in pueri consilij cathedra sedet.
 qui tanta iniquitatis elacione actolliciu[r]. ut adimplere
 malu[m] etiam p[er] consiliu[m] conetur. Et sicut a m[ul]titudine tur
 bis p[re]lati s[un]t qui cathedre honore fulcuntur ita delicta eor[um]
 qui peccatao[n]e co[m]mittunt. exarsita p[er] studi[u]m peccata trahunt.
 Ammonendi ergo s[un]t ut hinc colligant. qui in culpa eor[um]
 se p[er] consiliu[m] ligant. q[uo]d nunq[uam] u[er]o ferendi s[un]t. qui nunc
 prauo[rum] no[n] socij sed principes s[un]t. **Alios ammonendi**
sunt qui licet minima crebro t[ame]n illicita faciunt.
Atq[ue] alij q[ui] se a pijs custodiunt s[ed] alij i[n] suis benignis. xxxij.

Alios ammonendi s[un]t qui licet minima crebro t[ame]n illicita
 faciunt. Atq[ue] alij qui se a pijs custodiunt. sed aliqui i[n]
 grauib[us] dimergunt. Ammonendi s[un]t. qui suis i[n] minimis
 sed t[ame]n frequenter excedunt. ut nequa[m]q[ue] considerent q[ui]a
 sed q[ui]a co[m]mittunt. facta. n[on] sua si despiciunt. t[ame]n cu[m] p[er]
 sant. debent firmare cu[m] numerant. Altos quippe gur
 gites fluminu[m] p[er] se sed in numerare replent. gurgite plu
 uia[n]t. et hoc agit sentina latenter crescent. quod
 patenter p[er]cella sentiens. Et minuta s[ed] q[ui] erumpunt
 in nyctibus p[er] scabiem vulnera. sed cu[m] multitudine eor[um]
 inuincibil[is] occupat. sic vitam corp[or]is. sicut vnu[m] graue

infecti pectori vulnus necat. Hinc videlicet scriptum est. Qui
modica sunt paulatim decidunt. Qui. n. p̄ca minima flex
ac deuitare negligit. a statu iusticie. nō quidem repente.
sed p̄tibus totus cadit. Ammonendi s̄ qui in minimis
frequenter excedunt. ut solliate cōsiderent. q̄ nōnūq̄ in
p̄na detrusi q̄ in maiori culpa peccatur. Maior. n. q̄ citius
q̄ sit culpa cognoscit. eo etiā celerius emendat. Minor
uero dū q̄ nō illa credit. eo peius quo et securus in usu
retinetur. Vñ sit p̄lexq̄ ut mens allucta malis leuibus
nec grauiora phoretat. atq̄ ad quā auctem nequicie
p̄ culpas nutrita pueniat. et tanto in maioribus contempnat
p̄missce. q̄nto in minimis didicit. nō timendo peccare.
Ac cōm ammonendi s̄. qui se a p̄uis custodiunt. sed
aliqui in grauibus dimeruntur. ut solliate se ip̄i
rephendant. quia dū cor eoz de custodiis minimis extollit
ad p̄petua grauiora. ip̄o elacois sue baratro deorat.
et dū foris sibi p̄ua subiciunt. sed p̄ ianem glam itus
intumescent languore supbie intumescunt victā mētē
etiā fixas p̄ mala maiora p̄sternit. Ammonendi
s̄ ergo. qui se a p̄uis custodiunt. sed aliqui in magis
dimeruntur. ne ubi se stare extulseris estimant.
ibi intrinsecus cadant. et iuxta dictū iudicis retri
bucionem. elatio minoris iusticie. via fiat. ad fouea
maioris culpe. Qui. n. vane elati boni minimi custodia
suis vrbibus tribuunt. iuste derelicti. culpis maioribus
obruuntur et cadendo discunt. nō fuisse p̄p̄it q̄ stete
runt. ut mala imenta cor rep̄nant. qd minima bona
exaltant. Ammonendi s̄. ut considerent. q̄ i culpis
grauioribus alto reatu se obligant. et tū p̄lexq̄ in
p̄uis que custodiunt deternis peccant. quia et i illis
iniqua faciunt. et p̄ ita se hoibus q̄ iniqui s̄ regit.
Vñ sit. ut cū maiora mala p̄petrant. coram deo apte
iniquitatis sint. cū p̄ua bona custodiunt corā hoibus
similare sciantis. Hinc est. n. q̄ phariseis dicitur. In
dixeret. minima mala discernitis. maiora denocatis.
Hinc est. n. q̄ i iustū ore ueritatis incerpantur cū
audiunt. Decimatis mentam et anetū et aminiū.
et relinquitis que grauiora s̄ legis iudiciū. miam.
fidem. Neq̄. n. negligent̄ audiendū est. q̄ cū decimatis

mima diceret. extrema quidem de oleis maluit. sed tñ bñ olencia memorare. ut profecto oñderet. quia silatres ai pua autodiunt. odorem de se extingere scē opinionis querunt. et quus implere maxima ptermit tunc tñ mima obseruant. que humano iudicio longe late q̄ redoleant. **Aliter ammonendi s̄ q̄ bona nec inchoant. Atq̄ aliter qui inchoata minime cōsumat. xxxv.**

Alter ammonendi s̄ qui bona nec inchoant. Atq̄ aliter qui inchoata minime cōsumant. Qui enim bona nec inchoant. nō s̄ eis pus edificando q̄ salubriter diligant. sed destruenda ea in quibus semetipōs neque versant. Neq̄ n̄ sequitur q̄ incepta audiunt. n̄ prius q̄ p̄uicia sint. ea que sibi n̄ cepta dephendant. quia nec leuari appetit. qui et hoc ipm̄ quia cecidit. nescit. et qui dolorem vulneris nō sentit. saluus remediū nō requirit. Prius ergo oñdenda s̄ q̄ sint vana que diligunt. et tñc demū vigilanter incrimanda q̄ ualia sint. q̄ p̄mittunt. Prius videant fugienda que amant. et s̄ difficultate cognoscant amanda esse que fugiunt. Melius n̄ incepta recipiunt. si de expns̄ quodq̄ disputacionis audiunt. ve iaciter cognoscant. Tūc uerū pleno voto disant. va bona querere cum certo iudicio dephenderint. falsa se vacue tenuisse. Audiant ergo q̄ bona p̄uicia et a delacione acius tñsita s̄ et cā eoz causa ad ulacionem sine tñsitu p̄ mansura. q̄ et nūc quodlibet. multis subtrahit. et tñc qd̄ dolet. multis in suppliciu referuatur. Itaq̄ eisdem rebus terreantur salubriter. quibus noxie delectantur. ut dum paulla mens alta ruine sue dāpna cōspiciens. si in p̄cipio puenisse dephendit. gressū post tergum reuocet. et p̄timescens qd̄ amauerat. distat diligere qd̄ contempnebat. Hinc est. n. q̄. Heme nullo ad p̄dicacionem dicitur. Ecce n̄ cōstitū te hodie sup gentes et regna. ut euellas et destruas. et disperdas. et edifices. et plantes. Quia nisi prius puerla destrueret. edificare ualiter recte nō posset. quia nisi ab auditorū suor cordibus sp̄mas vani amoris euelleret. nimirū frustra in eis p̄dicacionis uerba plantaret. Hinc est q̄ petrus monēbat. ut postmodū conuulsi. cū nequias iudeos monēbat. quid iam facerent. sed de hys q̄ fecerant. in cepabat dicens. Ihu nazarenū uirū approbatū a deo in

vobis. in utraque et prodigijs et signis q̄ p̄ illū fecit deus.
in medio v̄r̄. sicut vos scitis. Hunc defuncto cōsilio & p̄ncip̄
dei traditū p̄ manus iniquoz. affligentes int̄eremitis. q̄
deus suscipiunt solutis doloribus inferni. vt videlicet a uice
litatis sue cognatione destructi. edificacōem sc̄e p̄dicacōis
quāto anxie quaerent. tanto utiliter audient. Vñ & ilico
v̄nderunt. Quid ergo faciemus v̄ri fr̄es. ostendite nobis.
Quibus mox dicitur. Agite p̄nit̄iam. et baptizet̄ v̄niūsq̄
v̄r̄m. Que edificacōis verba profecto contempnerent. nisi
prius salubriter ruinam sue destructionis inuenissent.
Hinc est q̄ saulus cū sup̄ eū celsitus lux emissa respiceret.
non iam quid recte deberet facere. sed quid praue fecisset
audiuit. Nam cū prostratus requireret dicens. Quis es dñe.
prius v̄detur. Ego sum ih̄s nazarenus que tu p̄secutus.
Et cū repente subiūgeret. Dñe quid me iubes face. Nihil ad
iungitur. Surge et ingredere ciuitatem. et ibi dices tibi.
quid te oporteat facere. Ecce de celo dñs loquens. et p̄se
cutus sui sc̄a corripuit. nec tū ilico que essent facienda
mōstrauit. Ecce elacionis eius fabrica iam tota corruerat.
et post ruinā suam humilis edificari requirebat. et cū
sup̄bia destruitur edificacōis tū verba retinent. Vt
videlicet p̄secutor inanis dñi destructus iaceret. et tanto
post in bonis solidiusingeret. quāto prius funditus eius
a p̄nit̄io errore cecidisset. Qui ergo adhuc nulla bona
agere cepit. a rigiditate autem sue p̄auitatis correpcōis
erigantur. Quia et idcirco altū silue ligni succidimus. ut
hoc in edificij tegmine subleuemus. Sed tū nō repente in
fabrica ponimus ut nimirū prius viciosa eius v̄ditas
existat. cuius quo plus in infimis humor excoquitur.
eo ad summa solidius leuatur. Ac cont̄ ammonendi s̄t.
qui inchoata bona n̄me cōsumant. ut causa ~~causa~~
circūsp̄ctione considerent. q̄ dū p̄posita nō p̄ficiunt. eas
que s̄nt cepta conuellant. In. n. ad videtur gerendū solli
cita int̄entione nō cessat. enam qd̄ fuerit. bñ gestū debeat.
In hoc quippe mūdo humana aia quasi more nauis est.
contra idem fluminis conscendentis. vno in loco nequaquā
stare p̄mittitur. quia ad yma relabitur. nisi ad summa
conetur. In ergo inchoata bona fortis opantis manus
ad p̄fectionem nō subleuat. ipsa opandi remissio contra

hoc qd opatu est pugnat. hinc est em qd p salomonem dicit.
 Qui mollis et dissolutus est in ope suo. frater est sua opa
 dissipantis. q videlicet qui cepta bona districe no crequit
 dissolutione negligencie manu destruents imitatur. hinc
 sardis em ab angelo dicitur. Eto vigilans et confirma
 cetera que moerura erant. Non. n. inuenio opa tua ple
 na coram deo meo. Quia ergo plena coram deo eius opa
 inuenta no fiant. moerura reliqua etiam q erant geda
 pdebat. Si. n. qd mortuu in uobis est ad vita no accen
 ditur. hoc etia extinguatur. qd qd adhuc vnu tenetur.
 Ammonendi s. q ppendant. qd tollerabilis et potuit
 recti viam no arripe. q arrepta post tempu redire. nisi
 em retro respicerent. erga acceptu studiu nullo tempore
 languerent. Audiant ergo qd scriptu est. vna frigidus
 es aut calidus. sed q tepidus es. nec frigidus. nec ca
 lidus Incipiam te euomere ex ore meo. Calidus quippe
 est qui bona studia et arripit et colimmat. frigidus vo
 est qui colimanda nec inchoat. Et sicut a frigore per
 teporem transit ad calidu ita a calore p teporem redit
 ad frigus. Quisq ergo infidelitatis frigore. sed nequaquam
 tepore superato exarsit ut ferueat. proculdubio calore
 despat. du noxiu in tepore demoratur. agit ut frigescat.
 sed sicut an teporem frigus sub specie est. ita post frig
 tepor in despacione. Qui ei in peccatis est adhuc. consilium
 fiduciam non amittit. Qui ergo post conuersionem re
 puit. et spem que ee potuit de padre subtrahit. aut ca
 lidus ergo quisquis esse aut frigidus queritur. ne tepidus
 euomatur. vt videlicet aut nedum conuersus. adhuc de
 esse consilium spem prebeat. aut iam conuersus in
 virtutibus marcescat. ne euomatur tepidus q a calore
 quem proposuit per teporem ad noxiu frigus redit.
 Aliter ammonendi sunt. qui mala occulte agunt
 et bona publice. Atq aliter qui bona que faciunt
 abscondunt. et cum quibusdam factis publice
 mala de se opinari permittunt. xxxvi.

xxxvi

Alter ammonendi s. qui mala
 occulte agunt. et bona publice. Atq aliter qui bona
 que faciunt abscondunt. et cum quibusdam factis publice ma
 la de se opinari permittunt. Ammonendi s. qui mala
 occulte agunt. et bona publice. ut pensent humana iudicia

quæta uelocitate euolant. diuina autem quæta immobilitate
pouant. Ammonendi sunt. ut in fine rerum mentis oculos
figant. quia et humane laudis attestatio preterit.
et superna sicut ut et abscondita penetret. ad retribu-
cionem perpetuam conualescat. Dum ergo occulta mala sua
diuinis iudicis. Recta autem sua humanis oculis imponunt.
et sine teste est boni quod publice faciunt. et non sine eterno
teste est quod publice delinquunt. Culpas itaque suas oculis
tando hominibus. virtutesque pandendo. et uideamini debeat
abscondentes tegunt. et uideamini remunerari poterant. deto-
gentes abscondunt. Quos recte sepulchrum dealbata speciosa
ola extius. sed mortuorum oculibus plena intus uocat. quia
uiciorum mala intus contegunt. humanis uero oculis quo-
rumdam demonstratione operum. de solo foras iusticie colore
blandiuntur. Ammonendi itaque sunt. ne que agant. uideamini
despiciant. sed ea meriti melioris credant. Valde namque
bona sua diuidunt qui ad eorum mercedem sufficere hu-
manos fauores putant. Cui enim pro opere uideamini laus in fine
quiritur eterna retributione res digna uideamini uideamini.
De quo uidelicet pro precepto ueritas dicit. Amen dico uobis.
receptis mercedem suam. Ammonendi sunt. ut considerent
quod diuini prauos se in oculis exhibent. sed cum exempla
de se publice in bonis operibus prebent. ostendant. sequuntur
que fugunt. clamant. amantia que oderunt. uiuunt.
postremo alijs. et sibi moriuntur. Ac contra ammonendi
sunt. qui bona occulta faciunt. et cum quibusdam fratribus publice
de se mala opinari permittunt. ne cum semetipsos actionis
recte. uirtute uiuant. in se alios per exemplum prauæ
estimationis occidant. ne minus quam se proximos diligant.
et cum in salubrem potum uini sorbeant. intencis in sui
consideratione mentibus pecciferum uenenum potulum sum-
dant. In nimirum in uno proximorum vitam minus ad-
uiuant. in altero multum grauant. Dum student. et uideamini
agere occidit. et quibusdam fratribus ad exemplum de se
praua seminare. Cuiusmodi uideamini laudis concupiscenciam
calcare iam sufficit. conuincenciam fraudem perpetrat.
si bona que agit occidit. Et quasi iactato semine ge-
minandi radices subtrahit. qui opus quod mittendum
est. non ostendit. Hinc namque in ewangelio ueritas
dicit. Uideamini opera uideamini bona et glorificent patrem

vram qui in celis est. Vbi illa q̄ s̄nta p̄mittit̄. que longe
 aliud p̄cepisse videatur. dicens. Attendite ne iusticiā vram
 faciatis coram hoībus ut videam̄ ab eis. Quid ergo est
 q̄ opus nrm̄ et ita faciendū est ne videatur. et t̄m̄ ut depe
 at videri p̄cipitur. nisi q̄ ea que agimus occultanda s̄nt
 ne ip̄i laudemur. et t̄m̄ ostendenda sunt. ut laudē celestis
 p̄ris augeamus. Nā cū nos iusticiam vram corā hoībz
 facere dñs p̄hiberet. ilico adiunxit. vt videam̄ ab eis.
 Et cū rursus videnda ab hoībus bona opa nra p̄ciperet.
 p̄tinuis subdidit. Vt gl̄ozificent p̄riū vrm̄ qui in celis
 est. Qualiter ergo videnda eent. ul̄ qualiter nō videnda.
 ex s̄m̄arū sine mōstravit. quatenus opantis mens opus
 suū et p̄ter se videri nō quereret. et t̄m̄ hoc p̄t̄ celestis
 p̄ris gl̄oziam nō celaret. Vñ fit plerq̄ ut bonū opus et
 in occulto sit cū sit publice. et rursus in publico t̄m̄ agi
 occulte. Qui n̄ in publico bono ope nō suam sed ligni
 p̄ris gl̄am querit. que fecit ostendit. quia illū solū t̄m̄
 habuit. cui placere curat. et qui in secreto bono ope suo
 dephendi ac laudari concupiscit. et n̄lls fortaſse vidit qd̄
 exhibuit. et cū hoc corā hoībus fecit. q̄ tot testes secum
 in bono ope duxit. quot humanas laudes i corde q̄ sunt.
 Cū vero p̄riua estimatio in quā sine p̄cō valet. ab in
 t̄m̄entia mente nō tergatur. auctis mala credentibus
 p̄ exemplū culpa p̄pinatur. Vñ et plerūq̄ contingit.
 vt qui negligenter de se mala opinari p̄mittunt. per
 se imitati fuerint multipliciter delinquant. Hinc est q̄
 paulus imūda quedam sine pollucione comedentibus.
 sed ipsas temptacionis scandalū sua hac cōmestacione
 monentibus dicit. Videte ne forte hec licentia v̄ra offen
 dicillū sit infirmis. Et rursus. Et peribis infirmis in
 tua conscientia frater. propter quem x̄ps mortuus est. Sic
 enim peccantes in fratres. et patientes conscientiam
 eoz infirmam. in x̄po peccatis. Hinc est q̄ moyses cū
 diceret. Non maledices iurdo. p̄tinuis adiunxit.
 nec coram ceco pones offendicillum. Iurdo quippe
 maledicere absenti et non audienti derogare. Corā
 ceco vero offendicillum ponere est. discretam quidem
 habet scandalū occasionem prebere.

De cautela p̄ p̄dicatorem adhibenda ut sic uirtutes
p̄dicet quatenus p̄ suā p̄dicatōnē uicia uirtutū cōtra
in auditoribus non excrestant. xxxv.

Hec n̄ que p̄sūl aīarū in p̄dicatōnis diuinitate
custodiat. ut sollicitus congrua singulorū vulneribus
medicamina apponat. Sed t̄ magni sit studiū ut exha-
tandis singulis seruātur ad singula. cū ualde laborio-
sum sit. unūquemq; de p̄sū sub dispensatione debite cō-
siderationis instruere. Longe t̄ laboriosius est audi-
tores innumeros. ac diuersis passionibus laborantes
vno eodemq; tpe uoce unius. et cōis exhortationis am-
monere. Ibi quippe tanta arte uox componenda est. ut
cū diuisa sint auditorū uicia. et singulis inueniatur
congrua. et cū sibi metip̄i nō sit diuisa. ut in p̄sū passio-
nes medias vno quidem ductu t̄nsat. sed more gladij
hincapitis timores cogitationū carnaliū ex diuiso late-
miciat. quatenus sic sup̄bis p̄dicetur humilitas ut
tamen timidis nō augeatur metus. Sic timidis
infundatur aūctas. ut tamen nō crescat sup̄bis effrenā-
tio. Sic oculos ac torpentibus p̄dicetur sollicitudo boni
opis. ut t̄ iniquetis imoderate licentia nō augeat
actionis. Sic iniquetis ponatur modus. ut tamen
oculos nō fiat torpor securus. Sic ab ip̄atientibus
extinguatur ira. ut t̄ remissis ac lenibus nō crescat
negligentia. Sic leues accendantur ad zelū. ut tamen
iracundis nō addatur incendiū. Sic tenacibus inān-
datur tribuendi largitas. ut t̄ prodigis effulgens
frena minime latentur. Sic prodigis p̄dicet patas.
ut t̄ tenacibus peritura rerū custodia nō augeat.
Sic incontinentibus laudetur coniugū. ut t̄ cō-
nentes nō reuocentur ad luxuriam. Sic continentibus
laudetur uirginitas corporis. ut t̄ in ~~con-~~ cōiugibz
despecta nō fiat fecunditas carnis. Sic p̄dicanda
sunt bona. ne ex latere inuentur et mala. Sic lau-
danda s̄ bona cūm ne desperentur ultima. Sic uir-
tutanda s̄ ultima. ne dū sufficere creduntur nequaquā
tendant ad summa. Et grauis quidem labor ē p̄dica-
tori. in cōis p̄dicatōnis uoce ad occultos singulorū
motus. Casus q̄ vigilare et palestari more in di-
uersa lateris se uertere artes. ul causas. Multo t̄

acrozi labore fatigatur qm vni et contrarijs vicijs serui
 ent p̄dicare cōpellitur. plezq̄ em̄ quis lete nimis con
 sperthoms exiit. sed cū eian repente tristitia aborta i
 maniter deprimi. Curandū est itaq̄ p̄dicatoei. quatenus
 sic terigatur tristitia que uenit ex tēpe. ut nō augeat
 leticia que subpetit ex consp̄sione. Sic frenetur leticia
 que ex consp̄sione est. ut tamē nō crescat tristitia que
 nit ex tpe. Itē grauat̄ usū imoderate p̄p̄tationis.
 et aliq̄ tamen ab eo qd festine agendū est. uis p̄p̄dit eū
 subito nate formidinis. Ille grauat̄ usū imoderate for
 midinis. et aliq̄ tū in eo qd appetit temeritate pellit
 p̄p̄tationis. Sic itaq̄ in isto reprimatur subito aborta
 formido. ut tū nō crescat enutrita diu p̄p̄tatio. Sic in
 illo reprimatur repente aborta p̄p̄tatio. ut tū nō valeat
 ip̄ressa ex cōsp̄sione formido. Quid aut̄ mirū. si mentium
 media ista custodiunt. dū cauta discretions arte se repant.
 qui nō corda sed corpa medentur. Plez q̄ em̄ debile corpus
 debile opprim̄ languoz imanis. cui languoz. Cōbuare
 adiutorijs fortibus debet. Sed tū corpus debile adiutorū
 forte nō sustinet. Studet ergo qui medetur. quatenus sic
 superentem morbi subtrahat. ut nequaq̄ sup̄p̄ta
 corp̄s debilitas crescat. ne fortasse languoz cū vita defici
 at. Tanta ergo adiutorū discrezione cōponit. ut vno
 eodemq̄ tpe et languoz obuiet. et debilitati. Si ergo me
 dicina corp̄s indiuisa adhibita seruire diuisibili potest.
 Tunc em̄ vere medicina est. qm̄ sic p̄ eam vicio superen
 tenti succurritur. ut etiam sup̄p̄te cōsp̄sionē seruiat.
 Cui medicina mentis vna eademq̄ p̄dicatione appolita
 mox morbis diuiso ordine obuiare nō valeat. que tanto
 lib̄tior agitur. q̄nto de inuisibilibus tractat. Sed quia
 plerūq̄ dū duoz vicioz languoz n̄ruit. hoc leuius. illud
 fortasse grauius p̄mit. et inuisū vicio rectius sub cele
 ritate subuenitur. per quod festine ad interitū tenditur.
 Et si hoc a vicina morte restringi nō p̄t. nisi illud etiam
 qd exiit. cōtrariū crescat. Tollerandū est p̄dicatoei. ut
 p̄ ex hoc rationem suam artificioso moderamine vniu
 paciatur crescere. ut possit aliud a vicina morte reti
 nere. Quod tū agit. Non morbi exaggerat. sed vulnerati
 sui cū medicamentū adhibet. vitam seruat. ut exqui
 vende salutis congruū q̄s inueniat. Sepe em̄ quis

a cibo se in gluuie mune tempans. iamq; pene ligatus
luxurie stimulis pmitur. qui huius pugne metu. teritur.
dum se p abdicentiam restringere nitatur. manus glorie
temptatione fatigatur. In quo mirum vnu vitium nullatenus
extinguuntur. nisi aliud nutritur. Que ergo peccatis inse
quenda est. ardensius. nisi que periculosius premitur.
Tolerandum namq; est. ut p virtutem abstinencie inter
arrogantiam contra viuentem crescat. ne cu p in gluuem
a vita funditus luxuria extinguatur. Hinc est q paulus
cu infirmu auditorum suu perpenderet. aut. praua ad
huc vellet agere. aut. de actione ista humane laudis re
tribucione gaudere ait. Vis no timere potestate. bonu
fac. et habebis laudem ex illa. Neq; cu ideo bona agenda
st. ut pccas huius mundi nulla timeatur. aut. ut p hoc
gla transitorie laudis sumatur. Sed cu infirma mente
ad tantu robur ascendere no posse pensaret. ut et puitate
vitaret. sil et laudem. Pdicator egregius etia monendo ali
quid ei optulit. concedendo etiam lenia. subtraxit. acrota.
ut q; ad deserenda sil cuncta no assurgeret. du i quodda
sua vitia animus familiariter relinquatur. a quodam
suo sine labore. ul. dolere. tolleretur. **Et infirmis aio**
Sciendum vero est. pdicatori. **non debent. alta pdicari.**
ut auditoris sui animu. ultra vires no trahat. ne ut
ita dicam. du plus q; ualet. tenditur. mentis corda rui
patur. Alta etenim queq; debent. multis audientibus con
tegi. et vix paucis aperiri. Hinc namq; p semetipam veri
tas dicit. Quisquis est. fidelis dispensator et prudens.
que condatur. dñs sup familiam suam ut det. illis tria
mensuram in tpe. per mensuram quippe tria exprimit
modus uerbi. ne cu angusto cordi aliquid incaptabile
tribuat. extra fundatur. Hinc paulus ait. Non potui
vobis loqui. quasi spiritalibus sed quasi carnalibus. quasi
puulis in xpo. lac vobis potui dedi no escam. Hinc moyses
a secreto dei exiens. choruscantem coram populo facie reuelat.
Quia nimiru quibus claritatis incane archana non in
dicat. Hinc p ei diuina voce sapit. ut is qui cisternam
foderit. si operire negligat. cecidente in ea boue ul. asino
pau reddat. quia ad alta scie fluuuta pueniens. cu hic
apud bruta audientiu corda non contegit. pene reus
adicitur. si p verba eius in scandalum siue munda siue

mens immunda captatur. Hinc ad brū Job dicit. Quis dedit
 gallo intelligentiam. Pdicator etenim scīs dū caligōso hoc
 clamat in tpe. quasi gallus clamat in nocte. dū dicit. hora
 est iam nos de sompno surgere. Et narium. Vigilate iusti
 et nolite peccare. Gallus autē p̄sidiaribus horis noctis alios
 edere cantus solet. Cū vero matutinū iam tps est. i primo
 intuitus ac tenuēs voces format. Quia minū qui rē
 ob sc̄ans p̄dicat. cordibus. adhuc apta clamat. nichil de
 oculus mīsteris indicat. vt nūc subalioza quez de celestibz
 audiunt. cū lucā ueritatis appropinquant. **De ope p̄dicantis**
et uoce p̄chis rē omnibus qualiter p̄dicatē ad semet
ipm reddat ne hūc ul' uia ul' p̄dicatio extollat.

Sed inter hec ad ea que iam superius diximus. caritatis
 studio retroquēmur. vt p̄dicatē quibz plus actibus
 q̄ uocibus insinet et bñ uiuendo uestigia seq̄tibz ip̄mat
 q̄ loquendo quo gradientur ostendat. q̄ et gallus utē quem
 pro exprimēda boni opis p̄dicatōis specē in locutione sua
 dūs allimit. cū iam edere cantus parat. p̄s alas excurrit.
 et semetipm feriens uigilantiozem reddit. q̄ minū nō ē
 ut hī qui uerba scē p̄dicatōis mouent prius studio bone
 actionis euigilent. ne in semetipis torpentes ope. alios
 erantem uoce. Prius se p̄ sublimia sc̄a excurant. et tūc ad
 bñ uiuendū alios sollicitos reddant. Prius cogitationum
 alis semetipos ferant. q̄q̄ in se mutaliter torpet sollicita
 inuestigacione dephendant. districta aduisione cœringant
 et tūc demū alioz uitam loquendo cōponant. p̄s punire
 p̄p̄a fletibus anōnt. et tūc que alioz n̄ p̄menda denūciēt
 et nūq̄ uerba exhortatōnis insonent. omē q̄ loquuntur
 et operibus clament. **Omne q̄ loquuntur**
ad semetipm reddat ne hūc ul' uia ul' p̄dicatio extollat.

Sed quia sepe dum p̄dicatio modis congruentibus uber
 tim funditur apud semetipm de ostensione sui oca
 ta leticia loquentis animus subleuatur. Magna cura nō
 est. ut timoris laceracione se mordent. ne q̄ alioz uulbia
 medendo ad salutem renocant. ip̄e p̄ negligentia siue salutis
 intumescat. ne p̄ortinos uiuando se deturmat ne alios
 erigens cadat. Nam quibzdam sepe magnitudo uirtutis.
 occasio p̄dicatōnis fuit. ut tū de confidentia uirū toridi
 nate securi et inopinate morerentur p̄ negligentiam.
 Virtus namq̄ cū uicis uenititur. quadam delectacōe

eius abincepti animus blanditur. **S**ing. ut bñ agens
mens menū sue cūspicōnis abiciat. atq; in sū cōfidentia
serena quiescat. tū iam tæpenti. seductæ callidus omne
quod bñ gessit. enumerat. eamq; quasi p̄ ceteris sp̄olle
tem in timore cogitacōnis exaltat. Vnde agitur ut
an̄ iusti iudicis oculos fouea mentis sit memoria vir
tutis qz reminiscendo quod gessit. dū se apud se erigit
apud hūilitatis auctorem cadit. **H**inc nāq; sup̄bienti sic
dicatur. quo pulchrior es descende. ac si aperte diceretur.
qz ex uirtute decore te eleuas. ip̄a tua pulchritudine ip̄elle
ris ut cadas. **H**inc sub iherlm̄ specie uirtute sup̄bienti
aīa reprobatu. cū dī. p̄ fca eras in decore meo que posue
ram sup̄ te dicit dñs et hñs fiducia in pulchritudine
tua. fornicata es in noīe tuo. **F**iducia quippe sue pulchri
tudinis animus attollitur. cū de uirtuti meritis leta
apud se securitate gloriatur. **S**ed p̄ hāc eandem fiduciam
ad fornicationem ducitur. qz cum intercepta mentem
cogitacōnes sue decipiunt. **H**anc maligni sp̄is p̄ inui
uera uicia seducendo corumpunt. **R**ondū uero qz dī.
fornicata es in noīe tuo. qz dū respectū. mens signū ueris
deserit. laudem protinus priuata inquit. et sibi arrogare
incipit omne bonū. quod ut largitoris p̄mo seruet. ac
cepit opiniois sue gl̄iam dilatare desiderat. satagit ut
mirabilis auctis innotescat. **I**n suo ergo noīe fornicat.
quia legalis thori cōubitiū deserens. corruptori spiritui
in laudis appetitū subternitur. **H**inc dauid ait. Tradidit
in captiuitatem uirtutem eor. et pulchritudinem illorū
in manus inimicū. **I**n captiuitate. n̄ uirtus. et pulchri
tudo in manus inimici traditur. cū decepte menti an
tiquis hostis ex boni opis elacōe dñatur. q̄ in uirtu
tis elacō quā plena non superat. ut cūq; tū et elacōz
animum sepe temptat. **S**ed cū eleuatus. ul̄ subleuatus
eternū dauid iterū ait. **E**go dixi in habūdancia mea nō
timebor in eternū. **S**ed qz de cōfidentia uirtutis in
tumuit paul. **P**oa. quod p̄tulis adiuravit. **I**uertiti
faciem gl̄iam a me et fās sum conturbatus. ac si apte
dicat. **F**ortem me inter uirtutes credidi. sed quantē
infirmittatis sū. derelictus agnouī. **H**inc iurū dicit.
Iurauī et statū custodire iudicia iusticie tue. sed qz

76
cuius unum non erat manere in custodia quam iurabat debilitatem suam protinus turbatus inuenitur. Vñ et ad p̄ns opem repente se contulit dicens. **Humiliatus sum usque** quiaque dñe viuifica me secundum verbum tuum. Adm̄p̄ vero superbia moderatio prius q̄ p̄ munera protiebat. infirmitatis memoriam ad mentem reuocat. ne de acceptis virtutibus intumescat. Vñ ezechiel p̄pha. quociens ad contemplanda celestia ducitur. prius filius hominis vocatur. ac si huic ap̄te dñs ammonereat dicens. **Ne de his que vides de elatione cor subleues.** cuius perpende quid es. vt ai summa penetras esse te hoem recognoscas quatenus dum ultra te raperis ad temetipm̄ sollicitus infirmitatis freno reuocaris. Vñ necesse est. ut ai virtutū nobis copia blanditur. ad in firma sua mentis oculis redat. seque salubriter docelū p̄nat. ne r̄ca que agit. sed que agere neglexit aspiciat. ut dum cor ex memoria infirmitatis alteritur apud humilitatis auctorem roburū solidetur. Quia et plerq̄ om̄ps deus idcirco rectorū mentes quibus ex magna parte p̄ficiat. ipsas tñ ex via aliqua p̄te derelinquit. ut ai miris virtutibus nitant. ip̄fectionis sue tedio tabescant. et nequaquam se de magnis erigant. dñi adhuc contra minima valentes laborant. Sed q̄ extrema non valent vincere de p̄cipuis actibus non audeant superbire. **Ecce bone vir reprehensionis mee necessitate compellus.** dum monstrare qualis debeat esse pastor mungilo. pulchrum de p̄na hominem p̄ctur sedus. alios q̄ ad p̄fectionis litus dirigo. qui adhuc in delidorū fluctibus versor. Sed in huius queso vite naufragio. orōnis tue me tabula sustine. ut quia pondus proprium deprimunt. tui me manus meriti leuet. Amen.

Expat. patrale beati Gregorij pape. vrbis rome.

Deo graas.

DOMEIN-ARCHIEF
TE
UTRECHT.

